

S. V. D.
B. & A.
LIBRERIA
GIULIO EVELP
EDIZIONI LIBELL

KAI KOTO.

115379

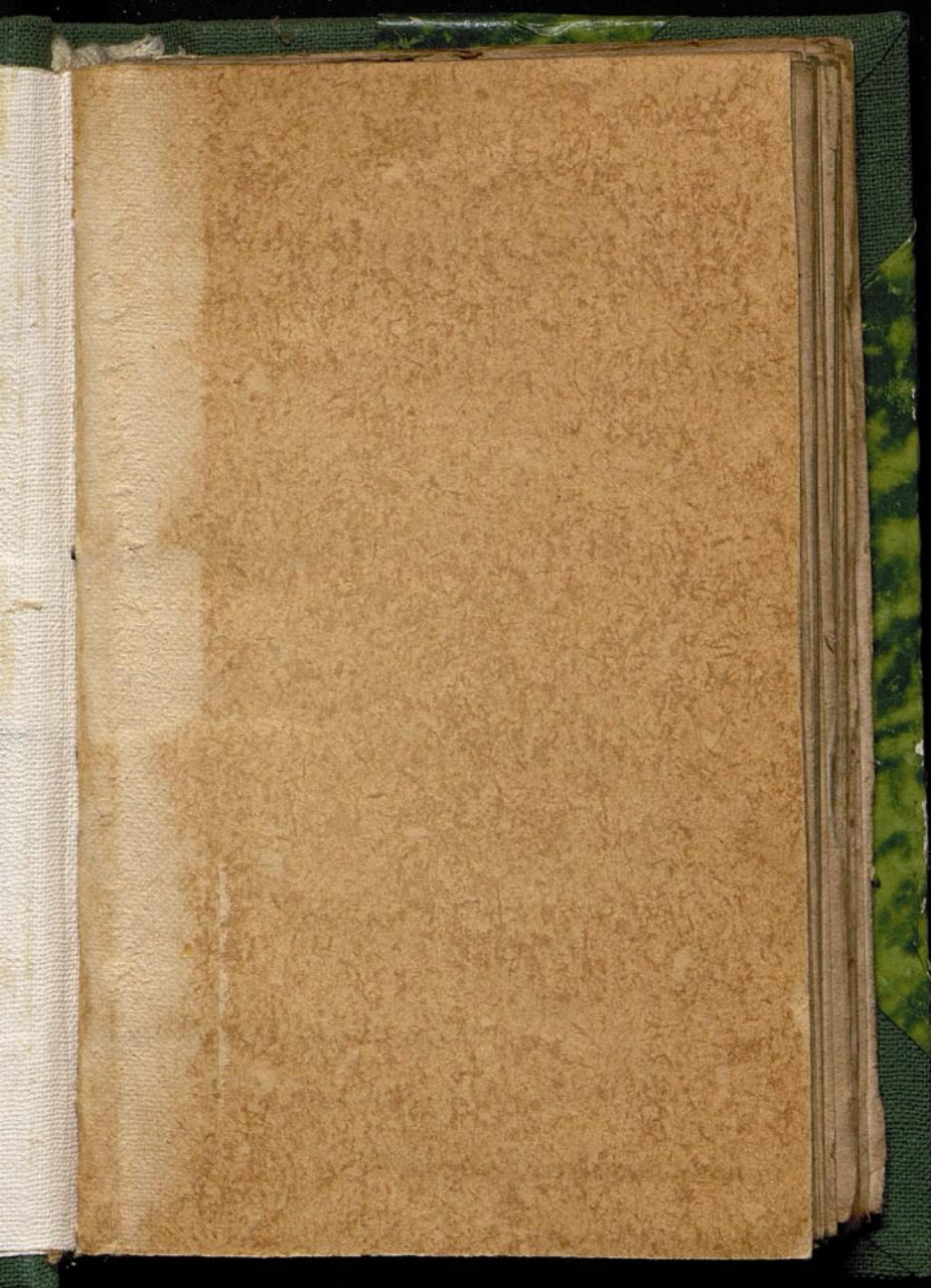
MEL. St. Dr.

I

115379

I

P

D

A

In

V

Ad

R.

PÅLÆSTRA

I E T A T I S

CONTINENS

Documenta Sancte vi.

vendi & moriendi

A T H L E T I S

M A R I A N I S

In Sodalitate Immacu-

latè Conceptæ

VIRGINIS DEI PARÆ

Ad Collegium Posnaniense Soc. IESU

A P E R T A

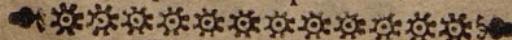
Opera

R. P. JOANNIS MORAWSKI

Eiusdem Societatis Sacerdotis

ANNO DEI HOMINIS 1698.

Superiorum permisso.

C A L I S S I I

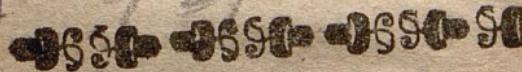
Typis Collegij Societatis JESU

Nos verò ad majorem vocationi vitam, ad excellerius fastigium ascendimus, et in majoribus exercemur

PALÆSTRIS
S. CHRYSOSTON

Tom. 5.

APPROBATIO

115379
I

Imprimatur.

Posnaniæ &c. 20. Sept: 1677
ALBERT. DOBRZELEWSKI
Officialis Posnaniensis.

424.2.1983

C A P V T I.

Proponuntur quædam

Principia Sancte vivendi.

I.

Semel Factum, Dictum, cogitatum,
eternum est.

Xplico A-

thleta Mariane, fecisti aliquem amore Dei actum heroicum? Vedit illum Deus, qui omnia videt; & quia immutabilis est, scripsit illum in memoria sua immutabili, Nunquam deinceps delendum. Ergo tu quodq; in cælo Deum vidento, leges istum actum tuum

Az

per oī

a

CAPVT

heroicum, tota æternitate in memoriæ Dei descriptum, atq; de ipso Deo Tuo, & Sanctis omnibus tota æternitate gaudebis. Peccasti; Vedit Deus, hoc infelix tuum peccatum in tali momento, in tali loco, commissum, illudq; scripsit indelebiliter, ut ait Augustinus, *in Legibus eternis & in mentibus Angelorum ac de illo tota æternitate displicentiam habebit.* Ergo Tu quoq; in coelo quamvis beatus, hoc tuum peccatum, tota æternitate leges scriptum in legibus eternis, atq; illud tota æternitate detestaberis: & sicut fieri non potest, tota æternitate, ne quod semel fuit, non fuerit: ita tota æternitate fieri non potest, ut quod semel cogitasti, dixisti, fecisti, ante cogitatum, dictum factum non fuerit. Adhuc ne igitur nullius momenti putabis momentum tuæ actionis sive bonæ sive malæ, quod immenso æternitatis portere appretiandum est? adhuc in verbis tuis, cogitationibus, & operibus non verberis censuram legum æternarum? Non contendes totus, per trias om

PRIMVM.

¶

as omnes singulas cogitationes, verba & facta, ut in memoria æterna sis justus.

I.

*Prestat millies mori. quam
semel peccare.*

Ta verissimè sensit noster Polonus Angelus, Sanctus Casimirus. Vis enim scire, quid sit peccatum mortale? est imprimis cum recta ratione disformitas, tam deformis, ut, pro nullo bono consequendo, etiam promille mundis lucrantis, prudenter eligi possit: tam probrosa Creaturæ rationali: ut meritò dixerit S. Anselmus, malle se ire ad infernum cum innocentia, quam ad cœlum cum peccato mortali. Est illa infelix conversio, quâ homo, ex amico Dei, fit inimicus; ex filio Dei, filius Diaboli; ex hærede Regni Cælorum, inferni mancipium. Est rebellio creaturæ contra supremum Principem, & cum hoste ipsius Diabolo conjuratio. Est contemptus voluntatis Divinæ.

CAPUT

infinito honore & amore dignissimæ propter bonum nostrum prohibentis aliquid, & ipsum contemptum suum videntis. Est, ut ait Apostolus Conciliatio filij Dei, obstruentis nobis suâ gratiâ viam ad peccatum. Est prælatio non Barabbæ, sed Diaboli, ejusque voluntatis, supra Christum ejusque præceptum. Est sanguinis Christi ad instar rei immundæ reputatio, quâ peccans projicit animam tinctam sanguine Christi, in cœnum peccati. Est in voto Deicidium, quo, ut ait Sanctus Bernardus, homo peccando vult interimere aut Sapientiam Dei, volendo ne suum peccatum videat; aut justitiam, volendo ne puniat; aut omnipotentiam, volendo ne possit punire, adeoque vult interimere Deum, qui sine Sapientia Iustitiæ, Omnipotentiæ, vivere non potest. O scelus horrendum! Præterea peccatum mortale est illa fæditas, cuius una guttula; id est unâ cogitatio superba, nobilissimam & pulcherrimam creaturam Angelicam tam turpem, tamq; detestabilem fe-

cit;

PRIMVM.

5

cit; qualis est Diabolus. Est illa animæ macula, quæ per vitam satisfactio-
nis, nullō lacrymarum oceanō, totā
æternitate, ex oculis pænitentibus
profluentium, nullo sanguine Mar-
tyrum, quamvis numerō infinitorum,
deleri potest, nisi sanguine Filij Dei,
Est tam invisa Divinis oculis turpitu-
do, ut illa infinita bonitas, nihil eo-
rum odio habens, quæ fecit, tamen
ad iniuriam cum majori horrore
respiciat, quam ad canem fœtidum- &
vernibus scatentem, usq; adeo: ut
(quod considerat Blosius) si in pu-
rissima Matre Filij Dei, (quam supra
omnem aliam puram creaturam dili-
git) vel unam peccati mortalis depre-
henderet labem, illico illam cœlo de-
turbaret, ac in præcipitum inferni
derruderet. Deniq; est illa animæ la-
bes, quam æternæ inferorum flammæ
(Ah quam atroces!) nunquam tot
millionibus annorum excoquere po-
terunt; quæ tantam Deo displicenti-
am movet, ut nullam in suis suavissi-
mis visceribus compassionem habeat,
videndo creaturam suam perpetuis

incendiis. sine fine torqueri, cum nos
unum canem in igne ardenter, ne qui-
dem per unum quadrantem sine sensu
doloris aspicere possumus. Tanta est
malitia peccati mortalis, ut si ita lo-
qui fas est, omnem quodammodo tol-
lat compassionē ex dulcissimo Dei
corde. Quæ cum ita sint, quomodo
tantum malum, vel per unum diem in
anima tua sustines? Cūm pejus sit, u-
num peccatū mortale habere in anima,
quam omnes inferni Dæmones in cor-
pore, ut doceat Chrysost. hom. 30. ad
popul. Basil. hom. 13. ad Baptis. & ideo
peccans à Deo Patre coram S. Cathari-
na Senensi appellatur Dæmon incarna-
tus. Quâ audaciâ hac nocte in peccato
mortali quiescere præsumis, qua forte
dæmones repeatent à te animam tuam?
cur tam facile tam frequenter peccas,
& quidem non in absentia, sed in facie
Dei omnia videntis; Dei, qui tibi ni-
hil mali facit, sed potius te tot bonis
cumulavit, Dei, in quo sunt infinita mo-
tiva amoris, qui te dum peccas, in eo-
dem instanti præcipitare in infernum
potest. Et peccas abutendo ejus con-
cursu,

PRIMUM

7

cursu aliquique ejus beneficiis contra ipsum, peccas non ut placeas alteri Deo, sed ut placeas Diabolo; peccas non ut acquiras aliquid Regnum temporale, sed ut amittas æternum. Si belua, si Ethnicus, si Diabolus essem, forte aliquam excusationem posse prætendere, nunc verò cum credas, Filium Dei pro te mortuum esse, ne illum offendas, cum te Deus tot minis à peccato deterreat, tot beneficiis ad se allicit, ah quid ei judicanti respondebis? Heu miserere animæ tuæ! Quid enim in te peccavit anima tua; Egestatem fugis, quæ te divitiis privat, & non fugis peccatum, quod te privat gratia Dei, Virtutibus insufsis, omnibus meritis per tot annos, congregatis; si infinitos gradus gratia haberes si merita numero infinita, omnibus te in uno instanti privaret: Horres mortem, quæ te privat vitâ temporali, ærumnosâ, & non horres pescatum, quod te privat jure ad vitam felicem, interminabilem? Demum febriculæ ardores, uno die pati non potes; nec digitum igni admotum per aliquot momenta sustines;

As & toties

CAPUT

& roties peccando, resolvis te, ad habitandum in ardoribus sempiternis, in igne devorante? Et quid si hoc peccatum quod committere vis, erit ultimum complementum mensuræ, quam tuis peccatis designavit Divina providentia? Quid si post hoc peccatum te projiciet in æternum a facie sua Deus, nec tibi gratiam efficacem ad pénitentiam largietur.

III.

Nihil est certum morte, nihil incertius hora mortis.

IMmobile statutum est, omnibus hominibus semel mori. Quotquot fuerunt ante te homines, & quotquot sequentur, aut mortui sunt, aut morientur: tu quoq[ue] migrabis hinc omnino, nec semper, nec diu manebis hic, nec usquam supra rerram: sed vel infra terram, vel in cælo brevi manendum tibi est, & semper manendū. Quid curas unius diei hospitium? quid amicos non nisi hodiernos? nec ultrâ crastinos? hodie sunt, cras tecum non erunt. Nec tibi per longum iter æterni-

PRIMVM.

9

gatis comites erunt. Brevite deseret ista
formæ venustas, deserent divitiae, vo-
luptates, honores, deseret mundus.
Sola te virtus sequetur: Solus JESUS o-
mnibus recedentibus non recedet. Omnia
fucum nobis faciunt, dum vivimus, vi-
ventibus pretiosa, vilia morientibus
Heu quantum illorum vanitatem, Ce-
reus australis ad vesperam mortis de-
teget! sed serum erit tunc aperire o-
culos, cum in morte claudentur. Quod
tunc te egisse optabis, nunc age. Pun-
ctum, quod vis, forte ultimum est, &c,
ut ait Tertullianus, Christiano crastinum
non est. Vis mortem Sanctorum prelio-
sam: times mortem peccatorum pessi-
mam? fuge vitam peccatorum. Et quia
nescis ubi & quando te mors expectet, tu
illam semper & ubique exspecta.

IV.

Momentaneum quod delectat, æternū
quod cruciat. S. Greg.

O Voees horrendas! Æternum, Nun-
quam, semper. Ah semper! quod fi-
nietur nunquam. Ah nunquam: quod

A6

dura-

CAPVT

durable semper. Ad æternum? quod
nunquam finietur, quod semper dura-
bit. Vis nosse quid sit Aeternitas? Est
Circulus, cuius initium semper est, me-
dium & finis nunquam. Est rota, qua
semper volvitur, quiescit nunquam.
Est Orbis, qui ubi definit, incipit, & in-
cipiendo nunquam desinit. Deme æ-
ternitati mille annos, deme mille Mil-
lia annorum, deme tot seculorum mil-
liones, quot stellas numerat cœlum,
quot atomos aër, quot guttas oceanus,
nec unicum momentum æternitati de-
traxisti; tam enim manebit infinita,
quām ante fuit, manebitq; tamdiu quā-
diu Deus perseverabit esse Deus. Hæc
ergo æternitas infelix, tam animi quām
corporis, cruciatibus plena, unius mo-
mentanæ delectationis pæna est. C.
Deus, ergo ne unius diei febricula mo-
lesta nobis est? si tibi eodem in moll-
lecto, inter morsum pulicum per unan-
noctem decumbere, durum est, digi-
ardenti candela admotum, unicâ horâ
tenere, intolerabile: Ah quid, semper
& æternum à visione Dei exulare, igne
atrocissimo ura die noctuque medianu-
inter

PRIMVM.

iter caliginem, fumum ac sulfur ~~ver-~~
iri, excruciar modis omnibus, sine ul-
solatii levamento, inter ejulatus la-
ientabiles, ac rugitus damnatorum,
contubernio Dæmonum vivere, de-
eratione rumpi & rabie nunquam le-
ienda, sicq; vivere æternum morien-
to, & mori æternum vivendo lò æter-
itas: Utinam frequentius menti no-
rræ occurres, quām nobis amara-
dderes mundi omnes voluptates.

V.

**Quid prodest homini, si universum
mūdum lucretur, anima verò sua
detrimentum patiatnr?**

Mat. 16.

LAnte æstimat animam nostram, o-
mnia ponderans in mensura & pon-
ere æquissima Dei Sapientia Incarna-
ta, ut ipsius judicio totum lucrum,
uod ex orbe universo colligi potest,
ullius momenti præ anima nostra sit,
& prorsus nihil sit. Iniquis emptor
Diabolus est, qui pre anima Regna o-
nnia mundi offerens dicit. Hac omni
tibz

CAPUT

92
tibi dabo, si cadens adoraberis me. Majori illam preiō emit Sapientissimus negotiator Christus, quia infinito Thesaurō sui sanguinis ac meritorum redemit, usque ad extremam paupertatem usq; sui exinanitionem, amore animæ nostræ redactus. Ego ne igitur stultus mercator sim, qui animam meam non pro regnis omnibus mundi, sed pro momentanea voluptate, pro evanido honoris sumo, Disbolo æternam vendam! Heu quantum damnum animæ unicæ, animæ æternæ detrimentum! Si unam manu privatus fuero, altera uti potero si uno pede mutilatus fuero, altera manebit residuus; si aurem dextram amiserò, supererit sinistra; si unus acutus deficiet, alter erit solatio. At animam habeo duntaxat unicam & eternam, quæ si semel amiserò, ja nulla est reliqua. Una est, que pro cunctis mibi esse debet & millenis, hæc si perdo, perdidì aeternum; si lucror, pariter aeternum lucratus sum; hanc ubi salvam fecero, jam quod metuum non habeo aeternum, ubi semel perdidì, neq; quod sperare superest aeternum. quia unica est, aeterna est.

Y L.

PRIMUM.

15

V I.

Bonum Gratiae unius est maius: quam
totius natura universi S. Tho. 1.

2. q. 113. art. 9. ad 2.

A Urum tibi placet, gemmas queris,
& colligis o homo? quid si hoc
momento mundum aureum & gemmeum
quid si mille & plus quam mille
mundos aureos & gemmeos tibi statu-
am facile comparandos? en unicus, San-
ctificantis Gratiae gradus, bonum toti-
us naturae universae, adeoq; mille mun-
dos aureos & gemmeos pretio superat.
Et quidni supereret? qui infinito pretio
meritorum Christi emptus est, quod,
Regnum Cœlorum & immensæ æterni-
tatis beatæ gloria condigne emitur.
Quæris jam, quo pretio hanc gemmam
sic pretiosam emas? Sacramentorum
Poenitentiaz, & Eucharistiaz frequens ac
dignus usus, charitatis opera, unica
sancta cogitatio, unicus bonæ voluntati
actus, pretia sunt, quibus gemma
hæc inestimabilis comparatur. O!

quot

quot Thesauros plusquam aureos, plusquam gemmos colligeres vel per unum diem, si talibus actibus, cogitationibus, operibus totum diem impenderes? Quot tibi pereunt tam pretiosa lucra, cum sine bonis actibus pereunt dies? Ergo hic te decet maximè avarum esse, unicam aëstima & cura Dei gratiam, & non unicam: quia præ omnibus aliis bonis creatis querendam, non unicam, quia per plurimos gradus continuò augendam, ut dicere possis ignitò S. IGNATII corde: *Amorem tuum Domine cum Gratia tua mihi dones,*
& dives sū fatis, nec ultra quidquā posco.

VII.

Servire Deo, regnare est.

Non est tam abjecta servitus Dei, quam exteriùs appetet. Omnes servi Dei Reges sunt, quia sibi suisque passionibus dominantur, Reges sunt, quia intra illos est Regnum Dei, illa scilicet pax conscientiæ, illud gaudium Spiritus sancti ineffabile. Reges sunt, quia juxta Christi promissionem ipsorum

ipsorum
sunt,
gum
gum
gni
qui
ptras
Reli
ut r
statu
res i
Mic
rius
Rac
rem
ber
mar
Imp
pes
refe
Caf
JES
tan
ut
ips
tul
sunt

PRIMVM.

15

ipsorum est Regnum Cœlorum. Reges sunt, quia simul amici & filij Regis Regum. O beatam servitutem cunctis Regum solius altiorem! Sensere hoc magni Imperatores, Reges & Principes, qui ut Deo perfectius servirent, sceptra, purpuras, & diademata cum vita Religiosa commutârunt. Tales fuerunt, ut resert Hieronymus Platus de Bono statu Relig. lib. 2. cap. 26. Imperatores in oriente Anastasius, Theodosius, Michael uterque; In occidente Lotharius & Hugo: tales è Regibus in Italia Rachisius & Pipinus; in Hispania Veremundus, Ramirus; in Anglia Sigebertus, Elterodus. Henredus; in Germania Carolomanus & alij. Regum ac Imperatorum filios, Duces, ac Principes inferiores, quis numeret? Sufficiat referre dictum B. Aloysij, qui spretò Castillionis Marchionatu, Societatem JESU, è consilio Dei Matris ingressus, tanti fecit abjectum esse in Domo Dei, ut Generali Mutio Vitellesco (quod ipse postea in publica exhortatione retulit,) palam dixerit: *Si per unum tantum momentum ex Societate JESU esse debuisse*

buisse, & per inferni penas me pervenire oportuisset. elegissim illas. Pater, ut in Societate essem. At etenim servitus Dei Iulius non caret laboribus ac molestiis? Ita est. Sed quænam mundi servitus illis caret? Quæ rosa sine spinis, quæ fine conchis gemma? Quot incommodis, quot laboribus iatigantur servi mundi, ut famam, ut honorem, ut gratiam Principis, lucentur? Et hoc ipsum quam fragile bonum est, quam incertum? Ergo pro amicitia Dei, tam certa, pro honoribus, pro divitiis tota æternitate mansuris, longè minora pati grave erit? Et verò quam parum est, quod à nobis in obsequiis suis exigit Deus parum omnino comparatione tanti præmij quantum est æternæ gloria pondus. Parum ratione brevis temporis, quo laborandum & patientiæ in est. Parum comparatione eorum, quæ Sancti pro Deo tolerabant. Parum comparatione eorum, quæ pro nobis Dei Filius fecit & passus est. Parum ratione dignitatis Dei infinitæ. Parum, comparatione suppliciorum, quæ promeruimus. Parum deniq; quia omnes

PRIMVM.

17

omnes in obsequio molestias & labores, dulces facit suis solatiis, suo amore Deus, ut ipse sit exaltans jugum sura cervices nostras, dicatq; merito: jugum meum suave est, & onus meū leve.

VIII.

ine causa Christianus sum, si Christum non sequor. S. Bernard.

Nihil aliud est vita Christiani, quam imitatio vitæ Christi. Aut Baptismi Character eradendus est & fides in Christum ejuranda; aut juxta vitæ Christi Ideam vivendum est Christiano. Quantus pudor est, credere Christo dicenti, Beatos esse pauperes, Beatos qui lugent, & tamen divitias sectari, quærere voluptates. Quam prorsa contradictione! Adorare Christum pauperem, contemptum, Crucifixum; & paupertatem Christi fugere, detestari contemptum, Crucem horrere! Quanta indignitas? Dominum esse pauperem, servum divitem; Dominum omnia incommoda pati, servum deli-

deliciis abundare? Itanē vestis attacū Christi consecrata ac significata est; & paupertas nostra dolor, ignominia, quæ Christus pariter assumpsit, ipsa Christi assumptione Christiano dignificata non erunt? At pudeat Serbum esse majorem Dominō; pudeat sub spinoso capite, membrum esse delicatum. Effinge quod vis Christiane: vel te errare facias, qui opposita omnia ambis. At Christum Dei sapientiam, errare impossibile est; tu igitur infelix erras, si divitias, si voluptates, si honores, cum salutis dispendio queris.

IX.

Aut pati aut mori.

FEsatum est Sanctæ Teressæ verissimum, & Divinæ Sapientiæ arcanum. Ita est, quādriū vivimus tamdiu restat pati. Multa bona agere; & multa mala pati, Christianorum est, ait Bernardus. Sepivit Deus omnes seminas nostras spinis & crucibus: Siquis ab una declinare velit, incidit in aliam, quia ob ipsam fugam Crucis novæ no-

xx de-

debitam. Quid frustra Crucem suis,
quam vitare non potes? In cælo
nihil nisi bonum est: in inferno, nihil
nisi malum; terra, quæ media est, u-
rumque extreum participat. Quid
Crucem fugis, quam Christus suo con-
tra dignificavit? Crux latronibus sit
infame patibulum, tibi Christiane est
calam ad cœlum. Hac itur ad astra, hac
Christus, hac omnes exiles intrarunt
in gloriam suam. Quam pulchrum
cælo spectaculum est, Christianum,
Christi confixum esse Crucis: Quantum
audium, Christum socium habere do-
rorum! Quid dulcius calice Passionis,
juem cor divinum, suis implet placi-
dis, velut placidissimis liquoribus,
juem manus piissimi Patris porrigit,
juem os Christi prægustavit. Bibe igit-
ur, tam præclarum calicem sibiun-
dus, ut generosos ac filio Dei dignos
imbibas spiritus, & bibendo ingemina-
cum Sancta Teressia: *Aut pati aut mori.*
Quin potius dic cum S. Magdalena de
Pazzis: *Pati non mori* Aut exclama-
cum Indiarum Apostolo Xaverio: *Am-
plius Domine, amplius eruciari.* Nempe
paci

pati, est. *Omne gaudium, ut ait Iacobus Apostolus.* Stare ad Crucem Christi cum MARIA, est illud unum necessarium: *Maria optimam partem elegit, ut ajebat P. Vincentius Caraffa VII.* Generalis Soc: JESU Pati amando & amare patiendo, est compendium perfectionis; ut dicebat idem. *Ire ad cælū patiendo, est ire per Portam,* Ut dicebat P. Balth. Alvarez Soc: JESU. Dolores pro amore Christi tolerati, sunt mensura itineris sursum, quam oportet esse consertam & coagitatam, Ut dicebat P. Franciscus Piccolomineus VIII. Generalis Societatis JESU.

X.

Omnis ponderatio non est digna continentis anime. Eccl: 26.

Quām pretiosa est castitas, Virtus Angelical Hæc incorruptio, nos morales facit proximos, non modo Angelis sed ipsi etiam Deo. Hanc tanti fecit Christus, ut Matrem nonnisi Virginem elegerit, ipse virgo, & Joannem Apolum propter Virginitatem, in suo peccata

pectore, tamquam genitam pretiosam
reposuerit, eumque moriens loco sui
in terris, Filium MARIAE reliquerit.
Hanc ita amavit Virgo Mater prima
hujus virtutis in terris fundatrix, ut
Angelo Maternitatem Dei offerenti,
palam testata sit: *Quomodo siet istud, quoniam virum non cognosco?* Præmium Vir-
ginitatis quam sublime! Supra mon-
tem Sion, id est, in sublimi gloria pe-
rennare, sequi agnum quounque je-
rit cantico ab aliis inimitabili, Cor Dei,
B. Virginis, tota æternitate exhilarare,
speciali laureolâ in cœlo ornari, Vir-
ginitatis stipendum est. Quanti igitur
hanc virtutem æstimare, quantum pro-
ejus integritate dimicare debes, si
Christo, si ejus Matri placere deside-
ras, Athleta Mariane? Lingua sibi
præcedit, & cruentam in os Fœminæ
impudicæ exspuit Martyr Nicetas, ut
castitatem defenderet, tu saltem lin-
guam cohibe, ne, quæ toties Sangui-
ne Christi in sacra communione conse-
cratur, verbo aliquo impuro pollua-
tur. Nobiles Christianæ Amazones,
aliz oculos sibi eruerunt, aliz se ipsas

CAPUT

parcipitārunt ē montibus, ne Virginitatem laderēt: tu saltem oculos averte, ne videant vanitatem. Benedictus, pro conservanda castitate, se nudum in vepribus cruentavit: Franciscus in nūvibus volutatus est. Xaverius ad sanguinis ē naribus profluvium, uni somnio impuro restitit. Tu nondum durius carnem rebellem tractāsti, nondum ad sanguinem restitisti. Ergo nunc statue, omni diligentia, thesaurum tam pretiosum servare, quem si semel amiseris, nunquam totā aeternitate recuperabis.

XI.

*Quād m̄ sordeat m̄hi terra dum
cœlum aspicio.*

VOx erat S. P. Nostri IGNATII ad Cœlum aspirantis. Et quidni sordeat terra, tot plena peccatorum factoribus! Quidni sordeat, quæ stabulum est peccatorum: patria nostra est cœlum. Ibi Patrem Deum habemus: ibi Nos, magnus Electorum numerus expectat. Bona terrena, quibus h̄ic nascimur:

PRIMVM.

23

mit, filique sunt porcorum, que appetitum nostrum infiniti Boni capitem non explet, contaminant. Ad majora, ad altiora bona creati sumus: ergo ad illa properemus. *Ad Cælum;*
Ali cælum Ibi nostra fixa sint corda,
ubi sera sunt gaudia; quia pura; eterna.
Anemis vita; sed amemis eternam:
Queramus divitias, sed semper mansu-
ris: optemus voluptates, sed sine felle,
sine absinthio, perennes: Ambiamus
honores sed apud Dèum nunquam pe-
rituros. O nos vesanos! si stabulum a-
mantus præ palatio, exilium præ Pa-
tria, lutum præ auro. Quanta p̄brenes-
sis est, cogitare parum de magno, & cogitare
multum de parvo, brevi tempori curam lō-
gissimā, aeternitati brevem curā impēderet
Quanta insania: mille perdere, parum ut
mutum lucreris, nocte dare mortem pro vi-
ta, terram pro Cælo, tempus pro aeternita-
te; nihil pro honorum omnium aggrega-
tione.

XII.

DEUS mihi sufficit.

Quid appeto? Quid appetendo quo-
ro? & satiari in appetendo nequeo,

B

Eo.

Bonum est quod appeto, bonum qua-
ro, sed nullum bonum creatum, que-
satier, invenio. Ubi es ô Bonum me-
um sufficiens; quo te intra dicitia
sæculi, sed non invenio: quid enim
sunt illæ, nisi mera delicta, figura tran-
ficiens, & somnium? quo cum dormieris
sibi dicitiarum, nihil invenient in manib;
suis. Imò spinæ sunt, quæ suâ solitu-
dine pungunt animam, & cruentant. A
n que inter carnis delicias, bonum suf-
ficiens reperio: quantum enim gaudi-
um peccatorum ad instar punti est, gutta
mellis in Oceano, fellis, & absinthij
Quid frustra & inter mundi honores
& inter favores mortaliuum exquirō bo-
num? quantæ indigentie latent sub lar-
va honoris? quantæ fallacie favore
Principum. Valete bona non bona, bon
indiga, non sine malo bona, qui
defectuosa, & defectibilia. Solus bo-
num meum est, qui purum bonum est
qui omne bonum est, qui fons omnium
bonorum est indefectibilis, & origo
Deus meus, & omnia Nimium abarus est,
cui Deus non sufficit. Quod enim bonum
est, quod in Deo cum infinito excessit
non

SECUNDVM.

25

Non contineatur? aut quod bonum est,
cum quo Deus melior, quam sine illo,
qui infinitum bonum est? Igitur
amore careo, & laude apud homines,
sufficit mihi Deo placere, sufficit lau-
dem apud Deum habere. Si careo di-
vitiis, nimis dives sum, cum jus ad De-
um possidendum habeo: *Quidquid mihi
dare vult Dominus meus pater se ipsum,*
dulce mihi non est; auferat totum, & se
mihi det. Ipse solus mihi sufficit, Deus
meus, & omnia.

C A P V T II:

Remedia.

*Ad fugienda & extirpanda
vitia.*

IActis breviter in virtutis Palestra,
sanctioris vitæ fundamentis; arman-
dus est Athleta MARIANUS, remediis
vitiorum tūm generalibus, tūm parti-
cularibus; quibus instructus, prælia
Domini contra hostes animæ feliciter
gerat.

Bz

Reme-

Remedium.

Contra quodvis peccatum.

1. Remedium est Oratio, ad quam subito recurrentum est, resurgentे aliquā tentatione, antequam cor occupet, invocando opem Dei B. Virginis, & S. Patroni, qui in opposita virtute floruit. Hujusmodi orationes sunt: Deus in aljutorium meum intende. Domine salvum me fac, pereo. Domine vim patior responde pro me. MARIA sis mihi propitia. MARIA opitulare. Mater misericordie monstrate esse Matrem.

2. Remedium est. Habere frequenter memoriam præsentiae Dei, & Angeli custodis, atque occurrente pravâ suggestione, se ipsum arguere dicendo: Ego ne in oculis Dei Iudicis omnia bidentis, & Angeli mei custodis, hac cogitabo? hac faciam? O Domine male mori quam fedari

3. Remedium est. Premente aliquā tentatione, recordare Christi patientis; ejusq; amore te ipsum vincere dicendo: Amor meus confixus est, ego solus poteris.

ope-

¶ operam dabol. Ab non licet sub spinoso
capite membrum esse delicatum. O bone
IESV,, intra vulnera tua abscede me. Ita
suadet Apostolus, ut cogitatione Christi
passi armemur. 1. Petri 4.

4. Remedium est: Tempore tenta-
tionis devote aspicere imaginem B. Vir-
ginis, vel eam sibi in memoriam revo-
care, atq; ejus amore, protestari, se
nolle assentiri tentationi. Propter te, a-
more tui, o pretiosissima Parés, Domina
mea, non cogitabo, non dicam, non facia.

5. Remedium est. Meditatio No-
vissimorum, nemp̄ morris, judicij ex-
tremi, inferni juxta illud: Memorare
Novissima tua, & in eternum non pecca-
bi. Eccles: 7.

6. Remedium est: Fuga otii, quod
est pulvinar diaboli, & origo omnium
vitiorum,

7. Remedium est: Fuga solitorum,
iocorum aliarumque occasionum pec-
cati. Nam qui amat periculum, in illo
peribit. Ecclesiastici 3.

8. Remedium est, Usus frequens
Sacramenti Pœnitentiaz & Eucharistiaz.
Ex hoc enim divino Epulo robur sumi-

tur ad vincendum hostem animæ; Et
de hoc Sacramento dicit psalmus: Para-
ssi in conspectu meo mensam, aduersus eos;
qui tribulant me. Psal. 22.

9. Remedium est. Dum aliqua ten-
tatio infestat, elicere actum amoris Dei
super omnia; talis enim actus stare non
potest cum peccato, ac proinde illud
impedit,

10. Remedium est. Examen parti-
culare instituere: ita, ut mane proposi-
to facto, vitandi tale, vel tale pecca-
tum, circa meridiem, & vesperi te re-
flectas, quoties in hoc peccatum lapsus
fis, moxque penitentiam ipse tibi im-
ponas, & propositum renoves, tam diu
in eo persistendo, quam diu vitium non
extirpaveris.

Hæc sunt remedia generalia contra
peccata, Veniamus ad specialia

Remedia: Contra tentationes fidei oppositas.

1. Cave ne unquam cum talibus co-
gitationibus disputes, ne fallaciis dæ-
monis in re fidei tam obscura, capiare:
sed,

SECVNDVM.

29

sed potius captivando intellectum in obsequium Dei, illico dices: *Credo omnia quae credit Ecclesia Catholica. Credo Domine; adiuba incredulitatem meam.*

2. Revoco tibi in mentem illa svavissima vincula, quæ in fide Catholica tenebant Augustinum ita de se loquenter; lib: contra Epist: fundam. Tenet me in hac fide consensus populorū atq; gentiū, tenet auctoritas miraculis inchoata, spē nutrita, charitate aucta, betuſatae firmata. Tenet ab ipsa sede Petri Apost: usq; ad presentem Episcopatum, successio. Addi posset: Tenet me in hac fide tanta doctorum sapientia, tanta tot Religiosorum Sanctitas, tanta tot millionum hominum pro hac fide tolerata Martyria. Quæ omnia motiva credibilitatis, in nulla secta reperiuntur, nisi in sola Romana Ecclesia, ut vel inde certissimum signum sit Deum in ea sola, & per eam loqui.

3. Frequentia ritus Ecclesie, præser-
tim usum Sanctissimi Sacramenti, ut
sc̄ tibi gaſtant quæra suavis sit Domi-
nus, sapient ea, quæ ipse in Ecclesia re-
velavit.

B4

4. Vi-

4. Vitandæ lectiones librorum veritatum, conciones item & familiaritates Hæretorum, monet Apostolus ad lit. 3.

Remedia.

Contra consuetudinem jurandi.

1. Considera: quantus sit Dei contemptus. cum nomen ejus sanctum & terribile assumitur ad confirmandum dictum falsum; hoc enim nihil aliud est, quam Deum, qui est summa veritas, facere tellem mendacij, adeoque facere Deum mendacem; quæ est ingens Dei contumelia.

2. Considera consuetudine jurandi amitti auctoritatem in dicendo: nam frequenter & facile juranti, minus creditur, etiam si certo jurer, ut docet S. Chrysost. hom. 7. ad pop. Antioch,

3. Loco consuetæ formulæ jurandi assueces alteri modo testandi, qui non contineat juramentum, dicendo v. g. ita pro certo, affl. mo, &c.

4. S. Chrysostomus hom. 5. ad populū, ad deponendam hanc consuetudinem, iuadet; ut qui est ei obnoxius, ipse sibi

poe,

SECUNDVM.

37

poenam imponat, quoties in hoc pec-
catum labitur, v. g. ut impransus cu-
bet; ut toties det elemosinam, &c.

*Contra superbiam & vanam
gloriam.*

1. Frequenter sibi imperfectiones, &
peccata ob oculos ponere, ob quæ di-
gni sumus omni contemptu.

2. Proponere sibi ante oculos perfe-
ctiones Sanctorum, & cum illis se ipsum
comparando confundi.

3. Meditari de humilitate Christi
conculcati, consputi, latroni postposi-
ti, atq; nobis dicentis, *Discite a me,*
quia mitis sum & humiliis corde.

4. De se suisque factis nihil ad lau-
dem vel vituperium dicere, & oblatam
laudem statim Deo offerre.

5. Libenter occupari in functioni-
bus abjectioribus, & cum humiliis
conversari.

6. Laudem & honorem apud solum
Deum querere, apud quem solum est
laus vera, æterna, inamissibilis, imo
est infinita, cum sit ipse Deus, juxta il-

Bj

Iud

32 CAPUT

Iud Regij Vatis: *spud te laus mea Deus
Et Laus mea tu es.*

Sæpè cogitare: quod superbus, sit
contemptibilis hominibus, & Deo odi-
bilis, qui superbis resistit, eosque pu-
nit in famiâ, & peccatis turpibus, ut sibi
vilescant.

Contra Iram, & Impatientiam.

1. Cùm te ira commoveri sentis, ab
omni verbo abstine, aliò te conferen-
do, ne aliquid verbum contra xatio-
nem excidat.

2. Aspice Christum Crucifixum, ide-
am omnis patientiæ, & mansuetudinis,
qui ut dicitur 1. Pet. 2. Cum pateretur
non communabatur; atque intra ejus vul-
nera, tuas molestias depone, ut ibi dul-
cescant agnere Tui redemptoris.

3. In omni tua adversitate, oculos
mentis converte ad Dei voluntatem
sapientissimam, justissimam, benevo-
lentissimam, à qua, omnia adversa ad
nos veniunt, dicendo: *Ita Pater, quia
sic placitum est ante te.*

4. Vide tuos defectus majores, quos
in te tolerat Deus, & alij, & quibus lo-
ge in te

ge maiorem poenam mereris, ac proinde in satisfactionem pro ipsis, accepta adversitatem.

5. Considera damna, quæ ex ira, & impatientia proveniunt. Nam ira non minuit dolorem, sed auget: & præterea vulnus conscientiæ infligit, privatque coronam. Deinde hominem facit furentem bestiam. Denique præscribit modum, quo Deus agere debeat cum iracundo orante. *Dimitte nobis sicut & nos dimittimus.*

Contra tentationes impuras.

1. Fugienda occasionses, conversationes, amicitias nocivæ, otium.
2. Custodiendi diligenter sensus, præsertim oculi, lingua manus, sunt enim fenestræ, per quas mors intrat.
3. Subrahendum fomentum libidinis, nimius cibus, & potus.
4. Adhibenda mortificatio corporis, jejunia, flagellationes, vigiliz.
5. Utetidum frequenti communione, ut purissimo corpore Christi, corpora nostra sanctificentur.
6. Juvat plurimum devotio ad Matrem

trem purissimam, à qua virtus centenaria sapè petenda est, & coram eadem male & vesperi protestatio facienda, quod quidquid contra Angelicum puritatem, acciderit, id prater & contra nostram voluntatem futurum sit, idq; amore ipsius.

7. Occurrente tentatione mentem illico alio avertere, vel conferendo se ad aliquid ferid agendum, vel récurrendo ad Christum Crucifixum, vel ad Angelum Custodem, vel ad B. Virginem, his verbis: *Virgo purissima per immaculatam Conceptionem tuam, munda cor meum ab omni impuritate: in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti.*

Contra Invidiam & Odium

1. Hoc rem, laudem, ceteraq; bona temporalia non magni facere. sed potius bona melioris ordinis æterna desiderare.

2. Ea frequenter desiderare, quæ ad fraternum amorem excitare possunt, qualia sint; quod omnes simus Dei imagine insigniti, omnes Christi sanguine tinti, omnes ad eandem hæreditatem,

ditatem vocati, omnes ejusdem divinae
mentis participes, &c.

3. Expendere damna invidix, quæ
invidium tristitiam inani consumit, omni-
bus graveum facit, diabolo similem red-
dit.

Contra Gulam.

1. Remedium præscribit Spiritus S.
Prov : 23. *Noli esse in convictis potatorū
pec in comedationibus eorum.*

2. Expendere turpitudinem hujus
vitij, quod hominem bellum facit,
imò deteriorem bellum, quæ naturam;
ultra satietatem non gravant.

3. Considerare incommoda, quæ ex
hoc vitio proveniunt, qualia sunt; paup-
ertas, multæ infirmi ates, acceleratio
mortis, rixæ, homicidia, luxuria: & alia

4. Pænam sibi statuere pro hoc de-
fectu commisse, d'e aliquo vicitando
pane & aqua. cibumque qui sumendus
fuerit, pauperibus erogando.

Contra tepiditatem.

1. Considera amorem Dei erga nos
& tot beneficia, quibus nos obstringit
con-

C A P U T

continuo ad hoc, ut ei ferventer serviamus

2. Considerare immensum glorie pondus, quod tam facile per opera ferventia promereri possumus, & quod promerendi post mortem tempus non erit amplius.

3. Considerare exempla tot Sanctorum, tum in hac vita, tum in celo, Deum ferventer laudantium.

4. Considerare finem creationis nostræ, qui non est aliud, nisi laudare Deum, eique servire.

5. Considerare malitiam tepiditatis, quæ ipsa bona opera reddit mala, & nauseam tantam Deo movet, ut dicat in Apocal. Utinam calidus, vel frigidus esses, sed quia tepidus es, incipiam te vomere ex ore meo.

C A P U T III.

P r a x i s E x e r c i t i j M a t u t i n i
A d o r a t i o , F i d e s , S p e s , C h a r i t a s .

Summa, ac infinita Majestas, Pater, Filius, & Spiritus S. Ego vihissima creatura

TERTIVM

ura tua, in centrum nihil mei prostratus. Te Deum verum, unum in natura trisum in Personis, supplex adoro, laudo, & glorifico cultu latræ, affectu omnium Sanctorum. In te & tibi in omnibus quæcunq; revelasti, firmissime credo, propter unam veritatem infallibilem. In te spem omnem meam de omnibus bonis meis tam temporalibus, quam æternis repono, propterea quia scis, vis, & potes ea conferre. Te æstimo, & amplector super omnes dignitas, honores voluptates, & super omnia bona creata, propter te, & infinitam dignitatem, & bonitatem tuam. Atque in his affectibus hodie, & quotidie vivere, operari, pati, ac tandem mori volo.

Gratiarum actio.

Benedicta sit in æternum amabilissima tua Deus bonitas infinita, quæ me ex nihilo creasti, ex peccati servitute redemisti, ad fidem veram vocasti, tot gratiis ingratum hactenus ornasti, prægnasti, adjuvasti, à tot malis animæ, & corporis etiam hac nocte præserva-

fervasti. Pro istis ac omnibus aliis beneficiis, quibus non solum me, sed omnes & singulas creatureas hucusq; cumulaisti, confiteantur tibi Domine omnia opera tua, & Sancti tui benedictant tibi.

Intentio.

Fecce Domine hodie, & per totam vitam meam, & æternitatem, me tibi ex integro in holocaustum trado ac offero corpus & animam meam, memoriam, intellectum, voluntatem, sensus ac omnes potentias, omnia facta, dicta cogitata. omnes adversitates meas, omnes motus cordis ac respirationes, omnes syllabas & literas legendas, scribendas, audiendas. Omnia ista unita meritis vita Passionis Domini nostri J E S V Christi, sanguine ejus aspersa in corde deposita, manibus benedicta, dono, offero, consecro divinæ Majestati tue.

I. Ex amore tui ad gustum tibi dandum & ad maiorem gloriam tuam.

II. In protestationem supremi tui dominij & nostræ subjectionis.

III. In

TERTIVM.

39

III. In gratiarum actionem pro beneficiis omnibus præsertim N.

IV. In satisfactionem pro omnibus peccatis præsertim N.

V. Ad exhilarandum cor B. Virginis, & SS: præsertim N.

VI. Ad preparandum cor meum in ordine ad communionem.

VII. Ad confundendos Dæmones hostes anime mee.

VIII. Ad impetrandam mihi virtutem & gratiam N.

Protestatio.

Protestor verò coram te Domine Deus meus, & Curiā tuā cœlesti universā, quod hodie & totā vitâ meâ volo vivere; ut decet mancipium JESU & MARLÆ. Protestor quod mori mili- es malo quam peccatō præsertim N. te offendere. Protestor: quod quidquid, hodie acciderit, quod tibi Deo meo displiceret, id contra meam voluntatem erit. Protestor deniq; quod toutes te hodie amare & laudare volo. quoties respirabo, quot fluent momenta in tempore, quot literas scribam, &c.

Folio

Petitio Auxiliij

ATUA benitate per IESU Christi sanguinem suppliciter peto benedictionem. Da mihi gratiam hodie efficacem, ad vincendas suggestiones inimici, ad vitanda omnia peccata, præsertim N. ad promerendam veniam, gratiam, & gloriam æternam, Amen.

Ter Pater & Abe. Et renovetur Formula congregationis: *Santa MARIA Mater Dei, Sc.*

CAPVT IV.

Examen Vespertinum.

Gratiarum actio.

BENEDICTA sis in æternum, ab omnibus, & super omnia, Sancta, & individua Trinitas, Pater, Fili, & Spiritus Sancte, pro omnibus, & singulis beneficiis, quæ mihi, omnibusque creaturis sive in terra, sive etiam in inferno hodie, & toto vitæ meæ tempore, contulisti. Benedico, laudo, & glorifico te,

pro

QVARTVM

14

pro beneficio creationis, & conserva-
tionis mei, ac omnium creaturarum,
pro cooperatione ad omnes actus me-
os, pro incarnatione, vitâ, passione, &
morte Domini nostri JESV Christi,
pro doctrina ejus, meritis, exemplis,
Sacramentis, pro gratiis omnibus ha-
bitualibus & actualibus, in me ac o-
mnes creature rationales, tam liberali-
ter effusis, ac demum, pro externa pro-
tectione, ac præservatione, à pluribus
malis animæ & corporis: Benedictio
& claritas & gratiarum actio, honor, &
gloria tibi Deo nostro in æternum.

Petitio Luminū.

AT quām ingratus ego hodie bene-
ficiis vixi! illumina queso Domi-
ne oculos mentis meæ, ne obdormiam
in morte. Emitte lucem tuam & veri-
tatem tuam. ut cognoscam ac defleam
peccata mea, quibus te hodie offendī.

Discussio Conscientiæ

Hic revoca tibi in mentem defectus
actionum tuarum reflectendo te
supra singulas, eo ordine, quo per diem
factæ

tactæ sunt, observanda. quid mali in
qualibet actione diei cogitasti, dixisti,
fecisti, quid etiam boni omisisti, quod
facere potuisti, item considera causas
desectuum, & remedia.

Dolor.

O Purum, sumimum ac infinitum Bonum Deus meus, ex amore quo te amplector, & estimo super omnes creature, detestor omnia & singula peccata mea, super omnia alia mala, etiam supra ipsam mortem, & doleo quia Te aliquando peccatis meis offendи. Doleo autem pure propter te, tuamque bonitatem infinitam, omni amore dignissimam, quam infelix offendи. & cui materiam displicentiae dedi. O utinam nunquam peccasset! utinam tibi perfectius servivisset!

Propositorum.

Ecce nunc Domine cum tua gratia firmissime statuo ac propono emendationem. Volo deinceps perfectius tibi servire, volo occasionses peccandi presertim N. devitare. Malo mori & omnia

mnia aduersa dari, quam te Deum nō
in peccato unquam offendere. Con-
serua hoc Deus per gratiam, quod ope-
ratus es in me. Adjutor meus esto, ne
erelinquas me, neque despicias me
eius salutaris meus. Ter Pat. & Ab*e*,
Psalmus *De profundis, pro defunctis*
ad alibus.

CAPVT V.

Observanda circa quamcun-
que actionem, ut per-
fectè fiat.

ANte quamcunque actionem, pra-
sertim longiorim, V. G. ante lit-
ia, invoca breviter opem divinam, di-
cendo: *Deus in adjutorium meum in-*
nde vel Adiuba me Domine Deus meus.

2. Renova intentionem; dicendo:
E glor. am tuā Deus & vitam eternam.
Propter te Domine. Renovo intentionem.

3. In decursu actionis recordare in-
terdum Dei in te circa te, ut in ipso
actionis tuae objecto, praesentis arque-
bstantis, ac tecum & cum tuo objecto

com.

CAPVT

44 concurrentis. Unde dices: Adoro te, Domine, hic präsentem, me fidem̄ meum concurrentem, me cum hoc objecto pa-

scentem, illuminantem, cælificientem, &c.

4. Intuere Christum Dominum, B. Virginem, vel Sanctum Patronum, qui perfectione similem actionem illi exequabantur, illos proinde imitando, in unione actionis ipsorum operare. V. G. In comedendo, recordare Christi in nuptiis, in cœna ultima. Decumbens in lecto, recordare Christi in præsepio, in Cruce, in sepulchro quiescentis. Ve-

stiendo te, Christi ligati, vestibus ignominiosis induiti. Lavando faciem, Christi in sanguine suo demersi. Ambulan-

do, Christi, per plateas ad judices tra-

eti, Palæstinam obeuntis. Studendo,

Christi docentis, &c.

5. Forma tibi aliquod documentum spirituale ex actione tua, ejusque objecto, cum aliquo affectu proportionato V. G. Lavas faciem? cogit quod sanguis Christi emundat nos ab omni peccato, utinam te emundet! Induis te? cogita exuendum veterem hominem, & induendum D. IESUM,

hoc-

hoeque pete á Deo. Comedis? cogita
siquas esse istas porcorum; meliori-
bus, in Patria Sanctos abundare panis-
bus, illuc proinde feratur desiderium.
Decumbis? cogita fore ut sub te ster-
iatur tinea, & operimentum tuum sint
armes.

6. Mortifica te in omni actione;
7. G. incommodius sedendo, non car-
nendo fructum, aut florem in horto,
ubrahendo gustui ad mensam bolum
liquem, B. Virginis gustui transmis-
endum.

7. Post actionem, age Deo gratias
pro cooperatione, pro tuis defectibus
loste, & quidquid boni actum est, offer
Deo.

CAPVT VI.

Orationes ejaculatorix per diem usurpandæ.

Fidei

[N fide vivo Filii Dei, qui dilexit me,
tradidit semetipsum pro me.

Credo

Credo Domine, adjuva incredulitatem meam.

Spei.

DEUS misericordia mea. *Psal. 58.*
In te Domine spero non confundar in eternum *Psal. 50.*

Dominus firmamentum meum, &
refugium meum, & liberator meus.
Psal. 7.

Dominus mihi adjutor, & ego despiciam inimicos meos. *Psal. 117.*

Spes mea ab uberibus matris meæ,
Deus meus es tu. *Psal. 25.*

Charitas.

DEUS meus & omnia.

Quid volo præter te, Deus cordis mei, & pars mea Deus in eternum.

Serò te amavi pulchritudo infinita,
serò te amavi. Væ tempori, quo non
amavi te. *S. Augustinus.*

O summum Bonum meum, quando
te perfecte amabo?

O quam suavis est Domine Spiritus
tuus.

Dulcis & rectus Dominus.

Diligam te Domine virtus mea fir-
mamen-

mamentum meum & liberator meus.
Psal: 17.

Ego autem in Domino gaudebo, &
exultabo in Deo IESU meo. Abac: 3.

Contritionis.

PECCAVI Domine, miserere mei.

Pater peccavi in cœlum & co-
ram te, non sum dignus vocari filius
tuus.

Amplius lava me Domine, ab ini-
quitate mea, & à peccato meo munda
me. Psal: 50.

Malo mori quàm fœdari.

Desiderii ad gloriam cœlestem

O Quàm sorbet terra dum Cœlum
aspicio! S. Ignat.

Satiabor cum apparuerit gloria tua
Domine. Psal: 16.

Quàm dilecta tabernacula tua Do-
mine virtutum, concupiscit & deficit
anima mea in atria Domini. Psal: 53.

Quando veniam, & apparebo ante fa-
ciem Dei? Psal: 41.

Adimplebis me Domine lætitia cum
vultu tuo, delectationes in dextera tua
usque in fœnum. Psal: 15.

C

Te

48 CAPUT

Te exquirit facies mea, faciem tuam
Domine requiram. Psalm: 26.

Unam petii à Domino, hanc requi-
ram, ut inhabitem in domo Domini
omnibus diebus vita meæ.

Gratiarum Actionis & laudis.

Benedic anima mea Domino, & omnia
quæ intra me sunt nomini sancto e-
jus. Psal: 102.

Misericordias Domini in æternum
cantabo. Psal: 88,

Exaltabo Te Deus meus Rex, bene-
dicam nomini tuo in saecula. Psal: 144.

Benedictio, & claritas, & gratiarum
actio, honor Deo nostro, in saecula sa-
eulorum. Apoc: 7.

Sedenti in Throno Deo & Agno ho-
nor & gloria.

Vivat JESUS meus & exaltetur De-
us salutis meæ.

Benedictus Deus & Pater Domini no-
stri JESU Christi, qui consolatur nos
in omni tribulacione nostra. 2. Cor: 1.

OSS. Patroni mei magnificate Do-
minum meum, & exalteamus nomen
ejus in id ipsum.

Ma-

Magnus Dominus, & magnitudinis
eius non est finis. *144.*

Oblationis.

Domine quid me vis facere?

O Domine! ego servus tuus &
filius ancillæ tuae. *Psal. 115.*

Tuus ego sum Domine, salvum me
fac, *Psal. 118.*

Paratum cor meum Deus, paratum
cor meum. *Psal. 107.*

In tentatione vel aliquo periculo.

Domine vim patior, responde pro me,
Isiae 38.

Domine salva nos perimus. *Mat. 14.*

Pater salvifica me ex hac hora. *Io. 12.*

Esto mihi in Deum protectorem &
in locum refugii, ut salvum me facias.
Psal. 30.

Exsurge Domine, salvum me fac De-
us meus. *Psal. 3.*

Adjutor meus esto, ne derelinquas
me, neque despicias me Deus salutaris
meus.

Cor mundum crea in me Deus, &
spiritum rectum innova in visceribus
meis. *Psal. 50.*

In afflictione.

ITa Pater, quia sic placitum fuit ante Te.

Deo subjecta esto anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. *Psal: 6.*

Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.

Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum. *Iob: 1.*

In ditione tua Domine omnia sunt posita, & non est qui possit resistere voluntati tuae. *Ether: 13.*

Domine, hic ure, hic seca, ut in æternum parcas. *S. August:*

Deus meus & omnia. Nunquid tu mihi non sufficis, ut aliquò extra te bono privari doleam? *Lessius.*

Nolo Domine sine vulnere vivere dum te video vulneratum. *S. Bernard.*

Domine auge dolorem, sed auge patientiam. *Pius V.*

Plura Domine & majora mala merui, tu pro me quoque graviora passus es.

JESU mi Crucifixe, serva mihi aliquem angulum in cruce tua. Ecce me ad patiendum pro te, amplius, & amplius,

SEXTVM

51

pliūs, etiām per æternitatem, filia vis.
P. Francisci Piccolomini Societatis JESU
Generalis VIII.

In prospere successu.

NOn nobis Domine, sed nomini tuo
da gloriam. *Psal: 113.*

Magnificat anima mea Dominum, &
exultavit spiritus meus in Deo salutari
meo. *Luce: 2.*

Dextera Domini fecit virtutem, dex-
tera Domini exaltavit me. *Psal: 117.*

Domine quid est homo, quod ma-
gnificas eum, aut quid apponis erga e-
um cor tuum? *Huc spettant affectus*
gratiarum actionis supra positi.

Dum comedis.

SAtiabor cùm apparuerit gloria tua
Domine. *Psal. 13.*

Replebimur in bonis domus tue.
Psal: 64.

Dominus meus JESUS in Cruce si-
tit, & ego comedam & bibam?

Quàm magna multitudo dulcedinis
tue Domine, quàm abscondisti timen-
tibus te!

Quanti mercenarii abundant in do-

C 3

me

C A P V T

32
mo Patris mei panibus. & ego hic sa-
me pereo ! surgam & ibo ad Patrem
meum. *Luc: 5.*

Cum decubis.

Quando requiescam in illa pulchri-
tudine pacis, in requie opulenta ?

In pace in id ipsum dormiam &
quiescam, quoniam tu Domine singula-
riter in spe constituisti me. *Psal: 4.*
Indica mihi, quem diligit anima mea,
ubi cubes in illo meridie aeterno.
Cant. 1.

Dum ambulas.

Dirige Domine Deus meus in con-
spectu tuo viam meam. *Psal: 41.*

Vias tuas Domine demonstra mihi,
& semitas tuas edoce me. *Psal: 24.*

Erravi sicut ovis quæ periit, quare
servum tuum Domine. *Psal: 118.*

Surgam & circuibo civitateim, quæ-
ram quem diligit anima mea. *In Cant:*

Trahe me Domine post te, curram in
odorem unguentorum tuorum. *In Cant:*

Quando veniam & apparebo ante fa-
ciem Dei ; *Psal: 41.*

Cum

hic fa-
Patrem

SEPTIMUM 73
*Cum aliquid objectum sensu
percipis.*

Delectasti me Domine in factura tua,
& in operibus manuum tuarum ex-
sultabo.

Benedicite Domino omnia opera ejus
in omni loco dominationis ejus.

O quam suavior? quam dulcior!
quam pulchrior es, Deus meus nunquid
enim tibi plus non reservasti?

CAPUT VII.

Praxis visitandi Sanctissimum Sacramentum.

I. PRAXIS.

*Induere affectus Sanctorum ado-
rantium Christum.*

Domine JESU Christe Deus & Ho-
mo, in hoc SS. Sacramento pra-
sens, ego pulvis tuus & cinis, adoro te
illo affectu, quo te in cunis adorarunt
Pastores & Magi. Adoro te illo affe-
ctu, quo te adorabat viventem hic in
terrīs, & nunc in cœlo adorat pretio-

CAPVT.

54.

sissima Parenſ tua. Adoro te illo affe-
ctu, quo te adoravit Centurio, & omnes
vigatorēs devote communicantes, qui-
cunqne tibi placuerunt. Adoro te de-
nique illis affectibus laudis & adoratio-
nis, quibus te adorarunt, adorant, &
tota æternitate adorabunt omnes Bea-
ti ex̄clites. Horum voce & affectu tibi
Deo meo hic præſenti canto; Sanctus,
Sanctus, Dominus Deus Sabbaoth. Di-
gnus es Domine accipere honorem &
gloriam & benedictionem. Tibi hic
verè præſenti Deo & Agno, sit honor
& gloria ab omnibus, in omnibus, su-
per omnia. O si omnium Electorum
tuorum corda amore tui inflamatissi-
ma, si ora in laudem tuam eloquentissi-
ma, nunc haberem: omnibus illorum
cordibus te amarem, omnibus illorum
vocibus te laudarem. Sed quia id præ-
stare non possum, ecce nunc illorum
omnes laudis adorationis, amoris af-
fectus erga te five elicitos, five per
totam æternitatem eliciendos appro-
bo, & tibi nunc præſento, ac offero in
supplementum meæ tepiditatis. Vos
verò omnes SS. Angeli vos SS. Patroni
mei,

SEPTIMVM.

55

mei, præsertim tu B. Aloysi, adjuvate
meam impotentiam. Magnificate me-
cum & pro me istum Dominum meum
hic præsentem, & exalte mus nomen
eius nunc & in æternum, Amen.

II. P R A X I S.

Adorare omnia Christi constitutiva.

Adoro te, ô Sapientia Divina, in
hoc SS Sacramento præsens, quæ
omnia possibilia & existentia vides,
ipsumque Deum comprehendis, & quæ
hoc mirabile Sacramentum invenisti.
Adoro te hic præsentem, Omnipoten-
tia Divina, apud quam non est impossi-
ble omne verbum, quæ omnia in o-
mnibus operaris, & quæ in hoc Sacra-
mento, tot stupenda miracula efficis.
Adoro te hic præsentem, ô immensa
Bonitas, & liberalitas Divina quæ te
in hoc Sacramento hominibus tam li-
beraliter communicas. Adoro te Im-
mensitas Divina, quæ cum Cœlum &
terram impleas, hic tamen in exigua
hostia tota lates. Adoro etiam te, ô
pretiolissima Anima Salvatoris mei,
in hoc Sacramento vere ac realiter

C_S

præ-

præsens, cum omnibus potentiis, habitibus, & actibus tuis. Benedictus sit tuus intellectus hic præsens, scientia infusa rerum omnium ac visione Dei clarissima illustratus. Benedicta sit Memoria tua hic præsens, quæ omnium hominum, ac mei etiam indignissimi nunquam obliviscitur. Benedicta sit Voluntas tua, tot habitibus virtutum supernaturalium ornata. Benedicta sint omnes Potentiae tuæ vitales, quæ suis actibus veniam, gratiam & gloriam nobis promeruerunt. Adoro præterea Te, & complector toto cordis mei affectu Sanctissimum corpus Domini nostri JESU Christi hic realiter præsens, ex purissimo sanguine Virginis Matris opera Spiritus Sancti formatum, pro salute mea olim crucifixum, nunc verò dotibus gloriofis ornatum. Amplexor pedes tuos cum Magdalena, pro me in cruce transfixos. Amplexor Manus vulneratas, in quibus omnia bona nostra Pater posuit. Amplexor Caput spinis coronatum. Amplexor Cor ad me summâ charitate consummum. Amplexor omnia & singula vul-

nera

nera tua, omnes guttas Sanguinis, præ-
tium Rædeptionis nostræ. O Domi-
ne da ut te sub his speciebus Eucharisti-
cis latente, dignè adorem & laudem,
olim verò revelata facie videam in Co-
lo, Amen.

III. P R A X I S.

Salutare Christum in suis Officiis.

Ave Domine JESU Christe, in hoc
Sacramento Deus absconde, & Sal-
vator. Tu es Rex meus & Dominus
meus, ego servus ille tuus debitor, pro-
cido coram te, agnosco plurima debi-
ta mea, quæ peccando contraxi, patien-
tiām habe in me, & dimitte universa
delicta mea.

Ave Pater misericordissime. En ego
ad te venio prodigus filius, dissipavi
substantiam tuam, recessi à te in regio-
nem longinquam dissimilitudinis, pec-
cavi in cœlum & coram te, amplectere
me ad te redeuntem, qui filium prodi-
gum recepisti.

Ave Magister Sapientissime En ego
coram te negligens discipulus, doce me
facere voluntatem tuam quia Deus me-
ns es.

Ave pastor vigilantissime. En ego coram te ovis errabunda. Erravi sicut ovis, quæ periit quæ servum tuum.

Ave Medice providentissime, quem Spiritus Domini misit, ut medereris contritis corde. Agnosco infirmitates meas, præsertim N. sana Domine animam meam, quia peccavi tibi.

Ave Dux peregrinationis nostræ. En ego Viator à Patria aberrans, deduc me in semitam mandatorum tuorum: deduc me per vias rectas, & ostende mihi Regnum Dei.

Ave omnium donorum & gratiarum Dispensator. En sto ante te pauper, nudus, miser & miserabilis; omnia tibi dedit Pater in manus. Dives es in omnes qui invocant nomen tuum: das omnibus affluenter; da mihi Domine virtutem N. Da usum salutarem hujus SS. Sacramenti, & tandem perseverantium finalem in gratia tua.

CAPVT VIII.

Modus audiendi Sacrum.

Dum prodit ad altare Sacerdos, imaginare Filium Dei de arcano Patris

Patris sinu, carne nostrâ amictum pro-
dire ad Sacrificium pro salute nostra
Deo Patri offerendum, simul etiam vi-
de pondus peccatorum nostrorum ejus-
dem humeris impositum, quod inclina-
tio Sacerdotis sub *Confiteor* significat,
ubi confessione spirituali peccatorum
Deo facta, petes contritus indulgentiam
& absolutionem.

In Gloria in excelsis.

R Ecordare Nativitatis Christi, eumq;
natum, ac SSS. Trinitatem pro Nati-
vitate Verbi Incarnati cum Angelis
lauda, glorifica verbis & affectu hujus
hymni.

In Collectâ.

R Ecole vitam Christi privatam, in qua
toties ipse pro nobis oravit, & in u-
nione harum orationum offert Deo ora-
tiones Sacerdotis.

In Epistola & Evangelio.

E xpende quomodo Christus obeun-
do Palæstinam prædicaverit Evan-
gelii doctrinam, pro qua age gratias,
utque eam exequaris, gratiam pete.

Repræsentatur ultima Cæna, in qua Christus se ipsum sub specie panis & vini obtulit, & hoc Sacramentum instituit: pro quo age gratias.

Deinde usq; ad Consecrationem.

Breviter percurre Passionem Christi Domini, nempe comprehensionem, Flagellationem, Coronationem, Contrumelias: eundemque Regem dolorum, ad compensandas ipsi contumelias, cum Sanctis Angelis lauda in Præfatione, cantando ipsi Sanctus, &c. simul etiam pete ut Christum passum igniteris in patientia.

Elevatio Hostie & Calicis.

Repræsentat Crucifixum Dominum, quem cum passione & sanguine ipsius effuso, per manus Sacerdotis offeras Deo in protestatione supraem domini, in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis, in satisfactionem pro omnibus peccatis, & ad impetranda varia dona Dei, & gratias, tam tibi quam vivis & defunctis, pro quibus sigillatim orabis, sub Memento.

FRA-

Fractio hostie.

Significabit tibi separationem animæ Christi à corpore, & descensum ad limbum, ubi pete felicem mortem.

Deinceps usque ad Communionem.

Imaginare Christum, de Cruce depositum in ulnis. B. Virginis, cuius affectu amplectetis vulnera Salvatoris tui, Deinde per communionem spiritualem, seu per ardens ipsius desiderium invitabis Christum, deponesque in cor tuum, cœn in sepulchrum, eo tempore, quo Sacerdos communicat; petendo à Christo, ut in te per gratiam suam semper maneat.

Orationes post Communionem.

Denotant Christi apparitiones post resurrectionem: ubi petes gratiam resurgendi à peccatis, & felicem resurrectionem post motum tuam.

Cum sacerdos benedicit.

Recordare Christi in cœlum ascendentis dum elevatis manibus benedicebat Apostolis. Pete & supplex recipere ab eodem benedictionem.

CAPUT.

CAPUT IV.

Praxis recitandi Coronā B. V.

Oratio prævia.

Pater æterne, da mihi gratiam laudandi Filiam tuam. Fili Dei unigenite, da mihi gratiam laudandi Matrem tuam. Spiritus Sancte Deus, da mihi gratiam laudandi Sponsam tuam. Tu quoque ô dignissima Virgo & Mater Dei, dignare me laudare Te. Ego hanc Coronam tibi offero per manus Angeli Gabrielis, corde ac ore ipsius, ac totius militantis & triumphantis Ecclesie, ad gustum tuum, & gloriam accidentalem; in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis Tuis, ad compensandas omnes negligentias meas, in cultu & amore Tui: pro N. N. N. &c.

PRIMA DECAS.

In honorem Conceptæ & natae B. Virginis.

Pater noster, &c.

Ave Maria ab æterno in primogenitam purarum creaturarum electa,
Gratia plena Dominus, &c.

2. Pro-

2. Promissa & exspectata in lege na-
turæ scripta.
 3. *Ave MARIA* Impetrata precibus sterilium Pa-
rentum.
 4. Præservata à peccato originali,
 5. In instanti Conceptionis Tux
reddita moraliter impeccabi-
lis.
 6. In instanti Tux Conceptionis libera
à somite concupiscentiæ.
 7. In instanti Tux Conceptionis, gra-
tiâ & omnibus virtutibus super o-
mnes alias creaturas ornata.
 8. In instanti Conceptionis Tux scien-
tiis infusis & usu rationis perfecto
prædita.
 9. Nata ad orbis decus & solatium,
 10. *Ave Maria* insignita nomine Mariæ
die 14. à Tuo natali, *Gratiâ plena, &c.*
JESU tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

D E C A S S E C V N D A.

In honorem pueritie & Maternitatis
Marianæ.

Pater noster, &c.

1. **T**rimula in templo præsentata,
Trimula votum Virginitatis
prima emittens. **In**

64

CAPUT

3. In templo contemplationi vacans
ad 14. annum aetatis.
4. *Ave* Castissimo Joseph sponsata,
5. Ab Angelo Gabriele salutata,
6. Filium Dei obumbrante Spiritu
Sancto concipiens,
7. Elisabetham visitans & Jo-
annem sanctificans.
8. Ob Angorem Sponsi Joseph solicita,
9. Spatio novem mensium Filium Dei
in utero portans.
10. Exspectans horam Virginei partus,
JESU tibi sit gloria, &c.
Maria Mater gratiae, &c.

DECAS TERTIA.

In honorem partus Marianj.

Pater noster, &c.

1. *Ave* Maria Bethleem profecta, ibi-
que locum non habens in diver-
forio, *Gratiâ plena* &c.
2. *Ave* In spelunca Deum hominem si-
ne corruptione & dolore
parturiens.
3. *Ave* Natum ex te Deum hominem
adorans & amplectens,
4. *Ave* Deum hominem pannis invol-
vens, & reclinans in praesepio,
5. *De-*

Gratiâ plena &c.6.
7.
8.
9.
10.

In

1.

2.

3.

4.

5.

6.

- Gratia plena, &c.*
3. Deum infantem lactans ubere de cœlo pleno,
  6. Natum Messiam pastoribus exhibens,
  7. Circumcisio Deo Filio condolens,
  8. Nomen JESU Filio imponens,
  9. Tribus Regibus Filium adorandum proponens.
  10. In templo primogenitum tuum Deo offerens.

JESU tibi sit gloria, &c.

MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS QVARTA.

In honorem Deiparæ servientis Christo usq; ad passionem ipsius.

Pater noster. &c.

1. **A**ve Maria Fugiens cum Filio in Ægyptum *Gratia plena, &c.*
2. Per septennium cum Filio in Ægypto exulans,
3. Deum hominem in civitate Nazareth educans.
4. Suavissimo contubernio Dei hominis, pluribus annis fruens.
5. In templo amissum duodennem Filium quærens,
6. Post triduum invento Filio gaudens.

Gratia plena, &c.

7. Deum

7. Deum hominem Tibi subditum habens.
8. Primum miraculum in Canæ nuptiis à filio impetrans,
9. Verba Filii concionantis in corde tuo conservans,
10. A muliere de turba vocem extollente publicè collaudata,
JESU tibi sit gloria, &c.

MARIA Mater gratiæ, &c.
D E C A S Q V I N T A.
In honorem planctus Deiparae.

Pater noster, &c.

- A**ve Maria Filio ad mortem abeundi
valedicens, *Gratiæ plena, &c.*
2. Compassa Filio capto flagellato, *Gratiæ plena, &c.*
spinis coronato,
  3. Occurrens Filio crucē bajulanti
  4. Stans iuxta Crucem Filii Crucifixi,
  5. Joanni à Filio è Cruce commenda-
  6. Joannem pro Filio acceptans,
  7. Cernens cum dolore Filium morientem,
  8. Cernens Filio mortuo latus aperiri,
  9. Depositum de Cruce Filium sinu ex-
cipiens.
  10. Fi-

10. Filium mortuum sepulchro inferens
JESU tibi sit gloria, &c.
Maria Mater gratiæ, &c.

D E C A S S E X T A.

In honorem Deipara gaudiorū & glorie.

Pater noster, &c.

1. Ave Maria, Redivivi Filii primo
conspictu & amplexu gaudens.
2. Filium in Cœlos ascendentem
intuens.
3. Spiritu Sancto die Pentecostes
cum Apostolis repleta,
4. Cum fidelibus in fractione pa-
nis Eucharistici perseverans,
5. Apostolos in conversione ad
fidem populorum juvans.
6. Præ amoris Divini vehementia in
complexu Filii, & corona Apostole-
rum suavissimè exspirans,
7. Apostolorū humeris ad tumulū elata;
8. Cum anima & corpore ad Cœlos af-
sumpta,
9. Ad Filii dexteram supra omnes An-
gelos exaltata.
10. Cœli terræque Regina declarata;
JESU tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Gratiæ plena, &c.

Terci

Pater noster, &c.

Ave Maria Laureolâ Martyrū coronata.

Ave Maria Laureolâ Doctorū coronata.

Ave Maria Laureolâ Virginū coronata.

Credo, & Magnificat, &c.

*Praxis recitandi Corollam 12. stellā
rum seu virtutum Deiparæ,
Dignare, me, laudare te Virgo sacra
Da mihi virtutem contra hostes tuos.*

Pater noster, &c.

*In honorem Dei Patris amantis
B. V. M. ut filiam.*

1. Ave Maria charitate Dei ardenter-

sima, gratiâ plena, &c.

2. Ave Maria religione erga Deum or-
natissima.

3. Ave Maria pientissima.

4. Ave Maria obedientissima.

Pater noster, &c.

*In honorem Filii amantis B. V.
ut Matrem.*

5. Ave Maria misericordissima.

6. Ave Maria liberalissima.

7. Ave

D E C I M U M .

69

7. Ave Maria mansuetissima.

8. Ave Maria patientissima.

Pater noster, &c.

In honorem Spiritus S. amantis B.

Virginem ut Sponsam.

9. Ave Maria Castissima.

10. Ave Maria pauperrima.

11. Ave Maria prudentissima.

12. Ave Maria veracissima.

In fine Salve Regina.

C A P U T X .

Variæ Coronæ per hebdomadam
dicendæ.

D ie Dominicæ in honorem SS. Tri-
nitatis recitetur in Majoribus glo-
bulis Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus
DEVS Sabaoth, plena est omnis terra glo-
ria ejus. In minoribus vero globulis :
Gloria Patri, &c.

Feriâ Secundâ In honorem Angeli
cujus custodis, in Majoribus globalis dica-
tur: Sancti Angeli custodes nostri, defen-
dite nos in pœnâ, ut non pereamus in tre-
mendo Dei judicio, in minoribus autem di-
catur :

7. Ave

70 CAPVT

catur: *Angele DEI, qui custos es mei,
me tibi commissum pietate supernā custo-
di, rege & gubernā.*

Feriā Tertiā. In honorem Beati Stanislai, dicatur in Majoribus globulis: **Gloria Patri.** In Minoribus: *Ave Beatae Koszule, Cœlestis horti floscule, meis da JESVM flētibus, da Dominum gemitibus.*

Feriā Quartā. Recitetur in Majoribus globulis: *Pater noster.* In Minoribus verò: *Deus meus & omnia, amo te super omnia.* Vel: *Deus meus sis benedictus in eternum.* Vel: *Deus propitius esto mibi peccatori.*

Feriā Quintā. In honorem SS. Sacramenti. In Majoribus globulis: *O salutaris hostia.* In Minoribus: *Laudetur SS. Sacramentum.*

Feriā Sextā. In honorem Passionis Domini. In Majoribus globulis: *Adoramus Te Christe & benedicimus Tibi quia per S. Crucem Tuam redemisti mundum.* In Minoribus verò: *Qui passus es pro nobis JESU Christe miserere nobis.*

Sabbato. In honorem Beatæ Virginis. In Majoribus globulis recitetur: *Ave Filia Dei Patris, Ave Mater Dei Filii,*

Ave

V N D E C I M U M

71

Abe Sponsa Spiritus S. In Minoribus au-
tem repetatur suprema vox morientis
S. Fraucisci Xaverii illa: *Mater Dei mo-*
mento mei. Vel Beati Stanislai: O Ma-
ria sis mibi propitia.

C A P V T X I.

Observanda circa Confeſſio-
nem Sacramentalēm.

Ante Confeſſionem Actus.

¶ Confundere, ac erubescere cum publi-
cano, nolente oculos ad Cœlum le-
vare.

Deus infinitæ Majestatis, confundor
& erubesco ante te, quod tantæ fœ-
ditate peccatorum, animam meam, san-
guine Filii Dei emundatam, contami-
nauerim. Quod contra te Patrem, ego
ingratiſſimus filius; contra te supre-
num Princípem, ego rebellis servus;
contra te Deum meum, ego vilissimus
terræ vermiculus insurrexerim. Quod
denique me tam exosum oculis tuis ac
B. Virginis totiusque curiæ Cœlestis
reddiderim. Ah quam iuops sum, quam
Denudus,

CAPUT

72

nudus, gratia tua spoliatus, quam dignus sum ab omnibus creaturis contemni & odio haberi, propter peccata mea.

2. Admiraberis Dei erga te longanimitatem.

ET quomodo, ô Judex justissime omnem contra me non inarmasti creaturam? Quomodo me vivum terra non absorbit? Cur in me fulmina de Cœlo non ruerunt? Tua hoc clementia efficit, ô Pater misericordiarum; qui me tunc etiam, cum te peccato oppugnabam, ad ubera tua gestabas, qui me ad hanc insuper pœnitentiam non solum exspectasti, sed etiam vocasti, & nunc amplexum, & oscula mihi paras filio prodigo.

3. Deprecaberis Deum offendit.

Fretus ergo misericordia tua, peccatores recipis, ad te venio è regione longinqua dissimilitudinis, prodigus filius procido coram te cum seruo debitore, provolvor ad pedes tuos cum Magdalena, & affectu omnium pœnitentium; qui tibi aliquando plauerunt, misericordiam supplex imploro. Peccavi Domine, miserere mei!

pt.

patientiam habe in me: propitius esto
mihi peccatori.

4. Retractio,& Dolor.

D^{omi}nō Domine, revoco, & dete-
st̄or omnia peccata mea, ideo quia
tibi displicent simulque super omnia
doleo ex motivis omnium virtutum,
quia te aliquando Deum meum offend̄i.
Doleo ex motivo Charitatis, quia
tibi summo omni amore dignissimo,
materiam displicentiæ præbui. Doleo
ex motivo Spei, quia me à te ô Beati-
tudo mea averti, & finem ultimum in
creatura constitui. Doleo ex motivo
Religionis, quia tibi excellētissimæ
Majestati, cultum debitum peccando
subtraxi. Doleo ex motivo obedi-
tiæ, quia tibi Supremo Legislatori ino-
bedientem me præbui. Doleo ex mo-
tivo Gratitudinis, quia tibi maximo
Benefactori, pro tot beneficiis, tot of-
fensas ingratus exhibui. Doleo ex mo-
tivo justitiæ, quia juri tuo supremo,
quod habes in me, contraveni. Outi-
nam exitus aquarum deducant oculi
mei, quia non custodiērunt legem tu-
am! Outinam nunc omnium poeniten-

rium, lacrymas, contritiones, & amaritudines habeam, quibus defleam peccata mea.

5. Propositum.

AH quando tandem finis turpitudinis meæ! dixi nunc cœpi, statuo firmiter Domine cum auxilio gratiæ tuæ, omnia peccata, præsertim N. omnesq; peccatorum occasiones diligenter vitare. Protestor coram te & curia tua celesti universa; quod malim mori, & omnia adversa pati, quam te peccato mortali offendere. Demergo igitur animam meam in sanguinem tuum pretiosissimum, tempore Passionis tuæ in ablutionem peccatorum effusum, & per eandem passionem, ac mortem tuam, te rogo, ut deleas iniquitatem meam. Amplius lava me Domine ab iniustitate mea, & à peccato meo munda me.

In ipsæ Confessione.

PETITÀ à Sacerdote benedictione, recita imprimis confiteor. Deinde humiliter, distinctè, integrè, cum circumstantiis necessariis, ac numero peccatorum graviorū non secus ac reus coram Iudice Deo, enumera peccata

gcoata tua, hoc ordine, ut primo dicas
peccata, quæ respiciunt Deum, deinde illa,
que proximum concernunt, ac demum quæ
te ipsum hoc, vel simili modo :

Peccata contra Deum.

ACUSO me de omni tepiditate in cul-
tu, & amore Dei, Beatissimæ Virgi-
nis, & Sanctorum Patronorum.

Coronas, examina conscientiæ, alia-
que consueta exercitia pietatis, quando-
que negligenter, non cum debitâ atten-
tione, & reverentia, ac devotione absolvit
aut omisit ex negligentia,

Missæ sacram die profecto ex negli-
gentia omisi, aut etiam die festo.

Confabulatus sum in templò contra te-
verentiam SS. Sacramenti.

Juravi temere, vel falso toties.

Inspirationibus divinis sàpè non obe-
divi.

Onisci ex negligentia Indulgencias, ali-
asque occasiones meritorum.

Mentem ad Deum raro elevabam;
nec memoriam præsentiaz Divinæ ha-
bere studui.

Pro beneficiis à Deo acceptis gratias debitas ipsi non agebam.

Angelo Custodi debitam non exhibebam reverentiam.

Non excitabam in me desiderium vivendi Deum in Cœlo, &c.

Intentionem rectam in meis actionibus non habui.

Contra proximum.

Motibus iracundia inhæsi contra proximum.

Locutus sum verba aspera, mordacia, contumeliosa.

Imprecatus sum malum, eidem serio, deliberate, vel signa impatientia alteri ostendi.

Detraxi famæ alterius graviter vel leviter.

Detrahentes non impedivi.

Dehonoravi personam alicujus auctoritatis.

Seminavi discordias inter aliquos,

Invidiebam aliis laudem vel honorem.

Injustè accusavi alterum cum danno ipsius gravi vel levi.

Damnum alteri feci in bonis fortunæ

Per-

V N D E C I M V M

77

Percussi alterum graviter, vel levi-
ter.

Contra seipsum.

C Ogitationibus superbis, vanæ glo-
riæ, vel nimia de me præsumptionis,
inhæsi.

Ambivi vanam laudem apud homines.

Aliqua dixi ad laudem mei pertinentia.

Imaginationibus impuris negligenter
restiti, vel iis inhæsi; & delectatus sum
deliberatè, vel non.

Dedi iisdem occasionem, & qualem.

Colloquia obscena cum scando in-
stitui, & audivi cum delectatione, vel non
impedivi toties.

Negligens fui in custodiendo aspectu
aliisque sensibus.

Curiousus fui in videndo, in audiendo,
loquendo.

Temperantiam debitam in cibo, potu
non servavi.

Tempus otiosè consumpsi.

In fine.

D E his atque de omnibus totius vitæ
meæ peccatis præsertim de omni-
bus impatientiis & verbis otiosis accu-

D 4

so me,

so me, doleo super omnia, ex amore
Dei summi Boni, propono cum Dei
gratia emendationem, peto poenitenti-
am, & absolutionem.

Post Confessionem.

Confereste illico ad agendas Deo gra-
tias pro Beneficio absolutionis, confirman-
do propositum, & petendo perseverantiam
in gratia Dei quam in hoc Sacramento ob-
tinuissi, quod fieri potest, hoc vel simili
modo.

Enignissime J E S U, revertor ad te
cum leproso mundato, & cadens in
faciem meam ante pedes tuos, gratias
ago, quia me à lepra peccatorum sa-
guine tuo emundasti. Benedicta sit in
æternum bonitas tua, quæ me respexit
longè errante, & non projecta à facie
sua me canem fœtidum, sed omnia pec-
cata mea post tergum suum projectit.
Quis sum ego Domine, quia dignatus
es me rebellem tibi, me tuum contem-
ptorem, me vilissimum terræ vermi-
culum, me fugitivum, tam benignè tra-
here ad te, tam misericorditer oscu-
lo pacis donare. Tua hoc bonitas facit
Pater misericordiarum, qui me pro-
digum

V N D E C I M V M.

20

digum filium ad te reducem suscepisti,
stolâ gratiæ induisti, paterno amplexu
dignatus es. Misericordias igitur tuas
in æternum cantabo, & benedicam te
in omni tempore, qui propiciaris ini-
quitatibus meis, qui sanas omnes infir-
mitates meas, qui redimis de interitu
vitam meam, qui coronas me in miseri-
cordia, & miserationibus tuis.

Quis verò jam amplius me separabit à te ô bone Jesu; an tribulatio? an voluptas? an mors? Nihil horum cum gratia tua mi Deus. Statuo firmiter custodire Iudicia justitiae tuæ. Malo mori quam fœdari, quia mihi bonum est adhærere tibi, quia tu omni amore dignus es.

Confirma Domine hoc propositum,
quod in me operatus es. Adjuva me ò
Jesu, virtus mea, firmamentum meum,
refugium meum, & liberator meus.

Adesto mihi Divina Mater, peccato-
rum refugium. Adeste Beati Cœlites, Pa-
tronii mei.

Quia verò adhuc tibi Domine ita debitor sum, ut non habeam unde de meo satisfaciam; idcirco quidquid mihi de-

est, suppleo ex meritis tuis infinitis,
qua^e tibi una cum meritis Pretiosissima
Matri^{ae} tu^{ae}; & omnium tuorum Ele-
ctorum, offero in satisfactionem pœn^{it}
debitæ pro peccatis meis. Offero si-
mul etiam cum illis meam hanc exilem
satisfactionem Sacramentalem, quam
nunc amore tui facio, ipse vindex sce-
lerum meorum: tu eam suscipe & sal-
va me.

Hic absolue pœnitentiam cùm
sit pars integralis hujus Sacramenti, ne
protracta ad statum peccati mortalis, tibi
parum, aut nibil profit.

CAPUT XII.

Praxis sacræ Communionis.

Ante Communionem.

Premittenda est duplex præparatio.
Remota, & Proxima. *Remota* consistit.

1. In puritate cordis, non solum à
fordibus peccati, sed etiam ab affectu
inordinato ad aliquam creaturam. Nam
ut ait Spiritus Sanctus, anima saturata
bonis terrenis, calcat hunc Cœlestem
favum Eucharistie.

2. Cop-

D^oVODECIMV.M.

34

2. Consistit in aliqua mortificatio-
ne pridie Communionis faciendâ, quæ
mortificatio potissimum afficere debet
linguam, & gustum, quibus immediatè
percipimus Sanctam Eucharistiam, ut
sic agnus iste immaculatus sumatur cum
lactucis acerbis, & agrestibus.

3. Consistit in excitatione ferventis
desiderii ad imminentem brevi Com-
munionem. Proxima verò præparatio
complectitur hos affectus.

Actus Fidei.

Credo firmâ fide, Domine Jesu Chri-
ste, propter tuam revelationem, te
sub accidentibus Eucharisticis, esse ve-
rè, & realiter præsentem, unâ cum Di-
vinitate, animâ, corpore, & sanguine tuo
pretioso, & quidem per conversionem
totius substantiae vini in sanguinem. il-
lum inquam Deum te præsentem cre-
do, & confiteor in hoc Sacramento,
qui ex Patre genitus es, ante omnia sæ-
cula eidem consubstantialis; qui pro
salute nostra incarnari, nasci, pati, &
mori voluisti, qui denique à mortuis
redivivus nunc ad dexteram Dei sedes,

Iudex vivorum, & mortuorum. Tu es ipse Rex meus. Tu Rex gloriæ Christi. Tu Patris sempiternus es Filius. Tu ad liberandum, suscepturnus hominem, non horruisti Virginis uterum. Tu ad dexteram Dei sedes, in gloria Patris, &c.

Actus Gaudii.

GAude, & exulta anima mea, ecce Rex tuus venit ibi. En ipse stat post parietem, & velamen istorum accidentium Panis. En pulsat ad cor tuum, ut ipsi aperias. O quanta mea felicitas! Regem cœli, & terræ meo suscipiam hospicio, illum complector, quem castis suis visceribus, quem in ulnis suis Virgo Mater gestavit, cuius visione omnes Beati in cœlo satiantur, &c.

Actus Humilitatis.

Sed unde hoc mihi, ut Dominus meus veniat ad me? Quis enim ego sum Domine? & quis tu? Tu candor lucis æternæ, infinita puritas: ego putredo, ego summa foeditas. Tu immensa Majestas, ego vermis, & cinis, Ergo ne parum est, tibi semel in stabulo pro me natum

natum esse, quia iterum hodie ad ster
quilinium cordis mei intrare deside-
ras? O Domine, exi à me, quia homo
peccator sum: non est bonum, hunc
panem filiorum, mihi cani putrido dare:
non expedit hanc Redemptionis nostræ
gemmae pretiosam ante porcum proji-
cere.

Actus Spei.

AT scio Domine, quia etiam catelli
medunt de mensis Dominorum suo-
rum, scio quia debiles, & claudos ad
cœnam tuam invitasti, quia cum pec-
catoribus manducasti, quia filium pro-
digum ad te reducem vitulo saginato
tractasti. Audio etiam ex hoc Sacra-
mento illam suavissimam vocem tuam:
Venite ad me omnes qui laboratis &
onerati estis, & ego reficiam vos. Ac-
cedo ergo ad te fretus bonitate tuâ &
clementiâ infinitâ, cum' pub' icanis, &
peccatoribus: venio cum filio prodi-
go, Pater benignissime, fac me hodie,
sicut unum de mercenariis tuis, qui in
domo tua abundant panibus, ego enim
fame pereo. Ecce infirmus sum, ad te
ergo

ergo Medicum venio. Immundus sum,
ac sitiens; ergo ad te curro, fontem
omnis puritatis. Frigidus, ac tepidus
sum, ergo ad te propero, ignis, qui sem-
per ardes, & nunquam extingueris, ut
amore tuo accendar, & consumar. Te
nebrosus sum? ergo ad te festino, ut
illuminera te ô lux mundi, ô Sol Justi-
tiae. Viator sum, errans in via ad patri-
am? ergo ad te confugio, qui es dux
via, veritas, & vita.

Invocatio sanctorum.

Pretiosissima Mater Dei, vosque o-
mnes, Beati Coelites, invitare queso
hunc Regem vestrum ad tuguriolum
cordis mei, præparate illud tanto ho-
spiti, affectibus. Ornate illud vestram ca-
stitate, ô SS. Virgines; vestram humili-
tate, Confessores; vestram patientia,
Martyres; vestram charitate, Apostoli;
vestram fide, Patriarchæ & Prophetæ;
vestram devotione, Angeli, & Archange-
li. Tu vero Mater Misericordia, depo-
ne ex ulnis tuis virginis hunc filium
tuum, in sicutum cordis mei, sicut illum
in duro prælepio reclinasti, simulque

com-

DUODECIMUM. 37

concede mihi illos affectus amoris, quibus solebas eum amplecti, stringere, osculari.

Desiderium, & Invocatio Christi:

Quis mihi det te o dulcissime IESU
sugentem ubera Matris meæ, ut
amplectar te, & desculper; Pater æter-
ne, qui sic dilexisti mundum, ut ei uni-
genitum Filium tuum dares, da mihi
nunc eundem. Fili unigenite Dei, qui
de sinu Patris ad terram descendisti.
descende Domine ad cor meum. Spi-
ritus Sancte, qui Beatam Virginem Ma-
riam dignum habitaculum Filio Dei fe-
cisti, effice in me quoque hospitium Fi-
lio Dei. Desidero te nullies mi JESU,
quando venies, me lætum quando fa-
cies? Quid mihi est in Cœlo, & præter
te quid volo in terra? Deus cordis
mei, & pars mea Deus in æternum.
Quemadmodum desiderat cervus ad
fontes aquarum, ita desiderat anima
mea ad te Dens. Paratum cor meum:
paratum cor meum. Veni Domine &
noli tardare, veni dulcedo mea, veni
requi-

con-

requies mea, salus animæ meæ, Deus
meus, & omnia.

Post Communionem.

Salutatio Christi, & Adoratio.

DEsideratissime hospes animæ meæ,
procumbo ad pedes tuos cum Ma-
gdalena, teque supplex saluto in corde
meo, &c. *Vide quæ supra dicta sunt Cap. 6.*

Affectus Amoris.

JESU dulcis hospes animæ meæ, te
super omnes divitias, honores, vo-
luptates, & super omnia bona create
aestimo, & amo purè propter te, & bo-
nitudinem tuam infinitam. Aestimo autem,
& amo te, quantum est ex me, summe,
intensivè, Sepaphicè, Marianè, Thean-
drice, modis possibilibus mihi, gratissi-
mis tibi, tibi debitissimis, te dignis. Am-
plector pedes tuos, pro salute mea cla-
vis transfixos, exoscular manus vul-
neratas, exoscular latus sacratissimum
lanceā perforatum. Amplector, & exo-
scular caput spinis coronatum, & omnia,
ac singula vulnera, quæ pro nostra re-
demptione pati voluisti. Amplector
autem te affectu Beatissimæ Virginis
Mariæ

Matri, affectu S. Josephi, B. Aloysij, &c.
 & omnium Electorum tuorum, sive comprehensorum. O quis mihi det illorum corda, & affectus, ad te, mihi Jesu diligendum? gaudeo quod ab illis ameris perfecte, eorumque affectus sive jam elicitos, sive tota æternitate eliciendos, tibi nunc offero, una cum illo affectu, quo te SS. Trinitas amat. Sancti Patroni mei amate in corde meo, laudate, & magnificare mecum hanc Dominum meum. & exalteamus nomen ejus in id ipsum.

Gratiarum Actio.

Liberallissime Domine, quomodo tam copiose super me indigissimum effundis beneficia tua; Quid tibi in me placuit, quod ab æterno de me cogitasti, meque charitate perpetua dilexiisti: & ut spero, ad gloriam æternam prædestinasti: Quid promerui, quod me in tempore ex nihilo creasti, reliquis in abysso nihili infinitis creaturis melioribus? Quod me tibi semper rebellum hucusque conservas, & in finu tuo portas? Quid dignum in conspectu tuo

Etu tuo egi, quod pro me servo tuo
redimendo incarnari, nasci, laborare,
pati, ac mori voluisti? quod mihi re-
liquisti infinita merita tua, doctrinam
exempla, Sacra menta? Quid me toties
non lacte, ut mater filium, sed corpo-
re, & sanguine tuo refecis, & nunc eti-
am refecisti? Quod denique me tot
gratiis habitualibus ornavisti, tot gratiis
actualibus prævenisti, & adjuvisti? A-
gnosco & amplector viscera pietatis
tua, quibus me diligis, agnosco miser-
icordes oculos, quibus respexit su-
per canem mortuum, similem mihi:
atque pro hac tua liberalitate, ac pro
omnibus & singulis beneficiis, præser-
tim pro isto ad me hodierno descen-
su, tibi gratias ago in unione omnium
affectionum, quibus te laudant Sancti
tui in cœlo. Benedic anima mea Do-
mino, & omnia quæ intra me sunt no-
mini sancto ejus. Benedic Domini-
num in omni tempore, semper laus
ejus in ore meo.

Oblatio Sui.

Sed quid retribuam Domino pro o-
mnibus

minibus quæ retribuit mihi? Nihil
habeo Domine, nisi ista duo æra mi-
nuta, corpus, & animam, nisi me ipsum
& quidem iam tibi titulis tibi debi-
tum. Me ipsum ergo tibi in Sacri-
ficium trado, & offero. Suscipe Domi-
ne intellectum meum, & Memoriam
ut de te, propter te cogitem. Susci-
pe Voluntatem, ut id velim quod tu
vis, id nolim quod tu non vis. Su-
scipe Cor meum, ut te solum amet.
Suscipe denique omnes animæ mez, &
corporis Potentias ac vires, ut in o-
mnibus suis operationibus, ad solam
omnipotentiæ tui gloriam tendant.

Petitio.

Domine non dimittam te, donec
benedixeris mihi. Benedic quæ-
so sicut vis, scis, & potes cordi meo,
ut te diligit. Benedic omnibus ani-
mæ mez facultatibus, ne te unquam
offendant. Da mihi veniam pecca-
torum meorum, da profectum in vir-
tute præsertim N. Da usum salutarem
hujus Sacramenti, ut in fortitudine ci-
bi hujus, coram te ambulem perfecte
donec.

dona p̄veniam ad te ô Deus meus,
unicum, ac summum bonum meum.

Ad B. Virginem.

AD te etiam supplex accedo Virgo
& Mater Dei, ac Domina mea.
Ago tibi gratias, quod hunc Filium
Dei, Dominum meum, quoniam ego nunc
in Sacramento suscepsti, in uterum tu-
um suscepisti, quod si sanguinem tu-
um purissimum ad formandum hoc
corpus suppeditasti, quod illum pro
hoc usu meo nutriti, & educasti.
Beata viscera tua, quae portaverunt
hunc æterni Patris Filium, & beata u-
bera, quae lactaverunt Christum Domi-
num. Tu in me illum amplectere;
Tu illi canta in corde meo illud tu-
um Magnificat, quo SS. Trinitatem
delectasti: Tu mihi concede illos tu-
os affectus amoris, quibus eundem si-
ve in utero, sive in uñis tuis prose-
cuta es: ac demum impetra quæso
mihi ab illo vel micam donorum, &
gratiarum, quas ipse tibi pro hospicio
rependit.

*****
C A P V T XIII.

**A^ctus Virtutum Theo-
logicarum, & Moraliū.**

*Habentur in Corde Sancto
Theophili Mariani, à nobis
edito, quò Lectorē remitimus.*

*****
C A P V T XIV.

Praxis laudandi Deum.

IN qualibet creatura, quam sensu percepis, adora, lauda, & ama aliquam perfectionem Dei, in tali creatura resplendentem. v. g. in cœlo magnitudinem, in sole charitatem, in flore pulchritudinem: *O quāmpulchrior, quām
clarior Domine, &c.*

2. D E O age gratias pro creatione,
conservatione, cooperacione, gubernatione,

tione, omnium & singularum creaturarum. O Domine sis benedictus in eternum, qui me cum hoc Sole illuminas, cum hoc igne calefacis, cum hoc flore recreas, &c. Quot stellæ in cœlo, quot guttæ in mari, quot atomi in terra, quot creaturæ in hoc universo sunt, fuerunt, & erunt, toties te pro omnibus & singulis momentis creationis ipsarum, & conservationis, nec non concursus tui cum ipsis, laudo & glorifico.

3. Omnia bona opera omnium hominum, & Angelorum, quæ tibi Dominus unquam placuerunt, vel adhuc placebunt, approbo, & tibi offero ad gustum tuum : è contra quot peccata in hoc universo fuerunt, sunt, & erunt, toties illa detestor, & retracto, teque amo super omnia, in recompensationem aliquam pro illis.

4. Facio tale pactum ô Deus tecum. Quoties per hunc diem respirabo, toties in me volo trahere corda, & affectus electorum tuorum, atq; illis toties te amare, & laudare, & quidem in proportione geometrica dupla; ita ut sequens

DFCIMVM QUART:

53

ut sequens affectus sit duplo intensior,
quam fuerit precedens.

5. Conversus ad quatuor Orbis partes, quater genu fleget, adorando Deum nomine omnium hominum in mundo viventium, præsertim fidelium & peccatorum, dicendo cum Seraphinis *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus DEVS* Vel: *Regi seculorum immortali, sed Deo honor, & gloria.*

C A P V T X V.

De modo colendi Chri-
stum Dominum, & Fe-
sta ipsius per Annum
celebrandi.

Universaliter ad cultum
Christi Domini hæc con-
ducent.

Freqvencie

1.

Frequenter illum adorare, sive in Eucharistia, sive in cœlo, ubi illum contemplaberis ut Gabernatorem, ut sumum Pontificem, ut omnium gratiarum Dispensatorem, dicesq; dum cœlum aspicis : *Sedenti in Throno DEO,*
& Agno honor, & gloria.

2. Desiderare, & procurare, ut gloria, & amor Christi promoteatur ubique, & semper.

3. Procurare, ut actiones tuz sint similes actionibus ipsius.

4. De illius officijs, excellentijs, at meritis, loqui, legere, meditari.

5. Honorare illum in proximis tuis quam Caput in membris.

6. Offerre s̄epius ipsius merita, SS Trinitati, offerre etiam Patri æterno illud Sacrificio, quod Christus Dominus perpetuò offert in Cœlo : *Pater respice in faciem Christi tui.*

7. Elicere zz affectus erga Christum, in honorem zz annorum ipsumvitæ. Sunt autem hi, vel similes.

Afſe
Qui
ſunt

Jesu
Iaſer
Domin
2. F
redo,
amissi
3. S
ſpero,
tiam, &

4.
Super o
ligo to
ſ. G
cum to
gaudeo
benefic

6: G

Afſe.

Affectus erga D. Iesum.
Qui etiam disponi pos-
sunt per decades Co-
ronæ.

I. Adoratio.

Jesu Excellentissime, te adoro culta
latræ verum DEVUM ac supremum
Dominum meum.

2. Fides. JESU Veracissime, in te
credo, & omnia quæcunque revelasti,
amissimè amplector propter te.

3. Spes. JESU Benignissime, in te
spero, & per, merita tua, veniam, gra-
tiam, & gloriam.

4. Amor. JESU Amabilissime, te
super omnia bona creata amo, &
diligo toto cordis mei affectu.

5. Gratulatio. JESU Perfectissime,
cum tota Ecclesia gratulor tibi, &
gaudeo de tua Divinitate, de omnibus
beneficijs tuis.

6. Gratitudo. JESU Beneficentissime

pro tua incarnatione, doctrina meritis,
Sacramentis & pro gratiis omnibus
sis benedictus in æternum.

7. *Zelus glorie Christi.* JESU Ho-
norabilissime, desidero, ut ab omnibus
creaturis rationalibus super omnia lau-
deris, & ameris in æternum.

8. *Dolor.* JESU Dignissime, doleo
super omnia mala, de omnibus pecca-
tis, negligentijs, ac irreverentiis, qui-
bus aliquando a me, & ab omnibus
peccantibus offensus es.

9. *Oblatio sui.* JESU Liberalissime
totus sum tuus, eroque in æternum
sicut tu totus meus esse voluisti.

10. *Petitio.* JESU Misericordissime
per vulnera tua esto mihi JESUS &
Salvator nunc, & in morte mea.

*Hi affectus cum semper usurpari pos-
sint, sunt tamen alii, qui magis sunt ad
commodati singulis fereis Salvatoris, &
quibus aliquid dicendum.*

In Adventu Exercitia.

I.

Visitabis sepius in utero Beatissi-
mae Virginis Christum, tanquam
in care

DECIMVM QUINT.

97

in carcere pro liberatione tui existen-
tem, & in honorem novem mensium,
quibus ibi mansit, elicies novem a-
etius, quales sunt, Fides de Incarnati-
one Verbi Divini, Adoratio ejusdem
Verbi Incarnati, Amor ejusdem, in v-
nione amoris, quo illum in utero sub-
amauit Beatissima Virgo, Gratiarum
Actio pro beneficio Incarnationis, &
similes.

2. Quoniam DEUS per Incarnationem specialiter manifestavit sua attributa, benedices omnia, & singula, hoc modo : Domine sit Benedicta ab omnibus super omnia, tua Potentia, quam ostendisti uniendo tam mirabiliter verbum humanitati. Sit benedicta Sapientia tua, qua invenisti modum tam proportionatum salvandi genus huma-
num. Sit benedicta Liberalitas tua, qua nobis Filium tuum, & omnia cum illo donasti. Sit Benedicta Misericordia tua, qua nostras miserias suscepisti. Sit benedicta Justitia, cui ut sa-
tisfaceres ad aequalitatem pro nostris pec-
catis carnem passibilem suscipere vo-
lueristi. &c.

E 2

3. Iam-

3. Imitando VERBVM Incarnatum, in honorem ipsius muti, & humiliati, hoc tempore exercebis te potissimum in refrenandis vitiis linguae, & in actibus humilitatis. Item ad imitandam unionem hypostaticam, exercebis te in unione morali cum DEO, quæ consistit in destructione amoris proprii, qui est velut subsistentia hominis veteris & terreni, & in amore DEI, per quem homo unus cum Deo Spiritus efficitur.

4. Petitiones hoc tempore istæ possunt esse? VERBVM incarnatum, de cælo in terram descendens, da, ut ego hinc in Cælum tendam, & perueniam. Fili DEI, qui factus es filius hominis, da, ut ego siam Filius DEI.

O Sapientia Incarnata, quæ ad me docendum venisti, da ut obseruem deuinam tuam.

Tessera hoc tempore frequenter repetenda, sit hæc: *Veni Domine. O noli tardare.*

In Nativitate Domini.

I.

A Liquoties de die, nunc cum pluribus

DECIMVM QVINT:

99

Roribus, nunc cum Angelis cantantibus : Gloria in Excelsis, nunc cum magis, salutabis, & adorabis in stabulo Christum natum, hoc modo : VERBUM Incarnatum, adoro in hoc parvo tuo corpusculo, immensitatem tuam, qua cœlum & terram imples. Adoro in hac paupertate divitias gloriæ tuæ. Adoro in hac tenella ætate, tuam æternitatem. Adoro in hac muta infans tuam sapientiam infinitam. Adoro in hac carne mortali tuam immortalitatem. Salve Rex Regum, Rex pacifice Princeps pacis, veni & impera nobis. Salve ô lux mundi illuminans pastores : illumina quæso tenebras meas. Salve pastor, quærens in hoc stabulo ovem perditam : quære me, quia ovis sum perdita. Salve Magister veritatis, docens ex hac Cathedra præsepii : doce me facere voluntatem tuam.

2. Toto die per imaginationem versaberis in sacro stabulo, in quo natus est Christus. Itaq; decumbes prope bovem, & asinum, qui Christo præstabant obsequium. Dum te indues, recordaberis fasciarum Christi Infantis. Dum comedes, recordaberis lactis vir-

ginei, quo Christum Virgo Mater nutritiebat. Audiendo cantum, recordaberis canitatis Angelici in stabulo. Dum examen iacies, putabis te cum S. Josepho verrere stabulum, juxta illud Davidis : *Scopebam Spiritum meum.*

3. Communio sacra sic fieri potest. Cor tuum est stabulum, in quo Christus nasci debet per gratiam, quam immunidum & bestialibus affectibus plenum ! Primo ergo te humiliabis coram DEO. Secundo. Examundabis cor tuum per contritionem. Tertio. Videndo quod non sit locus Christo nato in diversorio, invitabis eum ad cor tuum, petesque a Beatissima Virgine, ut filium suum in corde tuo tanquam in duro praesepio deponat. Quarto. Sic introducto Christo per Communionem ad stabulum cordis tui, varia illi obsequia præstabis : itaque adorabis eum cum Pastoribus, ac Magis, offeresque aliquam spontaneam incommoditatem, quam suscipes in honorem Christi, aliquid simile in sua Nativitate patientis. Completeris ipsum affectu Sancti Josephi, & Beatissimæ Virginis, ac velut Bos, & Afanis, comparatus scilicet jumentis insipientibus, eundem

DECIMVM QVINT: 101

dem amore tuo ferventi calefacies. Ligabis fasciis non tam illum, quam tuam rebellem voluntatem, faciendo aliqua sancta proposita. Parabis bancum illi ex lacrymis contritionis, & compassionis erga Salvatorem tuum jam in sua Infantia pro te pati incipientem. *Quinto* Obturabis feruina fensum tuorum, interdiu custodiendo oculos, linguam, aures, ne ventus tridus tepiditatis incommendum offerat Christo, quem in cor tuum suscepisti.

Tessera hujus diei, ad singulas horas pronuncianda haec erit: VERBUM CARO FACTUM EST: & habitauit in nobis, Vel: JESU: tibi sit gloria, qui natus est de Virgine.

Pro Nono Anno.

REvocabis in mentem beneficia, quæ hoc anno à Deo recepisti, & in gratiarum actionem offeres JESUM in circumcidione cruentatum.

2. Cum dolore commemorabis tibi peccata quibus LIVM anno elapsi offendisti, & in languore Christi in circumcidione effuso, ablues animam tu-

am statuerit fieri miter pro anno sequenti melius DEO servire, & vitare peccata, præsentim aliquot graviora in particulari.

3. Pro strenua offeres SS. Trinitati IESUM natum & circumcisum, per quem pro strenua viosissimum petes benedictionem, & gratiam Ianæ viuendi in anno sequenti-

Tempore Passionis.

I.

NVllum diem omittes, quo aliquid de Passione Domini non mediteris, vel legas, ea quæ inferius habentur,

2. Mortificationes hoc tempore crebrius usurpandæ, quales sunt disciplinæ, catenulae, somanus in lecto duriore, &c. &c. In honorem flagellationis, viae dolorum, & crucifixionis Domini.

3. In actionibus ordinarijs retinebis memoriam Domini patientis, juxta ea, quæ circa hoc dicta sunt cap. 3.

4. Videndo Imaginem Christi patientis, vel audiendo aliquod mysterium passionis, excitabis in te affectum gratitudinis, & offeres Christum patientem

pro tu-

DECIMVM QUINT:

103

pro tuis peccatis, quatenus Christo patienti oppositis. E. g. Sudore in Christi pro tua tepiditate in obsequio Divino, flagellationem pro sensualitate, spineam coronam pro ambitione, contemptum Domini pro superbia, crucifixionem pro impatientia, &c.

5. Curabis pro tua parte compensare ea, quæ Dominus pro te patitur. Itaque adorabis Majestatem ejus contemplantam, amabis Bonitatem infinitam odio habitam, laudabis & glorificabis Sapientiam derisam, Innocentiam contumelij affectam, Sanctitatem inter sceleratos reputatam, dicendo. *Domine quot contemptus, quot contumelias, quot odia pertulisti, tot tibi offero affectus laudis, honoris, amoris.*

6. Affectu compassionis omnia & singula vulnera Salvatoris salutabis modo: Ave sedes Sapientia Caput Salvatoris mei, pro mea superbia coronâ spineâ redimitum: heu me, ego te meis cogitationibus superbis, dishonestis &c. ceu spinis laceravi. Ave frons sole serenior spinis cruentata, in lapsu percussa, ignosce quælo inverecundia meæ.

E s

Ayete

Avete oculi, cœli sydera, pro me velati,
contusi, livore pleni : adoro vos, &
damno meam curiositatem, meam vani-
tatem, & damno meam curiositatem,
&c. Avete Aures, portæ cordis, semper
ad orationem nostram apertæ, & in Pas-
sione contumeliis sauciatae : utinam au-
res meæ sint apertæ inspirationibus di-
vinis. Ave Vultus, Angelis desidera-
bilis, per alapæm tuam, per sputa; non
te avertas à me. Ave dulce Os, pro
me felle, & siti cruciatum. Ave Collum
funibus constrictum, felle imbutum ,
propter meam intemperantiam. Avete
Humeri crucem sustinentes, & flagellis
cœsi. Avete Manus, vnde bona om-
nia procedunt, ligatae, & clavis trans-
fixæ, pro nostris rapinis, vindictis, aliisq;
manuum peccatis. Avete pedes per-
forati. Ave latus apertum, porta Do-
mini, per quam Iusti intrant, fenestra
humanitatis; intrem & ego per Te ad
vitam æternam. Ave denique Cor Do-
mini mei dulcissimum, Regia charitatis,
refugium miserorum, meis voluptati-
bus afflictum, cruciatum, ac tanto erga
nos amore accensum, per hoc ipsum

Cor tu-

DECIMVM QVINT: 105

Gor tuum, Te rogo bone JESU, ne
permittas, ut sanguis tuus pretiosus sit
pro me frustra effusus.

Tessera hujus temporis. Qui passus
es pro nobis, IESV Christe miserere
nobis.

In Resurrectione Domini.

I.

Salutabis Christum Dominum Redi-
vivum, cum Beata Virgine, cum san-
ctis mulieribus, cum Apostolis &c.

2. Credes firma fide, cum resurrexis-
se verè.

3. Sperabis per mortem ejus felicem
resurrectionem.

4. Gaudebis de ejus resurrectione,
& de dotibus gloriofi corporis.

5. Petes à vitiis resurrectionem spi-
ritualem.

Tessera hujus temporis, hæc erit :
*Vivat IESVS redibibus. Credo quod
Redemptor mens vivit.*

In Ascensione.

I.

Prostratus ad pedes Christi Domi-
ni a-

ni ascendens, cum Beata Virgine, & Apostolis, valedices ipsi, & gratias ages pro laboribus spatio 33. annorum toleratis, ac pro consummato opere nostræ redemptioni.

2. Offeres illi abeunti pro viatico oratum, ut illud secum accipiat, & a terra attollat, cœloque affigat. Offeres & aliquas tuas resolutiones à proposita transmittenda per Christum SS. Trinitati, v. g. Quod Deum nullo peccato mortali offendere velis; quod gloriam ejus majorem propagare cupias &c.

3. Petes humillimè ut elevatis manibus benedicat tibi, illa benedictione, quam dedit SS. Apostolis.

4. Gaudabis de gloria eius ascensione & exaltatione nominis ipsius, ac de illo amplexu, quo SS. Trinitas Christum suscepit in cœlo.

5. Gratias ages SS. Trinitati pro ista exaltatione triumphali Christi Domini. Gratias item ages Angelis & SS. Patriarchis, quod Christum triumphantem ad cœlum deduxerint, ibique Regem suum adoraverint.

6. Aderabis in cœlo Christum; ut Regem

DECIMVM QVINT.

107

Regem, ut supremum Pontificem, ut
Advocatum, & Thesaurium.

7. Desiderabis cum illo esse, & vi-
vere in aeternum.

Tessera huius diei sit haec : JESU
tibi sit gloria, qui sicutor in cælum re-
dis. Sedenti in Throno DEO: & Ag-
no honor & gloria.

Dis Pentecostes.

Tale exercitium propo-
nit P. M. P. Gaspar Dru-
zicki Societ: IESV in
MSS.

I.

Concipiatur estimatio dignitatis &
bonitatis, potentiae, quam habet Spi-
ritus Sanctus,

2. Defiderium ejus presentia.

3. Investigatio eorum, quæ me im-
pediuunt, quo minus Spiritum Sanctum
plene capiam, cupientem se mihi per
sua dona copiosa communicare.

B 7

4. Mei

4. Mei abjectio, humiliatio, annihilatio, in ejus eonspectu.

5. Addi potest gratiarum actio, pro descensu in Apostolos, & pro omnibus illustrationibus ac inspirationibus, mihi à Spiritu Sancto datis,

6. Addi potest dolor de defectibus, quibus restiti Spiritui Sancto, cumque in me contrastavi.

7. Invocatio ejusdem ad animam, tanquam ad templum suum; veniat iugis ad frigus, aurum ad lutum, spiritus ad carnem. Vbi adhiberi potest intercessio Beatæ Virginis, & Apostolorum recipientium Spiritum Sanctum.

8. Petitione eorum donorum, à Spiritu Sancto, quibus hodie replevit Beatam Virginem, & Apostolos.

Tessera hujus diei : Veni Sancte Spiritus, & emitte cœlitus lucis tuae radium. Vel: Cor mundum crea in me DEVS, & Spiritum regnum innova in visceribus meis. Ne prejicias me à facie tua, & Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me. Psal. 50.

In Feso

In Feste Corporis Christi,

Prater ea, quæ dicta sunt de Visitatione SS. Sacramenti, quam in hœc festo sapienter par est, ad deuotionem sequentes iubabunt.

Affectus erga SS. Sacramentum.

I.

Credo firma fide, & confiteor Domine JESU Christe, te in hoc Sacramento esse verum DEUM & hominem, & quidquid Sancta Mater Ecclesia credendum proponit, firmissime amplexor.

2. Adoro te, hic præsertim, cultu Iatrix, affectu totius Ecclesie militantis, & triumphantis.

3. Glordeo de omni honore, & gloria, quam habes ab Angelis, & fidelibus per totum mundum, in hoc Sacramento.

4. Doleo de omnibus hæresibus, blasphemis, sacrilegiis, irreverentiis, quibus ab hereticis, & malis Catholiceis in hoc Sacramento offendeturis.

5. Ago tibi gratias cum tota Ecclesia,

clesia tua, pro instructione, administracione, & usu hujus Sacramenti, tam mihi, quam aliis, concessio.

6. Desidero, ut ab omnibus creaturis rationalibus adoreris, & glorificeris in hoc Sacramento, & dignè suscipiaris &c.

7. Domine totus sum tuus, eroque in eternum, sicut totus meus esse volui in hec Sacramento.

8. SS. Trinitas respice in faciem Christi tui hic vere praesentis, quem tibi nunc offero, in sacrificium Latreuticum, Eucharisticum, Propitiatorium, Impotitorium.

9. Da mihi quæso gratiam, ut in te hoc Sacramento, prout oportet, collam, & suscipiam, ac deum in coeli convivio da, ut te fruar in eternum.

Tesseræ hujus diei ad singulas horas repetenda : *Laudetur SS.*
SACRAMENTVM,

C A P V T . XVI.

Breves Meditationes de
Passione Domini.*Christus valedicit SS. Matri.*

I.

Considera anima mea, quam obediens fuerit Christus voluntati Patris eterni, cui ut obediret, voluit etiam Matri suæ Sanctissimæ, quam a deo amabat, valedicere, ipsamque relinquere ac affligere, properando ad crucem, & dolores, ac cruciatus acerbissimos. Tu vero quoties ad DEI Inspirationes obsurdesceis ! quam nimis es affixus rebus creatis, quæ te in amore DEI impendunt ! Erubesce coram DEO, & nunc tandem dic vale omnibus salutis impedimentis. quamvis tibi charissimis, idque amore Christi, & studio imitandi ipsum.

2. Consideratis quo dolore, quibus lacrymis exceptit hanc valedictionem Filij sui

lii sui SS. Mater, quæ tantopere Christum, non ut hominem tantum, sed etiam ut DEUM diligebat : ex altera parte, vide quam patienter, hoc triste nuntium tulit; non conquerendo, non signa ulla impatientiæ ostendendo, sed potius conformando sedivinæ voluntati. Tu verò dum privaris aliquo solatio, dum tibi Deus aliquam afflictionem immittit, quam impariens es ! quam DEI voluntati repugnas ! Dole igitur & desse tuas impatientias. Regnata te DEO ad omnes afflictiones. Compatere afflictæ SS. Matri, pete ab illa patientiam in adversis.

Christus Orat in horto.

I.

Considera, quam reverentia Christus orat Patrem, quam attentione quam devotione. Orat prostratus in terram, orat separatus à discipulis in loco remoto ab omni strepitu, tempore noctis quieto. Et tamen fuit æqualis Patri, non fuit obnoxius distractionibus in orando. Tu verò quam irreverenter, quam distracte, quam tepide oras, loquerisq;

querisque cum DEI Majestate, cum sis
pulvis & cinis, ac vilis ranuncula. Eru-
besce, dole, propone emendationem,
pete à Christo donum orandi, & ejus
orationem offer DEO, pro tuis in o-
rando defectibus.

2. Considera alias virtutes orationis
Dhristi. Fuit enim conjuncta cum Fi-
liali fiducia, cum diceret, *Pater si pos-
sibile est*. Fuit cum DEI voluntate
conformis, cum diceret, *Non mea sed
tua voluntas fiat*. Fuit perseverans,
cum tribus horis, ter tandem orationem
repetierit. Disce à Christo orante, qua-
lis tua debeat esse oratio, vide an talis
soleat esse. Pete veniam defectuum
in orando. Propone Christum oran-
tem imitari, & ad hoc opem ab ipso
implora.

Christus tristatur, & sanguine sudat.

I.

V Ide, & imaginare Christum pa-
lentem, tristem, tœdio affictum,
quales solent esse agonizantes, & con-
sidera quod hæc tristitia fuerit tanta,
ut sufficeret ad mortem, prout ipse Do-
minus

minus dixit : *Tristis est anima mea usque ad mortem.* Tum quære ex Christo : JESU, voluptas cordium, quis te adeo affixit ! Respondebit ipse procul dubio, te fuisse causam tristitiae, illa tua voluptate, illis tuis peccatis, quæ tunc Christus in horto videbat, & quæ tantopero nunc horrebat, ac detestabatur. Quibus expensis, excita in te summum odium, ac detestationem peccati, presentim illius in quod sèpiùs laberis. Petet a Christo mōrente contritionem de peccatis. Statue aliquid solatium Christo mōrenti afferre. Commenda Christo agonizantes tuamque agoniā ; & illa tua tædia extrema, paurom ac tristias conjunge Christi tædijs, pavori, & tristitijs.

2. Vide Christum, sanguine sudatum, vide desfluentes guttas sanguinis primò in vestem, deinde in terram. Hac admiratus, quære causam hujus prodigijs sudoris; quæ non est alia, nisi quod Christus pro salute tua, tantum laborauerit usque ad sudorem sanguineum. Tu vero quām parum laboras pro salute tua, quid hactenus pro illa sp-

illa
que
roic
Coll
gem
tuo
pluv
ut l
gat,
fore
statu
guir
nim

C
in ag
nibi
d
tudi
son
Sam
ped
nisi
ita

DECIMVS SEXTI.

illa ardui superasti; Cui temptationi usque ad sanguinem restitisti? quid hoc
roicum generose fecisti? confundere:
Collige istas guttas sanguinis tanquam
gemmas pretiosas, & repone in corde,
tuo, Suppone terram cordis tui isti
pluviae sanguineæ, & pete à Christo
ut hoc rore pretioso eorū tutum asper-
gat, reddatque fertile ad producendos
flores, & fructus virtutum. Denique
statue, usque ad sudorem, usque ad San-
guinem, pro DEO, pro cœlo, pro a-
nimā tua generose operari.

Christus Comprehenditur.

I.

Considera ex una parte furorem fa-
tellitum, quo in Christum velut
in agnum lupi irruerunt, eumque fu-
nibus & catenis ligarunt ad instar præ-
donis. Ex altera parte vid. mansue-
tudinem Christi, non repugnantis, sed
sponte manus ossē enīs ad vincula. O
Samson invictissime, quis te his com-
pedibus ligavit? Nemo aliis ó anima
nisi amor tuī, aut porius peccata tuā;
ita cum dicit per Prophetam: Fu-
nes pes.

nes peccatorum circumplexi sunt me
gratus. Ergo tam duro eris corde, ut
videns amore tui ligatum DEUM ho-
minem, non permittas te ab eo ligari,
non catenâ ferreâ, sed aureâ amoris?
Non ut amittas libertatem, & vitam,
eternam. Instat tam diu ad portram
cordis tui pulsans DEUS: ut te liget
sibi in victimam, sibique adstringat. Do-
na te aliquando ipfi, qui se tibi ad tam
dira tormenta donauit. O Domine li-
ga cor meum amore tuo; liga memo-
riam, ut tui solius recordetur, oculos,
ne videant vanitatem; liga manus, ne
operentur iniquitatem, liga linguam,
ne quod tibi displicet loquatur; liga
pedes, ne ambulent in via peccatorum;
liga me totum vinculis charitatis, ut
vivam totus tuus in eternum.

2. Christus tam crudeliter ligatus •
ad terram à nefariis satellitibus pro-
sternitur, eorumque pedibus conculta-
tur. Vide anima mea, Dominum glo-
rix, Regem majestatis, cui curuatus o-
mne genu, qui sedet Cherubim, ejus-
scelum sedes est, sub pedibus vilissimo
rum hominum jacentem. O quantum
se deplor

DECIMVM SEXT.

117

ē demisit pro te tanta majestas! & tu
vulnus & cinis, terræ vermiculus, tam
audiosē alta petis, omnibus cupis emi-
ere, nulli vis subjici. Erubesce & de-
le tuam superbiam, disce à Christo con-
culcato humilitatem, disce aliis subjici.
Offer DEO istam Christi humiliatēm,
ro tua superbia, & pete hanc virtu-
em à Christo pro amore tui con-
culcato.

Christus ad Annam alapa ceditur.

I.

Considera, quomodo Christus ab
Anna Pontifice interrogatus de sua
doctrina, cum modestè respondisset;
nam doctrinam esse publicam, ob hoc
modestum responsū, ab uno ministro
alapam accepit. Expende quam
erit hæc alapa Christo tantæ dignitatis
ersonæ, in tot spectantium præsentia,
on solum graniter contumeliosa, sed
tiam crudelis, cum fuerit inficta ma-
nia mara, ita ut Christus in terram pro-
lapsus sit. Contemplate ergo faciem
Christi liuidam, vide signa illius sacri-
egas manus, faciei Christi impressa, &
obstupes-

obstupesce tantum scelus, Christoque patienti compatere, sed simul vide tuam impietatem. O quoties & tu faciem Christi percussisti! non volendo audire ejus voem, quâ tibi ad cor loquitur; contemnendo iphus vocationem ad statum meliorem, non aestimando Christi consilia. Igitur cum dolore peccatus tuum pertute, & osculari Crucifixi imaginem, petendo veniam, & emendationem proponendo.

Considera patientiam & mansuetudinem Christi: pro tam crudeli & ignominiosa lapâ, non evocat è celo fulmina, non malum imprecatur, non signum ullum, impatientiae ostendit, non prorumpit in verba mordacia, sed mansuetissime responderet: *Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo; si autem bene, quid me cœdis?* Admirare hanc patientiam & mansuetudinem; simul tū reflecte supra tuam impatientiam, dum uno verbo, una levi confusione prouocatus, tam facile excandescis, nihil nisi minus, & vindictam spiras, in tot verba & spera, & maledicta prorumpis. Considerare, dicas à Christo mansuetudinem & pati-

& pa
a Chr

V

sidera
virtus
quom
& aut
& Re
sce, q
quaë C
de qua
ro, q
affige
deanna
Christ
Iudici
da offi
ti, & a
tendo
2.
nocte
phæ.
is exp

& patientiam, eamque propone, ac pete
a Christo mansuetissimo.

Christus apud Caipham.

I.

Vide Christum ligatum stare cum o-
mni modestia ante Caipham; Con-
sidera quam injuste ipsa Innocentia, &
virtus DEI in illo concilio accusatur!
quomodo ille, qui est Sanctus Sanctorum,
& author vitae, pronuntiatur blasphemus,
& Reus mortis iudicatur. Hinc agno-
sce, quam sunt erronea Iudicia humana,
quaे Christum condemnarunt, ac proinde
quam parui sunt estimanda. Tu ve-
ro, quam studiose ea quæris! quantum
affligeris, cum injuste accusaris, aut con-
demnaris. Erubesce, & disce exemplo
Christi pati accusationes, calumnias, &
Iudicia hominum, atque ad hæc toleran-
da offer te, amore Christi injuste accusa-
ti, & condemnati, a DEO auxilium pe-
tendo.

2. Considera alias injurias, quas hac
nocte passus est Christus in domo Cai-
phæ. Nam alligatus ad columnam, fu-
it expositus tanquam meta opprobiorum

320 C A P V T

furori satellitum, quorum aliqui vela-
runt faciem ejus, alii pugnis, & alapis e-
um cædebant, alii in faciem ejus spue-
bant, alii capillos evellebant. Admi-
rare hoc spectaculum, & compatere ei
corde Christo, tanta pro amore tui pa-
tienti, limul etiam dole, quod tu quoque
velare soleas oculos Christi, quando ita
libere peccas, ac si te peccantem DEUS
non videret. Dole, quod in faciem
Christi spuas, dum in præsentia Illius eti-
am furis verba inhonesta, sputis omnibus
turpiora. Dole, quod Christo alapan
infligis, cum alios confundis, & ex amo-
re Domini tui abhinc serio corrige cor-
rigenda.

Christus apud Pilatum.

I.

C onfidera calumnias Christo impo-
litas à Iudeis apud Pilatum, tam e-
normes. Nam appellatus est malefa-
ctor, seditionis, ambitiosus, læzæ maje-
statis preus : & tamen fuit innocens, se-
gregatus à peccatoribus, Sanctus Sancto-
rum. Ex altera parte confidera silenti-
um Christi, cum nec per se nec per ali-

um VOL

um volverit refutare calumnias , licet
facile potuerit , & licet faveat sibi In-
dicem habuerit . Hinc verò reflexione
supra te facta , vide an tu quoque in ali-
quo innocentē Christum non es calumni-
atus , an non infamaueris , & detestare
hoc vitium , ac pete à DEO charitatem
proximi . Deinde vide quo silentio to-
leras columnias , iniquas accusationes ,
detractiores , & ad illas tolerandas te re-
solue amore Christi , petendo patientiā .

2. Expende illa verba Christi , cùm
interrogatus à Pilato : *Ergo Rex es tu?*
Respondit : *Regnum meum non est de
hoc mundo.* Quibus verbis docet Chri-
stus , nos , qui Christum adoramus , non
debere inhiare mundanis diuitiis , hono-
ribus , voluptatibus , quæ oīnia transe-
unt ; sicut sumus , & umbra , sed potius stu-
dere congregandis nostris actionibus
Regnum cœlorum , & gloriam æternam ,
ad quam creati sumus . Tu verò oī
quantum affixus es mundo , ejusque fal-
laciis , quam raro ad bona æterna , & ec-
lestia aspiras : & tamen te Christi se-
quacem esse dicis . Erubesc mendaci-
um iustud , & pete à DEO gratiam , ut

222. C A P V T

tibi vilescant omnia transitoria , &
chara sint bona æterna.

Christus apud Herodem.

I.

C onsidera quomodo Christus per plateas urbis publicas; spectante populi multitudine, cinctus funibus & catenis, ab uno tribunali ad aliud, tanquam Latro dueitur, aut potius trahitur; quomodo a satellitibus nefariis nunc pugnis; nunc calcibus tunditur; quomodo ab insolentissima plebe, cui tot beneficia præstunt, illuditur, luto & lapidibus impetratur, jam latro, jam falsus Propheta, ac deceptor hominum proclamat. Ex altera parte eleua men-tem, & considera in Christo illam ado-randam Majestatem, cui serviant Angelii quæ rebus omnibus dominatur, illam potentiam, cui nemo resistere potest; & hæc obstupecens inclama : Pro me, pro me, vilissimo vermiculo, talia Deus patitur, pro me conculcatur, pro me DEUS ligatus, irrisus, &c. Et hoc se-pius repete, donec cor tuum accendatur, ~~amicis enim prorumpes in affectum com-~~
~~passio-~~

passionis erga Christum, talia patientem, & in affectum doloris de tuis peccatis, quæ fuerunt causa Christo harum afflictionum. Deinde amore Christi facies propositum vitandi hoc, vel illud peccatum, item vincendi hunc, vel illum respectum humanum, & repugnantiam in obsequio Diuino.

2. Considera Christum, qui est Sapientia DE infinita, ab Herode ejusq; aulicis contemptum, & pro stulto habitum, irrisum, atque veste alba induitum, ut ab omnibus pro faruo haberetur, & ita per plateas reductum ad Pilatum. O quæ tunc probra, quas irrisiones audiunt eum summa patientia, ab illa face hominum, Innocentissimus Salvator! & tu ab omnibus vis honorari, laudari, adorari, cum id nec ob sapientiam, nec ob patientiam merearis. Confundere de hac tua ambitione, disce à Christo, contemptus, irrisiones, ac probra, ejus amore pati, hæc enim sunt insignia servorum Christi, quibus, ipse induitus fuit apud Herodem. Pete etiam à Christo vestem albam puritatis, quam ipse nobis hac irrisoria veste comparauit.

Christus reddit ad Pilatum.

I.

Expende Christi ignominiosam cum latrone Barabba comparationem, atque Barabbæ præ Christo electionem : quod ò quantum dolorem Christo attulit ! cùm vidi se adeò contemptum ab illo populo, quem tot beneficiis cumulavit. Sed tu quoque an non præfers Barabbam Christo ? Quando magis adhæres suggestioni Dœmonis, quam inspirationi Diuinæ : quando pluris æstimas mundi voluptatem, diuitias, honores, quam Christi gratiam, & vitam æternam : quando Christi voluntatem postponis tuæ voluntati, rationem sensui, spiritum carni, æternitatem bonis temporalibus. Deplora ergo istam cœcitatatem tuam, deprecare Christum, & ex nunc illum, ejusq; gratiam æstima super omnia, supra diuitias, supra amicos, supra famam, supra voluptates, &c.

2. Considera vociferationem Iudeorum clamantium : Tolle, tolle, crucifige; hos plausus retulit summa Sapientia, summa Sanctitas, summa Beneficentia Christi, & tu tantoperè ambis laudem

Iaudem humanam, & plausus, adeò affligeris, cum illis cares, quibus tamen undique indignus es. Confundere, & hinc disce contemnere laudem humanam, & gloriam à solo DEO querere, apud quem solum vera est laus, & quidem æterna.

Christus Flagellatur.

I.

Expende, Christi in conspectu totū hominum probrosam nuditatem, ante flagellationem. Quanta ibi fuit Christi verecundia, de qua dicit ad Patrem in Psalmo : *Tu sis confusio mea & reverentiam meam!* Quantum vero te amauit! qui amore tui uestibus etiam spoliari voluit, ut te ueste gratiæ, & virtutum, ac stolâ gloriæ indueret. Propter te eò deuenit DEUS, qui Cœlum stellis, terram floribus, aues plumis, Angelos gloria vestit, ut amore tui factus sit nudus. Tu jam vide, quid te par sit facere, amore hujus Domini. An non expedit, ut te spolies omnibus affectibus inordinatis, omnibus solatiis, omnibus commoditatibus, ut Christum

Ducem tuum nudum, miles nudus se-
quaris.

2. Vide Christum ad columnam
atrociter funibus ligari, non reluctan-
tem, non resistentem, sed ultro manus
ligandas offerentem. Admirare hanc
Christi obedientiam, eumq; imitari stu-
de, ut propter DEUM non satellitibus
sed superioribus tuis promptè obedias,
& præsertim ut obedias DEO, dum tu-
am libertatem vult ligare, & te sibi
adstringere nexus amoris.

3. Considera diram Christi flagel-
lationem. Dira fuit ex parte temporis,
quia juxta aliquos durauit una hora &
mediæ. Dira ex parte flagellorum, quæ
constabant ex nervis, catenis ferreis,
virgis spinosis. Dira ex numero plaga-
rum, quarum numerantur 6666. à plan-
ta pedis usq; ad verticem Christi. Di-
ra ex rabie carnificum, qui partim pe-
cuniis conducti à Iudeis, partim a Dœ-
mone incitati, crudelissime sauebant in
Christum, alii aliis succedendo. De-
niq; dira fuit ex parte carnis & com-
plexionis Christi delicatissimæ. Vide
ergo in carne Christi sulcos, vide san-
guinem

guinem defluentem in terram, vide totam carnem laceratam, vide ossa transparentia : & te ipsum hujus lanienae reum agnosce. Hæc enim patitur Christus propter tuam libidinem, propter tuas carnis delicias. De his igitur dole, Christo compatere, & firmiter propone fugam omnis voluntatis carnalis, & carnis mortificationem. Deniq; in sanguine Christi in hac flagellatione effuso, animam tuam contaminatam laua dicendo cum Psalmista ; Amplius laua me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me, &c.

Christus spinis coronatur.

I.

Expende amorem Christi erga te. Non satis fuit ipsi tam copiosum pro te sanguinem effusisse in flagellatione : una adhuc pars corporis, nempe caput, superfuit a vultu libera : & hanc etiam voluit pro te lacetari spinis. Vide ergo qua rabie milites imponuerunt Christo coronam spineam, eamq; capití sacrosancto baculis crudelissime infigunt. Vide spinas, quarum plures nu-

F 5

merantur

merantur quam mille, usq; ad ceras-
brum pertingentes, juxta S. Bernardum.
Vide sacrum cruentum copiosissimè pri-
mò in faciem, deinde in corpus ex fa-
cie defluentem. Tu verò Christiane,
ah quām Christo difformis es! qui ca-
put tuum coronas cogitationibus la-
sciuis, superbis, ambitionis, quæ in has
spinas conuertit, Christi caput lani-
runt. Itane debet sub spinoso capite
meinbrum esse delicatum? Itane Re-
gis ad exemplum tui componeris? Ah
depone aliquando amore Christi istas
rosas euanidas ex capite tuo, & impo-
ne tibi coronam Christi spineam, quæ
in auream in cœlo conuertatur.

2. Christo sic coronato ad ludibrium traditur in manus arundo, loco
sceptri. Vide quid Christo mundus
offerat, & quid tibi etiam offerre pos-
sit. Nil nisi arundinem, nisi bona va-
cua, inania, fragilia. O quantum hoc
dono tibi illudit! Cur ergo potius
non amas aureum Christi sceptrum,
Regni cœlestis insigne? Cur tibi illu-
di permittis? Redi aliquando ad men-
tem, & solida præfer caducis, tem-
poralia xternis.

3. Vi-

DECIMVM SEXT,

119

3. Vide quomodo Christo illudunt
milites, uno genu flectunt ante ipsum,
& manu caput feriunt, ac vulnerant.
Regem appellant, sed regem dolorum
faciunt. Regem adorant, sed arundi-
ne donatum. O quoties & tu ita Chri-
sto illudis, cum eum adoras orando ;
sed contemnis male operando, eum
ipsum uno genu adoras, altero Dia-
bolum : cum ipsi offers illa arundi-
nea, & fragilia proposita, illam arun-
dineam omni spiritu vacuam pigratam.
Erubescit hanc impietatem, & statue ,
Christum solida virtute adorare, hasq;
illusiones compensa, dicendo cum Psal-
te : *Tu es ipse Rex meus, & DEVS me-*
us, ô Domine ego serbus tuus, & filius
ancille tue.

*Christus damnatur ad crucem, com-
que batulat.*

I.

Considera pusillanimitatem Pilati :
Is enim agnouit Innocentiam Chri-
sti, dicendo : *Ego nullam in eo ca-
sam mortis intenio : & tamen pro-
pter respectus humanos, propter gra-*

F 6

tiam

tiam conseruandam apud Cæsarem s
propter vitanda odia Iudeorum: Chri-
stum iniustissime damnauit ad Crucem.
O Respectus humani infelices, an u-
num ad hoc impulisti, ut Christum, e-
jusq; imitationem, ut vocationem re-
spueret, ut virtutem desereret, ut da-
mnaret Christi consilia, & præcepta? E-
go ipse an talis non sum? Nolo de-
inceps esse ô Domine, da mihi gene-
rosum animum omnes respectus huma-
nos contemnendi, tibique magis adhe-
rendi, & virtuti, quam amicis, quam
mundo, quam carni, omnibusq; aliis,
me a te avocantibus.

2. Vide Christum damnatum ad
mortem, cruce onustum per vias pu-
blicas procedere, atque montem Cal-
uarie cōscendere, vide quam sepe
jam sanguine exhausto debilitatus, sub
pondere crucis labitur, nec ullus adest
qui illum in cruce ferenda juvare ve-
lit. A te igitur hoc solatium petit,
illis Eupugelii verbis: Qui vult be-
niire post me, tollat crucem suam, & se-
quatur me. Non vult, ut tantam, tam-
que grauem crucem feras, quantam is
pse tulit

pse tulit, sed tantum vult, ut seras
crucem tuam, id est crucem paruam,
erucem tuis viribus accommodatam,
erucem tuis peccatis debitam. Cur ego
renuis? Cur te excusas? Cur hame-
ros cruci Christi non submittis? Re-
solue te aliquando generose, & offer
Christo ad pertandam cum illo cru-
cem, & disce, non esse aliam ad cœlum
viam, nisi hanc, quā Christus ivit,
crucem forens.

Christus Crucifigitur.

I.

Considera, Christo ante Crucifixio-
nem in monte Caluario, cum jam
vix spiraret præ debilitate, oblatum
esse vinum felle mistum. Quanta ista
crudelitas fuit! Quam acerbam Chri-
sto tormentum! Quanta porrò Christi
erga nos Charitas, qui amore nostri,
nullum sensum suum, etiam gustum,
voluit esse a dolore immunem. Et
tu an Christo vinum felle mistum non
propinas? Cum illi offers illas deuo-
tiones tepidas, illa bona opera, tot im-
perfectionibus mixta, cum in potu tem-

F 7 peran.

perantiam debitam non observas. Do-
le de istis defectibus, atque hic & nunc
offer aliquem actum heroicum, maxi-
mè alicuius tuę repugnaptę victorem,
quo gustum Christi felle exasperatum
recrees.

2. Vide Christum vestibus ad car-
nem concreto sanguine adhaerentibus,
non minus ignominiosę, quam crude-
liter nudatum, ac plane excorticatum,
prosterni in trabem crucis. Vide cum
quanta charitate extendit manus, & pe-
des, ut cruci affligantur. Vide quo fu-
rore carnificum, membra sacrosancta
extendantur, & clavis perforentur. Vi-
de quomodo se Christus offert in hoc
altari pro peccatis tuis, in sacrificium
DEO Patri. Hinc vero disce amore
Christi, te spoliare commoditatibus in
vestitu, in lecto, & aliis, ne nudus, nu-
do Christo Crucifixo te adstringas. Di-
isce crucifigere carnem tuam, manus,
ne quid mali operentur; pedes, ne per-
viam iniquitatis ad occasionem pecca-
ti ambulent, ac denique totum corpus
tuum, ut dicere possis cum Aposto-
lo, *Christi confixus sum cruci.* Itaq;
ad hoc

ad hoc te Christo Crucifixo promptè
offer, dicendo : ô JESU pro me Cru-
cifice, volo tecum crucifigi, ut tecum
vivam in æternum.

3. Vide inauditum spectaculum ,
pendentem in cruce, medium inter la-
tronos, qui in throno gloriæ est medi-
us inter personas Divinas, nudum, li-
uidum, vnde eruentatum. Vide si-
nos sanguinis è manibus, & pedibus ,
ac toto corpore in terram defluentes.
Considera totum corpus, caput, ocu-
los, faciem, manus, latus, & vide an
aliqua pars à planta pedis usq, ad ver-
ticem vacet dolore. Vide an aliquod
solarium habeat a Patre, a Matre , ab
amicis. Et hæc considerans, compate-
re ei toto cordis affectu, osculare om-
nia & singula vulnera ipsius, suppose
cor tuum inamundum, & sterile, san-
guini ex vulneribus mananti. Offer
hoc sacrificium eruentum Patri pro
peccatis tuis. Pete a Christo, ut tanti
cruciatus pro te non sine frustra su-
cepti.

Christus Moritur.

I. Ex-

Expende quod Christus moribundus, Joanni propter ejus castitatem eximiā, Beatam Virginem pro matre testamento legauit, illis verbis: *Ecce Mater tua.* Tu quoque accede ad crucem tanquam ad lectulum Patris tui morientis, & valedicendo ipsi cum lacrymis, pete ab eo supremam benedictionem. Pete etiam, ut aliquid tibi testamento relinquat. Et si amator castitatis es, audies ab ipso tibi tradī B Virginem pro Matre tua, atque de illa ad te dici: *Ecce Mater tua.* Vide ergo, ut affectu Ioannis illam deinceps ames, illique seruias.

2. Expende suprema illa verba Christi morientis: *Pater in manus tuas coramendo spiritum meum.* Merito, hoc dixit Christus, non enim habuit dignitatis, non honores, ipsum corpus jam per tot vulnera penē amiserat. Solus restabat spiritus, hunc ergo in manus Patris aeterni reponit, quia dignus fuit complexu Patri, ut pote spiritus purissimus, sanctissimus, Patri obedientissimus, ejusq; amantissimus. Tu ve
rō in

ro in illo extremo mortis agone, poterisne merito spiritum tuum in manus DEI reddere? Vide qualis sit tuus spiritus, vide cui seruias, an DEO, an mundo, an carni; ab illo enim in fine vita proemium sperare debebis, cui tota vita seruies.

3. Christus inclinato capite tradit spiritum. Inclinat caput, in signum obedientiae, ex qua moriebatur. Inclinat caput, ut tibi det supremum osculum benignissimus Pater filio prodigo. Et sic tandem paulatim deficientibus viribus color vultus mutatur, oculi clauduntur, ac denique DEUS Homo moritur. Moritus Dominus tuus, Pastor tuus, Magister tuus, Pastor tuus &c. &c. Et adhuc lacrymas continens, petris scissis durius cor meritum? Elix quiesce tandem aliquando in lacrymas, & desle tua peccata, quæ fuerunt causa mortis Filio DEI. Age gratias pro tam copiosa redemptrione tui, & per mortem crudelissimam Christi, pere felicem mortem tuam, ut in manibus Christi, in praesentia DEI Matris moriaris, cum Christo in æternum vivatur.

CAPUT

CAPUT XVII.

De modis colendi DEI-
Param Virgineim, præ-
sertim in Festis Ipsius.

Centum Exercitia Pietatis proponit
erga DEI Matrem Paradisus Ha-
giophili, totidemque alia Dia-
rium Marianum. Nos aliqua,
que magis usui esse possunt, affe-
remus.

Exercitium I.

Habere in promptu, & frequenter
per diem usurpare aspirationes ja-
culatorias ad DEI Matrem, qualis po-
test esse hæc S. Francisci Xauerii : Ma-
ter DEI memento mei, Domina opitu-
lare. Vel hæc B. Stanislai : O MA-
RIA sis mihi propitia. Vel hæc : Ma-
ter DEI, monstra te esse Matrem. Hanc
aspirationem consuetam Patri Gabrieli,

varia

var
adl
jan
rati
biu
sidSI
S
e
en
con
DEI
ni,
cing
&
ut
ut
se i
&
cor
del
sua
chi
Phi
tis

varia in suis angustiis repetere oblitio,
adstitit B. Virgo, dixitque : *Et tu mei
jam oblitus?* Talis etiam hæc est aspi-
ratio : *Mater amabilis amo te.* Et:
*Sicut MARIA, O MARIA quando te
videbo!*

Exercitium II.

SIngulis diebus se deuouere B. Vir-
gini in filium, & mancipium, repe-
tendo illam formulam Congregationi
consuetam, *Santa MARIA Mater
DEI &c.*

Ita Marinus, frater B. Petri Damia-
ni, supplex coram ara DEI Matri,
cingulum suo collo pro fune injecit,
& se non solum loco serui, sed etiam
ut mancipium eidem dedicavit, quod
ut re ipsa profiteretur, illo ipso loco
se ipsum loco mancipii diuerberauit,
& loco tributi argenteum numerum ad
cornu altaris DEIPARÆ depositus. Alii
deligunt, & acceptant B. Virginem pro
sua sponsa, exemplo S. Edmundi Ar-
chiepiscopi Cantuariensis, qui adhuc
Philosophiæ studens, votum Virginita-
tis emisit, ante imaginem DEI Matri
ejusque

ejusque digito, pro arrha suz fidei, annulum aureum inseruit, cui insculptum erat, *Ave MARIA.* Similiter desponsauit sibi B. Virginem Pater Brunus à sancta Cruce S. I. cui DEIPARA annulum in digitum inseruit.

Exercitu III.

HAbere consuetas orationes ad B. Virginem, quas ipſi singulis diebus ceu vextigal constanter persoluas. Pater Bernardinus Realinus Soc: JESU, recitabat quotidie Rosaria 12. Pates Balthasar Moralez 20. Ioannes de la Febure 30. S. Ludouicus Galliarum Rex, Sanctus Carolus Borromaeus, Sanctus Vincentius Ferrarensis, recitabant quotidie majus B. Virginis Officium, compositum à Petro Damiano Cardinali, ante annos 603. Alii cum Alfonso Rodriguez quotidie recitant Officium de Immaculata Concepcione, quod B. Virgini plurimum placere, multis exemplis comprobatur est. Alii recitant Canticum B. Virginis cum 4. Psalmis, ex quorum literis initialibus componitur sacrosanctum nomen MARIA, ut faciebat

DECIMVM SEPT.

139

faciebat Pater Ioannes a Campis S. I.
Alii Litanias Lauretanas, quæ habent
annexas Indulgentias 200. annorum,
& juvant pro felici morte impetranda.

Exercitium IV.

Defendere honorem B. Virginis, &
cultum ipsius promouere. Ita Au-
gelicus adolescens Ioannes Berchmans
Soc: JFSU, votum edidit, defendendi
Immaculatam B. Virginis Conceptio-
nem, nisi aliter Ecclesia definiret, quod
votum suo sanguine subscriptus. Ita Ca-
rolus S. Brigitæ filius, optabat æterna
potius supplicia pati, quam permittere
ut culpâ suâ quidquam gloriæ Mariantæ
decederet, ob quem affectum meruit in
Iudicio Particulari a B. Virgine defen-
di, & Dæmonum faucibus eripi. Ita
Reges, ac Principes pro honore DEI-
PARÆ ingentes fecere sumptus. Ita
acobus I. Aragonie Rex ultra duo mil-
lia sacrarum ædium. nomini Ejus de-
dicauit. Pulcherria Imperatrix aram
Ipsi ex auro elaboratam consecravit,
gemmis undique distinctam.

**Ioannes I. Lusitanus Rex templum
prope**

propè Vlissiponam extruxit, ubi tantum
argenti dono reliquid, quod quater cen-
tena nummorum aureorum millia ex-
cederet.

Exercitium V.

LAudes B. Virginis siue voce, siue
scripto celebrare.

Ita Sanctus Casimirus Poloniæ Prin-
cips laudes ipsius cecinit. Ioannes Berch-
mans voto se obstrinxit, primum quem
editurus esset librum, fore Apologiam
Immaculatæ Conceptionis: Pater Jo-
sephus Anchietæ Soc: JESU apud Bar-
baros obiens, 2806. ditticha de B. Vir-
gine, sola memoriâ pro chartâ & ca-
lamo usus, composuit. Alii Alphabetum
Elogiorum B. Virgini, conficiunt, &
sepius recolunt, uti fecit P. Aluarus, Arias
Soc: JESU. Alii de ipsius Excellentis
ex condicte colloquuntur crebrius, quod
ipsum prescribit Lex I. Congregationis
his verbis: Sapientis inter se agentes,
mutuò se ad ejus amorem, & cultum fu-
deant impellere, & ardenter quandam
eupiditatem Sanctissimæ nominis ejus ex-
tollerendi.

Exercitio

Exercitium VI.

Legere vel meditari de Excellentiis, Virtutibus, Beneficiis DEI-PARÆ, præsertim diebus Sabbathi, & in festis ipsius. Ita Pater Franciscus Suarez nostrorum Theologorum Princeps, singulis festis B. Virginis in meditatione circa eius virtutes, duas horas insumebat. Hoc nimurum est, ex memoria propria, & intellectu, facere facillum B. Virginis, imaginibus Ipsius ornatissimum, ut nullæ alii prophanæ locum habeant

Exercitium VII.

A Nte Actiones benedictionem, &
DEI Matre petcre.

Ita B. Stanislaus Kostka, Romæ in Tyrocinio Societatis degens, manè, & vespere, se versus templum S. Mariæ Majoris obvertebat, & flexo utroque genu, ab Ea precabatur benedictionem, oblato illi invicem suo corde.

Ita etiam S. Catharina Suetica, ad initium cuiuslibet actionis præmittebat Ave MARIA. Et Pater Gonsalvus Gomez

Gomez Soc: JESU, priusquam loqueretur, nomine MARLÆ decies prolatio, linguam suam consecrabat.

Exercitium VIII.

A More Beatissimæ Virginis vincere tentationes, & heroica opera exercere. Ita quidam infamis lasciviaz consuetudine liberatus est, cum se ex confilio Sancti Bernardi, primo per triduum amore Beatissimæ Virginis a flagitio continuisset.

Ita plurimi amore DEIPARÆ, vim, guttum, linguam, mortificant, vimque sibi faciunt, ut rapiant Regnum DEI.

Exercitium IX.

Virtutes B. Virginis imitari.

Hoc genus colendi B. Virginem est prætantissimum illiq; gratissimum, & præscribitur in prima lege Congregationis, his verbis: *Vita, morumque integritate. Virtutum illius præstantissimarum exempla imitari conenser.* Nam ut ait S. Ambrosius lib.

2. de

z. de
opt. et
Præ
cura
cam
virtut
ipfa f
Votum
loyam
nouer
xerun

V
diebu
runt
Ita
gellis
scus
Pater
ter I
Serto
Augu
vici
milli
no Et

z. de Virg. Quicunque sibi MARIE
optat præmium, imitetur exemplum.

Præcipua vero cultorum DEIPARÆ
cura esse debet, imitari ipsius Angelis-
cam mentis, & corporis puritatem, quæ
virtute nihil est ipso gratius, cum eam
ipsa fundauerit in mundo, quæ prima
Votum Virginitatis emisit. Ita B. A-
loysius, ita Alexander Bertius adhuc
nouennes, voto se Virginitatis obstrin-
ixerunt.

Exercitium X.

Varias mortificationes assumere in
honorem DEI Matri, præsertim
diebus Sabbathi, & in perwigiliis festo-
rum ipsius.

Ira se tanquam servum inutilem fla-
gellis exdebat quotidie Pater Franci-
scus Suarez Soc: JESU; bis quotidie
Pater Hieronymus de Mercado; ter Pa-
ter Ioannes Sebastianus; quater Pater
Sertorius Capatus; ter, quaterue Pater
Augustinus Espinosa, infligens sibi quot
vicibus duo, imo & quinque iecundum
millia; duodecies intra unum diem &
noctem Pater Gaspar Druzbicki. Alii

G

in ho-

C A P V T

134 in honorem ejusdem Pretiosissimæ Parentis arcta instituant i-junia, quorum Franciscus Cardinalis Toletus, etiam in ultima ætate, Quadragesiman Marianam celebrabat ante ejus Assumptionem. Alii cilicio se, amore illius affligunt, è quorum numero Pater Iohannes Neronus quotidie per annos 40. Alii cum S. Francisco Xaverio in per vigilio ejusdem somno se fradant. Alii abjecta & humilia opera, in honorem humilitatis Marianæ exercent, uti exercetebat Pater Martinus Alberto Septuagenarius, enī sabbatho domini fordes colligent, B. Virgo blandè faciem mulcens dixit : Martine, scis fordes domini colligere : Fili mi: Galde mihi hoc placet.

Exercitium XI.

HAbere in conclavi Imaginem B. Virginis, eamque sæpè venerari. Ita Pater Ignatius Polancus Soc. IESU nunquam e cubiculo prodibat, nisi petita benedictione à DEIPARA, coram Ejus imagine. Alii oculos in imaginem Ejusdem defigunt, ad imitationem S. Alexij

Alexi
temp
imag
saluta
tre I
B. Vi
acep
jusde
cum

N
nantie
JESV
pecto
dum p
digito
pronu
ponic
conue
per di
& MA
Dæmo
tiare
DEI.
Ali

Alexii, degentis sub porticu Eedeseni templi. Alii eandem in obuiis ipsius imaginibus salutant, vicissimque ab ea salutantur, cum S. Bernardo, & cum Patre Ioanne Castillo S. I qui imaginem B. Virginis osculatus, osculum vicissim accepit ex imagine. Alii imaginem ejusdem secum propè cor circumferunt cum S. Patre nostro Ignatio.

Exercitium XII.

NOmini Sacro Mariæ reverentiam exhibere. Ita P. Franciscus Bimantius ex ordine Minimorum nomen JESU & MARIAE scriptoriò cultello pectori insculpsit : sed hoc admirandum potius, quam imitandum : satis est digito id facere. Alii sepe hoc nomen pronuntiant, qualis fuit illa Foemina Iaponica circa annum 1621. quæ ad finem conuersa, Angelo custode excitante, per diem 140000. vicibus nomen JESU & MARIAE pronuntiabat, sicut olim Dæmone eam noctu excitante, pronuntiare nomen solebat Amidæ Japonum DEI.

Alii nihil negant, quidquid nomine
G2 MARIÆ

MARIAE perit. Alii caput inclinant
aut genu flecent, audito hoc nomi-
ne SacroSancto. Alii initium scri-
bendi ab hoc nomine sumunt, ut ei
laborem suum inseribant. Omissis, bre-
uitatis studio aliis exercitiis Pietatis
erga B. Virginem, subjiciemus pios affe-
ctus erga eandem.

*Affectus erga B. Virg:
Qui disponi possunt per De-
cades Coronæ.*

Adoratio. Eminentissima DEI Ma-
ter & Virgo, adoro Te cultu Hy-
perdolæ, cum tota Ecclesia, tanquam
Matrem DEI, & Dominam mundi.

2. *Lauds.* Gloriofissima DEI Mater
Te laudo, & glorifico, & post DEVUM
ab omnibus laudari, & glorificari de-
sidero.

3. *Gratulatio.* Gaudeo cum tota
Ecclesia, & gratuler Tibi de omnibus
donis naturæ, gratiæ, & gloriæ, super
omnes Sanctos Tibi à DEO collatis.

4. *Gratiarum actio.* Beneficentissi-
ma Mater DEI, ago tibi gratias, pro
omni-

DECIMVM SEPT:

137

omnibus obsequiis, & affectibus Christo
Domino exhibitis, & pro omnibus be-
neficiis toti Ecclesiae impetratis.

5. *Amor.* Pretiosissima Mater DEI,
Te summè post DEUM æstimo, & amo
propter Dignitatem Tuam.

6. *Oblatio - sui.* Dignissima DEI
Mater, agnosco te, & recipio in Matrem
& Dominam meam, meque Tibi in fili-
um & mancipium perpetuum offero.

7. *Fiducia.* Potentissima DEI Ma-
ter, in Tua intercessione spem meam ma-
ximam post Christum, de bonis tem-
poribus & aeternis repono.

8. *Petitio.* Benignissima Mater DEI,
monstra Te mihi esse Matrem in vita, &
in morte mea.

*Ultra hos affectus in festis B. Vir-
ginis: alii eliciendi sunt accommodati
festi, quod celebratur. Itaque*

*In Festo Conceptionis, & Na-
tivitatis B. Virginis.*

I.

Salutabis cum SS. Angelis Reginam
mundi, prodeuntem in hunc mundum.

G 3

2. Pro-

2. Profiteberis, te firmiter assentiri,
quod B. Virgo sit concepta sine labo,
quam diu Ecclesia contrarium non de-
finuerit, quod utique non speratur fu-
turum.

3. Gratulaberis ipsi de Immaculata
Conceptione, de confirmatione in gra-
tia, de usu perfecto rationis, aliisque
gratiis, quibus in instanti suæ Concep-
tionis fuit supra omnes Sanctos à DEO
cumulata.

4. Pro iisdem fauoribus erga B.
Virginem gratias ages SS. Trinitati,
simul gratulando ipsi de illo gusto, &
complacentia, quam habuit de hoc sin-
gulari opere suo, in eo instanti, quo
illud creavit.

5. Adorabis in B. Virgine concepta
& nata, relucentem DEI Puritatem,
Sanctitatem, Sapientiam, Misericor-
diam, &c.

6. Offeres tanquam subditus huic
Reginæ supremæ in mundum ingredi-
enti, aliquod vestigal, V. G. aliquod
firmum propositum.

7. Per Immaculatam ejusdem Con-
ceptionem, & confirmationem in gratia
petes

DECIMVM SEPT:

petes puritatem, utque DEUM graui-
ter nunquam offendas.

Tessera hujus diei erit : *Vixit Ma-
ria Immaculatè concepta.*

In Annuntiatione.

I.

ADORABIS B. Virginem tanquam vi-
vum tunc tabernaculum Filii DEI
Incarnati.

2. Gratulaberis ei de summa inter
creaturas dignitate Maternitatis Filii
DEI.

3. Cum tota Ecclesia ages gratias
quod Filium DEI in uterum suum su-
sciperit, quod eidem sanguinem suum
purissimum ad formandum corpus præ-
buerit, & pro omnibus obsequiis, &
affectibus, quibus Verbum Incarnatum
in suo utero prosecuta est nouem men-
sium spatio.

4. In honorem istorum 9. mensi-
um, recitatibus novies salutationem An-
gelicam, assumendo alium Chorūm An-
gelorum, ad singulas salutationes, &
ab eis perendo, ut pro te laudent Ma-
rem DEI, ac in ea Verbum Incarnatum.

G 4.

Ita fa-

Ita faciebat Angelicæ virtutis adolescens
Ioannes Berchmans Soc: JESU.

5. Petes per Maternitatem ipsius
ut tibi monstret Se esse Matrem.

Deinde per diem frequenter dices;
Beata viscera Mariae Virginis; quæ por-
tauerunt æterni Patris filium. Beata
Mater munere, cuius supernus artifex,
mundum pugillo continens, ventris sub
arca clausus est.

In Purificatione.

I.

Gratias ages Beatæ Virginis, & fi-
mul gratulaberis, quod prima fi-
lium DEI in manibus suis SS. Trini-
tati, in sacrificium hodie obtulerit,
eique tantum guttum, & complacenti-
am dederit.

2. Egredi B. Virginis offeres pro tur-
ture gemitus tuos pro peccatis, pro
columba, candorem, & simplicitatem.

3. Petes à B. Virgine, ut sicut ho-
die præsentat DEO Filium suum, ita
te etiam præsentare dignetur SS. Tri-
nitati. Deinde sicut depositum Domini-
num JESUM in vlnis Simeonis, ita
etiam

DECIMVM SEPT: 148

etiam eundem in corde tuo reponas
& custodiat.

In Planctu B. Virginis.

I.

Compatriois omnibus doloribus &
afflictionibus B. Virginis.

1. Ages gratias pro affectibus &
obsequiis, quæ Christo patienti, & mor-
tuo exhibuit.

3. Ad solatium ipsi dandum, diui-
des ipsius dolorem tecum, subeundo
voluntariè afflictiones, & dolores sive
animi sive corporis.

4. Petes ab ipso per dolores, quos
in passione Filii sui sustinuit, ut tibi
morienti assistat, sicut adstitit morienti
in Cruce Filio suo.

In Assumptione.

I.

Supplex valedices discedenti in Cœ-
lum B. Virgini, & petes ab illa cum
Apostolis maternam benedictionem.

2. Gratias ages ipsi, quod viuendo
in hoc mundo, tot exempla virtutum
Ecclesiae reliquerit.

3. Gratulaberis illi, quod illius ani-

G f

mam

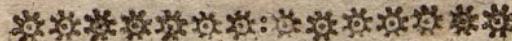
C A P V T

iam è corpore exeuntem Christus complexus fuerit, super Angelos exaltabit, & coronauerit. Gratulaberis item ipso de gloria corporis, & de laureolis.

4. Recognosces illam sic coronatam, Reginam cœli & terræ, & cum singulis seorsim sanctorum ordinibus illam adorabis.

5. Petes ut in cœlo sit tua apud DEUM aduocata in omnibus tuis indulgentiis.

Tessera hujus diei, *Vivat Regina cœlorum.* *Vivat Domina Angelorum.*

C A P V T XVIII.

Praxis colendi Sanctos Patronos.

P R A X I S P R I M A.

Diem S. Patroni devote transigere.

J Mprimis præmissa lectione, vel meditatione vitæ Sancti Patroni, eliges aliquam virtutem ex vita ipsius, Sancto familię

DECIMVM OCTAV: 143

familiarem, in cuius virtutis actibus, aliquoties te per diem exercebis, in honorem ejusdem Sancti Vnde mane assignabis tibi occasionem, numerum, & modum exercendi tales actus, & in examine à te exiges hujus rationem. Denique quamcunque actionem honestam facies, non aliter facies, nisi affectu Sancti Patroni. similem actionem exercantis, & in unione similium actionum ipsius. Itaque die S. Ignatii, orabis affectu Sancti Ignatij, communicabis in unione communionum S. Ignatii, actum amoris DEI elicies, affectu Sancti Ignatii, & sic de similibus.

Postremo sèpius da die inuocabis S. Patronum per breues ad illum aspiraciones; V. G. SS. Patroni assumite me ad eos. Estote custodes cordis mei, nunc, & in hora mortis mea. Benedicti eos à Domino, qui fecit cælum & terram.

PRAXIS SECVNDA.

Varios affectus elicere erga S. Patronum per modum Coronæ.

I. Sancte Casimire, adoro te cultu dulizi,

144 C A P V T

dulicæ, tanquam amicum & Filium DEI
adoptivum.

2. Gaudeo de omnibus bonis natu-
ræ, gratiæ, & gloriæ, quibus à DEO or-
natus es, & præsertim de Angelica tua
puritate.

3. Confundor, & erubesco, quod vi-
tiis meis sim adeò tibi dissimilis, & præ-
sertim tuae puritati.

4. Ago tibi gratias pro omnibus af-
fectibus & obsequiis erga D E U M, &
Mariam, & pro tutela, quam hactenus
mihi indigno præstitisti.

5. Recipio te in Patronum, & Aduo-
catum meum, ac me tibi trado in servum
& clientem, in vita, & in morte.

6. Per amorem JESU, & MARIAE,
te rogo, sis protector meus in vita, & in
morte, & impetra mihi a DEO tuam
puritatem.

P R A X I S T E R T I A.

Affectus ad D E U M circa San-
ctos Patronos.

I.

ADorabo Diuinas perfectiones spe-
cialiter

DECIMVM OCTAV:

gialiter relucentes in Sanctis. V. G. puritatem in Angelis, sapientiam in Doctoribus, sanctitatem in Confessoribus, &c.

2. Gaudebo, & gratulabor DEO de omni honore, & amore, quem habet, & habebit v. g. a B. Aloysio.

3. Desiderabo DILECTUM amare & laudare corde B. Aloysii, in hac vita, morte, & in eternitate.

4. Gratias agam DEO pro donis naturæ, gratiæ, & gloriæ, B. Aloysio concessis.

5. Offeram DEO omnia B. Aloysii obsequia, merita, & affectus, sive hujus vitæ, sive æternitatis.

6. Petam a DEO per intercessionem B. Aloysii, virtutem, in qua ipse excelluit, v. g. castitatem.

C A P V T X I X.

Modus Sanctè moriendi

I.

HÆc est Conclusio. quæ ex hac tenus
Gz præ-

C A P V T

P. 8
præmissis sequi debet, Mors sancta. Specialiter autem ut concludas vitam in bona forma, hæc dum viuis præmittenda sunt. 1. Nullum graue peccatum, etiam ad breue tempus, patiare in anima, sed quamprimum illud per confessionem dele. Nec unquam te ad somnum conferas, non praemissio actu contritionis. Quis enim scit an hac nocte non repetent a te animam tuam? Hæc vero, si in statu peccati mortalis è corpore discesserit, ubi erit?

2. Asuesce viuendo resistere tentationibus, & sape elicere actus. fidei, spei, & charitatis, ut sic habitu contracto, facilius eos elicias in illa debilitate corporis, ac doloribus morbi lethalis.

3. Nulli rei in hoc mundo nimis afficiare, sed potius ad Patriam coelestem sapius aspira, sic enim suauiter, & sine dolore animi merieris, quia ut ait Sanctus Gregorius: Cum dolore amittitur, quidquid cum amore possedetur. De anima, hic in affectibus suis mortificata dicit sapiens, quod redibit in die nouissimo. Talis fuit Maria Oegniacensis,

qua in-

DECIMVM NONVM

147

que ingeminando Alleluia Alleluia,
exspirauit. Tales illi Angelici Ado-
lescentes e Soc: nostra, B Aloysius
Gonzaga, & Ioannes Berchmans, qui
muntio mortis accepto, latissimi de-
cantarunt : Te DEVVM laudamus. La-
satus sum in his, qua dicta sunt mihi :
in domum Domini ibimus.

4. Cum praeuisa jacula minas feri-
ant, frequenter mortis recordare, ejus-
que successum DEO saepè commenda.
Hoc autem fieri potest imprimis in
Sacro, dum per sacra Hostia fractio-
nem representatur mors Christi Do-
mini, ubi petes ab ipso, ne te in tua
morte permittat a se in eternum separa-
rari. Deinde in meridie, cum signum
datur ad orandum : tunc enim, in
unione mortis Christi, que eo tem-
pore contigit, in manus Domini spi-
ritum tuum in suo egressu e corpore,
commendabis. Postremo dum te ad
lectum conferes, recordaberis sepul-
chri, in quo requies tua erit.

5. Beatissimæ Virgini, ac SS. Pa-
tronis supplica saepius, ut tibi in illo
supremo conflictu, suppicias ferant.

Sunt qui

Sunt qui singulis diebus inuocant SS. Patronos, singulis mensibus in Congregatione dari solitos, quorum nomina ad hunc finem habent conscripta ad instar Litaniarum. Alii pro singulis diei horis, cum Alphonso Rodriguez, distribuunt Patronos; quamlibet horam, ex quibus aliqua erit suprema, hoc sacro, præsidio, tempestiuè muniendo. Et hæc est præparatio ad mortem remota.

Obseruanda, morte jam instantे.

I.

In tellesto mortis periculo, quām pri-
mum pete Sacraenta poenitentia, Eucharistiæ, ac etiam, si tantum est
periculum, Extremæ unctionis, nec non
applicationem Indulgentiarum. Cum
majori enim fructu sumuntur Sacra-
menta ab homine, rationis usu, & in-
tegris virib; adhuc pollente. Juvat
verò, cùm Sacerdote pacrum facere,
ut te sensibus destitutum, in supremo
articulo vitæ absoluat.

2. Si cui facienda est restitutio fa-
mæ, honoris, pecunia, fiat adhuc te
viven-

DECIMVM NONVM. 149

viuente, si fieri potest : alioquin ut quām primum post mortem tuam fiat, efficaciter prouide.

3. Condonā ex amore Christi mansuetissimi omnes injurias, & offensas, tuis inimicis, ut DEUS tibi peccata condonet.

4. Pete veniam publicē pro defictibus, à tuis superioribus, imò etiam æqualibus.

5. Si dispositio bonorum facienda est, fiat, ut monet S. Augustinus, dum sapiens es, dum tuus es. Deinde stat in statu gratiæ, ut sic tuæ elemosynæ sint meritoriæ vitæ æternæ; vel si facta est in statu peccati mortalis, post confessionem ratificetur. Fiat vero ad DEI gloriam majorem, & secundum ipsius voluntatem, ita ut etiam Christus in suis pauperibus instituantur heres à te, qui tibi suam transcripsit hæreditatem in coelo.

6. Si superior es, monitum aliquod piūm tuis subditis relinque, quod tunc cordi audientium altius infigi solet. Ita S. Ludouicus Rex Galliæ, moribundus filio suo dicebat, apud Surium: Fili mā in eam

C A P V T

150
in eam rem ante omnia incumbe, ne unquam peccatum mortiferum committas. S. Antonius Magnus apud eundem Serium, haec verba suprema ad fratres dixit: Ad JESUM suspirare, & hoc sanctissimum nomen vestris figite mentibus.

7. Curret sibi infirmus, praegredi passionem Domini nostri. item Historiam mortis B. Virginis, & aliorum Sanctorum, Praesertim B. Aloysii & Ioannis Berchmans, ut exemplo pretiosa in coniectu domini mortis, Sanctorum, discat mori. Plurimum autem ad hoc conducet Liber, cui titulus: *Pretiosae morientium occupationes: à Patre Ioanne Nadasi Sec: IESU editus.*

8. Suadet ibidem hic author cap. g. ut moribundus faciat has intentiones, pro sua morte. *Volo mori, quia amo DEVVM.* & ideo solo illi ita fiatuerit obediens. *Volo mori, ut nunquam DEVVM deinceps offendam.* *Volo mori, ut DEVVM coram videam, & perfectius amem, cum B. Virginie, & SS. Patronis, ad quos aspero.* *Volo mori, ut imiter IESVM & MARIAVM morientes.* *Volo mori, ut mortem*

DECIMVM NONVM

151

mortem stipendium peccati accipiam, pae-
nasque dem pro peccatis meis. Volo mori,
ut immoler DEO, cui me tot modis
debeo. Volo mori, ut vivam in Calo
in aeternum:

9. Armetur æger in hoc supremo
conflictu instrumentis pietatis, imagi-
ne crucifixi, sacris Reliquiis, & imagi-
nibus Sanctorum, quas identidem ado-
ret, & osculetur. Item cereo benedi-
cto, quem manibus tenens, agat DEO
gratias, quod se vocauerit in admirabile
lumen suum, dicatque : Tu illuminas
lucernam meam, Domine illumina tene-
bras meas. Illumina oculos meos, ne un-
quam obdormiam in morte, ne quando di-
cat inimicus meus, præualui aduersus e-
um. Dum aquâ lustrali aspergitur, di-
catur; Exsurgat DEVS, & dissipetur
inimici ejus, & fugiant qui odérunt eum
à facie ejus. Ita Ioannes Berchmans
moribundus, Crucifixum, Coronam,
& regulas, manu tenens dicebat; Hec
sunt arma mea, & his armatus obiit Ro-
mæ 13. Augusti, 1621. ætatis suæ 22.
cum magna opinione sanctitatis.

10. Faciat moribundus has vel si-
miles

miles protestationes. Protestor, quod
moriatur verus Catholicus, in Fide, & Cha-
ritate in DEV M. Protestor, quod bono
lo mori mantipium IESV, & MARIAE.
Protestor quod ex nunc, & pro reliquo vita
tempore nolo consentire ulli tentationi
Demonis. Confirmo fidem datam DEO
in Baptismo, & abrenuncio mundo, car-
ni, Sathanæ, meque tibi conjungo Chri-
ste, in tempore & eternitate. Protestor
quod libenter accepto omnem diuinam
dispositionem, tam circa animam meam,
quam circa corpus, post mortem.

ii. Breuiter eliciat actus virtutum,
præsertim, Fidei, Spei, Charitatis,
Contritionis, Desiderii videndi DEV M,
juxta dicta in Corde Sancto, ultra quæ,
hæc juvabunt.

Credo, Domine, spero Domine, Amo
Domine.

Credo & spero fidere bona Domini
in terra uiuentium.

Deus meus misericordia mea.

In medio umbra mortis non timebo mala,
quoniam tu tecum es.

Cupio dissolui, & esse cum Christo.

Mihi vivere Christus est, & mori lucrum.

Educ de

DECIMVM NONVM

153

Educ de custodia animam meam, ad Con-
fitemur tibi, me exspectant justi, donec
retribuas mihi. Ita dicebat moribun-
dus Sanctus Franciscus.

Quando veniam, T apparebo ante faci-
em Domini.

Huc spectant, quæ sequuntur ex solilo.
quiis S. Augustini. Oferende mihi con-
solator meus. Videam te lumen ocu-
lorum meorum. Veni gaudium spiritus
mei: Videam te latititia cordis mei. Am-
plexar te, bonum, sine quo nihil bonum.
Fruar te optimo, sine quo nihil opti-
mum. C. I.

O vita, cui omnia bibunt, vita, que es
mea vita. per quam vivo, sine qua mo-
rior, vita vitalis, dulcis, et amabilis, ubi
queso es? ubi te inueniam, ut in me de-
ficiam T in te subsistan.

Eja Dominc, moriar, ut te videam, vi-
deam ut hic moriar.

Mori desidero, ut videam Christum,
vivere renio, ut vivam cum Christo. ibi-

O Lux sine qua tenebre, illuminare hu-
ic oculo, qui in tenebris, T in umbra mor-
tis sedet, T dirige pedes ejus in viam pa-
triæ, per quam ingrediar in domum. C. 4°

O Clæ!

154 CAPUT

O Clavis David, aperi mihi osium
luminis tui, ut ingrediar, & videam te.
cap. 7.

Adjuua Domine creaturam tuam. Non
pereat in malitia, quod operata est boni-
tatis tuae. cap. II.

Scio Domine, & confiteor me indignum,
ut intrem sub tellum tuum, sed fac pro-
pter honorem tuum, & ne confundas in-
te sperantem seruum tuum. cap. 23.

O Fons vita, bona aquarum viventium
quando veniam ad aquas dulcedinis tue
de terra deserta, in via, & in aquosa.
cap. 30.

O Dies praeclara, & pulchra nesciens
temporum, non habens occasum, in qua
audiam: Intra in gaudium Domini tui,
ubi erit omne bonum. & non erit aliquid
malum, ubi erit, quidquid soles, & non
erit, quidquid noles.

Veni Domine, & noli tardare, Veni Do-
mine IESV, & visita me in pace. Veni
& educ vindictum e carcere, &c. Vide
plura cap. 35. & 36.

Ultimo colloquatur itidem moribim-
bus, cum JESU & MARIA, per breves
orationes ejaculatorias.

IESV

DECIMUM NONVM

155

IESV MARIA amores mei, patiar, mo-
ar amore bestri. O IESV, esto mihi
ESVS, & Saluator: IESV agonizans,
orti tuae mortem meam unio. IESV pro-
e mortue, mors tua sit vita mea. O bone
ESV exaudi me, intra vulnera tua ab-
onde me, & ne permittas me separari.
Domine IESV suscipe spiritum me-
m. Tu es Christus Filius DEI sibi,
Dominus meus, & DEVs meus.

MARIA MATER gratia, MATER
isericordie.

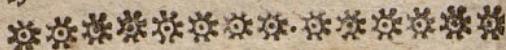
Monstra te esse MATREM.

Eja aduocata nostra illos tuos miseri-
ores oculos, ad nos conuerte. & IE-
VM benedictum fructum ventris tui, no-
is post hoc exilium ostende,

MATER DEI MEMENTO MEI.
O MARIA SIS MIHI PROPITIA.

CAPVT

CAPUT XX.

Exemplis quorundam Illustrium sodalium, traditur ars, sancte viuendi, & moriendi.

*Quia semper exemplo melius docetur, ius
gabit postremò Sodalibus Marianis in
hac Palestra nobiles Athletas propone-
re, qui in varijs B. Virginis Congre-
gationibus pietate floruerunt. Horum
Princeps est.*

B. ALOYSIUS GONZAGA.

IS, Patre Imperii Principe & Castilio-
nis Marchione natus, septimum ætatis
annum, siue ad DEVUM conversionis tem-
pus appellabat, ea constantia tunc jam fe-
liciter inchoatae, ut deinceps, prout qua-
tuor fide digni eius Confessarii affirma-
runt) nunquam se à DEO per mortale
peccatum auerterit. Nouennis adhuc

Floren-

Florentiæ ante imaginem Virginis ab Angelo Salutatæ, perpetuò Virginitatis voto se obstrinxit, tam perfecte semper obseruato, ut illud testari potuerit Sacra Romana Rota: *Aloysius nunquam stimulum carnis passus est, nec cogitationem ullam impuram in mente habuit.*

Temperantia plane fuit admirabilis, Nam præter alia extraordinaria jejunia, singulis hebdomadis, feria sexta & sabbatho, ac etiam sœpè feriâ quartâ, solo pane & aqua contentus viuebat. Ter imprimis per hebdomadam: ac deinde in ultimis in sæculo annis, die quolibet ferme: postremò ter de die, seu flagellis, seu loris, seu ferreâ catenula, se ipsum cedendo cruentabat. Sœpe afferem sibi dormienti supponebat. Sœpe loco ciliacij acutis calcaribus tenerum corpus strigebat.

De studio orandi quid dicam? Mane quolibet ultra prolixas vocales orationes, rerum sacrarum meditationi, unam horam dabant; vesperi autem quandoque duas. Nec his contentus, nocte media alijs quiescentibus, è lecto surgebat, & solo induito etiam inter hyemis rigores

rectus, ac prae frigore trementis, per ali-
quot horas, genibus flexis meditationis
vacabat: ut quandoque prae corporis de-
bilitate, in terram prolapsus, jacensque
orationem finiret. Ab hac porro con-
suetudine orandi, non destitit Aloysius,
etiam in Aula Regis Hispaniarum bien-
nio degens: ubi in abditos recessus fugi-
endo, quinque horas Cœlestium rerum
contemplationi impendebat. Modum
ac frequentiam sacræ communionis à S.
Carolo Borromeo edocitus, et teneritu-
dine animi, diebus festis usurpabat; ut
in lacrymas uberrimas sæpere solueretur,
à quibus etiam, diebus profestis, sacram
audiens, post eleuatam Sacram Hostiam,
sibi temperare non poterat. Hac verd
pietate insignem illum promeruit DEL
MATRIS fauorem, cum de statu vita
deliberans, die Assumptionis Delparæ
sacra peracta ad hanc intentionem Com-
munione illam, Madriti, à pretiosissima
Parente audinit vocem: *Ingridere So-*
cietatem filii mei. Quam ut ingredie-
retur, incredibile dictu est, quantas Pa-
tris iras, quod obstacula toro triennio
fortissime superauit. Qualem vero in

Socie

Societate vitam egerit, quam pretiosa
morte breui coronata; non est propo-
fati mei referre, qui Aloysium nondum
Religiosum, sed adolescentem adhuc
in tenera aetate, in aulis Regum inter
Principum delicias, Sodalibus propono.
Ex Virgilio Cepario.

B. STANISLAVS
KOSTKA Polonus.

Planè materno adhuc ex utero in
Societatem JESU vocatus esse vis-
detur, dum splendentibus Nomenis JE-
SU radiis in utero circumfusus, ante-
quam in lucem prodisset, Matri suæ
apparuit, teste *Guagnino*. Ilijbatū Vir-
ginitatis florem & innocentiam, nulla
graui labe contaminatam, secum ad Re-
ligionem, ac inde breui ad cœlum tu-
lit, prout eiusdem in spiritu Magistri, Ru-
iziū & Iulius Fatiū affirmarunt. Hanc
eius innocentiam honorauit cœlum,
cum bis Angelos misit, qui Stanislaum,
Pane Angelorum reficerent. Honora-
runt etiam elementa, cum ignis ali-
quando ceruicalia Stanislai decumben-

tis capiti subiecta aggressus, caput tamen non attigit. Solus exhorruit infernus, atque ille Erebi canis, qui agrotantem Stanislauum ter frustra insultit, ter ab eodem crucis signo fugatus.

Angelica eius puritas, nec verbum audire potuit honestati aduersum. Itaque ad paternam mensam, si quid liberius ab aliquo hospitum proponeretur, illico versis in cœlum oculis Stanislaus, veluti exanimis, sub mensam delabî, à fratre suo Paulo non semel obseruatus est. Modestia, & omnium affectuum moderatio singularis in eo fuit, ut nihil in eo puerile, signum iracundiae nullum compertum sit.

Amor Orationis quantus! quam non interdiu tantum in abditis ædium recessibus, sed nocte etiam in alto rerum omnium silentio, positis humi genibus, aut prono stratus corpore, prolixam faciebat. Mensæ quin assidens, sspè cibi penè immemor, rerum Diuinarum gustu mentem pascebat. Quotidie binis, ternisue sacris; festo autem die, pluribus interrat, & quidem nixus genibus, corpore immotus, oculis decore demissis manibus

ante pe-

ente pectus compositis, non raro etiam
a sensibus abstratus. Diuinissimum Sa-
cramentum quotidie ante initium, &
post finem scholarum invisebat, idem-
que sumebat Viennæ studens, quauis
hebdomada, pridiè coena abstinentio.

In DEI Matrem quanta fuit pietas
Stanislai? eam Matrem suam appella-
bat: ab ea benedictionem conuersus
ad templum, quidquid agendum erat,
postulabat: Eius eheomia inter scho-
lasticas exercitationes sibi tractanda af-
sumebat, omnesque scriptiones sue pa-
ginas illa oratione implebat: *O MA-
RIA sis mihi propitia; & nouos sem-
per & magnificos inueniebat titulos,*
*eius Rosarum aut pios libellos, extra
tempus studendi, perpetuo versabat
manibus, demum in longo illo ac mo-
lesto itinere, sicubi imaginem DEIpa-
ræ conspexisset, ausquam reliquit in-
salutatam. Itaque ipso die Virginis
Assumptæ, cum paucis ante diebus,
per suum Patronum Laurentium, lite-
ras ad eam scripsisset. quibus postula-
bat. ut sibi spectatorem triumphi ipsi-*

us in cœlo adesse liceret, mille osculis
imagini Deiparæ impressis, Rosarium
manu tenens, in honorem, ut dice-
bat, suæ Matri, Eandemqñ tunc (ut
aliqui putârunt) præsentem intuitus
ad eius complexum feliciter obiit Ro-
mæ in domo probationis Soc: JESU,
1568. ætatis suæ 18. decem mensibus
in Societate transactis, quam tam ar-
denter expetiit, ac etiam per tot vi-
rum spatia Viennâ usque Dilingam,
hinc deinde Romam quæsivit; à qua
denique paternis literis, minarum pro-
brorumque plenis, avocari non potuit.
Ut proinde immane mendacium sit,
à quibusdam malevolis in hoc Regno
contumeliose confictum, B. Stanisla-
umi extera Societatem dimissum, in ali-
quo Xenodochio Romæ objisse, cum
tamen de hoc Romæ, nulla suspicio
fuerit, ut ipse ibi exploratum habui;
& nuper Clemens X. in Bulla, quâ hu-
ic Beato Sacrum conessit, Pontificio
Oraculo testetur, eum esse Societatis
JESU, ac proinde à Societate non di-
missum.

ALEX.

ALEXANDER III.

Italus, Sodalis Collegij Flo-
rentini.

ADhuc quinquennis Christi patien-
tis cruciatus, s^ep^e meditari, ac de
illis suaves habere sermones confue-
rat. A septimo etatis suae anno, ex-
cepit gestare cilicium quoddam ex funi-
culis elaboratum, quod quia asperum
et minus videbatur, petiit a Confessa-
rio, & obtinuit catenulam, qua infan-
tiles adhuc stringabat artus. Vix no-
tiennis, non in alienam iurauit perni-
ciem, sed maior Annibale Alexander,
in suae utilitatem animae, maturum in-
eundae Religionis fecit propositum,
eiusdemque, ab iis quibus intererat di-
latam executionem, multis lacrymis
deleuit. Decimum agebat annum,
quo miris rerum Diuinarum deliciis
affluere caput. Aliquando enim inter
duos Angelos consistere sibi videba-
tur, quibus a DEIpars, suae integrita-
tis seruandae, cura demandabatur. Qua-
oque ipsa pretiosissima Parens, eidem

studenti, assistere visa est, librorumq;
pagellas euoluere; semel etiam ægrotan-
tari adstante prope lectum, & floceu-
los ad temperandos febris ardores ad-
mouere. Die eiusdem Virginis puri-
ficatiæ, cum primum Sacro Sanctæ Eu-
charistie pabulo reficeretur, videbatur
sibi habere cor in duas partes diuisu-
æ JESUM in medio ipsius collocatum
quem exinde ea deuotione in Sacra-
mento latenter prosecutus est, ut à
maiori altari, poene auelli nunquam
potuerit, vulgo Ephebus SS. Sacramen-
ti appellatus.

Nihil illi gratius unquam fuit, quam
de MARIA loqui, audire, cogitare.
Domum ex Oratorio redux, congre-
gatis in aula famulis ac domesticis,
primo ipsis libellum aliquem piuum pre-
legebat; mox de rebus Diuinis disse-
rebat, cum eo affectu, ut audientibus
lacrymas raoueret, eodemque ibidem,
ad corporis flagellationem suo exem-
plio duceret. Morbo supremo corre-
ptus, frequenter de Christi passione,
aut legere, aut differentes audire gesti-
ebat: & si quid amara medicina su-
mendum

mendum fuit, in illas prorumpet voci-
ces, O Bone IESV, quam acerbior fuit
Calix tuus! Interim coelestibus non ca-
rebat deliciis animus. Die quodam,
cum ex pia lectione, quasi in somnium
se vultu hilari composuisset, a matre
quæsus, quid ageret: Delicias, inquit,
animæ meæ JESUM & MARIAM, in-
ter innumera Beatorum agmina loco
celissimo intuitus sum. Die altero
repente ex contemplatione quadam ex-
perrectus: An non, inquit, coram in-
tuemini Mariam DEI MATREM Do-
minam meam, meumque custodem An-
gelum, & Mariam Magdalenam de
Pazzis (erat huic Beatax, adhuc vivens,
gratus admodum Alexander, & ab eadē
Angelus terrestris appellatus) tum ad
hos conuersus hospites, multa cum il-
lis loqui visus est. Cum verò in illo
temporis puncto, Dæmon se illi formâ
horrendâ spectandum objecisset: Quid
quæris, inquit, Bestia? facesse, testimoni-
um conscientiæ meæ, DEO fauente,
bonum est. Demum præ nimia delici-
arum affluentia, quasi moræ impatiens,
fractis jam viribus, è lecto se proripien-
do, at.

166 CAPVT

do, atque ingeminando : In cœlum , in
cœlum : ac fixis in cœlum oculis, sœpè
IESV ac MARIAE nomina SacroSancta
inuocans, ex hac vitâ decessit. Florentia,
virtute florentissimus, in Aprili, Anno
Christi 1608. ætatis suæ 15. Hæc cum ex
libro Italico Bononiae impresso, cui ti-
tulus, *Corona duodena duodecim florum,*
tum ex P. Lechnero lib. I, cap. 10.

ANTONIVS VBALDINI,
C O M E S.

Montis vicini Italus ,
Sodalis Seminarii Romani.

Planè adhuc puer, præter coronæ ac
Psalmorum pœnitentialium, aliarum
que orationum vocalium pensum quo-
tidianum, diebus profectis meditatio-
nem per semihoræ spatiū, festis verò
diebus, per horam integrā protrahe-
bat, eò sensu pietatis, ut totus accendi,
ac in lacrymas solui videretur præser-
tim cum Christi Salvatoris cruciatuſ
recoleret. Quoties sacræ mensæ ac-
cumbebat, (id quod post annum æta-
tis du-

tis duodecimum, octauo quoque die facere solebat) lacrymas non poterat continere, ultra ex oculis iam asuetis erumpentes. Ad eam verò ita se præparabat, ut unam horam meditationi, alijs adhuc dormientibus, aliam in Oratio-
rio piis impenderet exercitijs, nec nisi post longam gratiatum actionem, inde rocederet, & quidem ad sacram lectio-
nem in suo conclavi continuandam.
Præcipue suum affectum Deiparæ colen-
dæ consecraverat. Ergo ad eius amo-
rem Sodales inflammati, laudes ipsius
celebrare, vigilias omnes festorum, ac
dies Sabbathi, in pane & aqua, ab anno
ætatis suæ octavo jejunare, diebus sin-
gulis eiusdem Virginis officium recita-
re, familiare Antonino fuit. Post De-
iparam singulari, per orationes quotidi-
anas, cultu venerabatur Sanctum Ja-
gnatium, Sanctum Franciscum Xave-
rium, & B. Aloysium, quorum festo
imminente die, in nudo astere & qui-
dem duabus duntaxat per noctem ha-
ris, somnum capiebat, reliquum noctis
partim flagellationi, partim lectioni sa-
cræ, partim Orationi, diem verò poenè

integrum in Sacello D. Tutellari, orationi impendens. Corporis mortifica-
tio plene admirabilis in eo fuit. Adhuc
in domo paterna puer, diebus communi-
onis, ac DEIparæ per vigiliis, nihil pre-
ter panem sumebat: In Seminario manè
singuli feris sexis vix aliquid obsonii
Ter in hebdomada supra nudos afferet
dormiebat, alias ligno capiti, aut libre
aliquo prægrandi supposito. Præter ci-
licia frequentia, & ferreas puncturas, al-
ternis diebus corpus suum catenula; ve
intertextis inter funiculos ferri fragmen-
tis dire tacerabat, quæ lanieta plerumq;
uno horæ quadrante, quandoque med-
horâ, aliquando etiam horâ integrâ du-
rabat. In morbo supremo decumbens
nulla penitus sociorum colloquia, quæ d
rebus piis non essent, admittere voluit.
Vbi vero nuntium de morte imminent
accepisset, nihil sibi dolori esse dixit, ni
quod sine sanguinis effusione, extra Ia-
ponicos carceres & flamas moreretur.
Tum à suo Confessario instanter petiit
ut saltem sibi liceret nouitium Socie-
JESU mori. Ergo ita annuente Pra-
posito eiusdem Societatis Generali Mu-
tio Vi-

VIGESIMVM

169

Vitellesco, veste Religiosa induitus,
votis Societatis simplicibus, obstrictus
DEO, vestem illam osculatus dicebat :
Benedicimus DEVM Cœli, & terræ,
quia fecit nobiscum misericordiam su-
im. Postremo inter continua JESU
Crucifixi oscula & amplexus, inter cre-
bram MATRIS gratiæ invocationem,
sancte obiit, II. Iulii, Anno 1620. æta-
tis sue decimo septimo. Ex libello cui
titulus *Cronaca duodecim florum.*

STANISLAVS ZBO-
ROWSKI, Polonus.

Sodalis Collegii Ingolstadiensis.

DE hoc Adolescenti, non minus Na-
tarium splendoribus in Polonia Il-
lusterrimo, quam virtutibus Ingolstadii,
ubi studiis operam dabant, eximio, ita scri-
bit Pater Gaspar Lechner in *Sodali Par-*
thenio lib. I. cap. 9. Modestia morum, a-
nimique submissione ea vixit, ut eum
omnes in oculis atque animis ferrent.
Amabat familiaritatem inire cum iis
quos fortuna inferior, à reliquorum cō-

H 7

suetudi-

fuetudine rejiciebat. Veste obsoleto re libenter utebatur, & à Confessario sāpē adigi debebat, ut preriosiorcs vestes pro familiæ honore tuendo, subinde indueret. Orandi studio & conscientiæ puritati impensè studebat, ut singulis hebdomadis culpas certò expiareret. Vnde factum, ut pridie quām è vita discederet, monitus, ut si quid animum sollicitū haberet, foras proderet, vix leuem culpā repererit. Corporis edomandi multum studiosus fuit, ut fere nihil in eo genere ab aliquo gereretur, cui non se socium p̄xberet; ac multo iam tempore, singulis Sabbathis à cœna abstineret. Denique cum & genus, & opes, & præclara indoles, in maximam spem eum duceret; ille magnanimo juvēne dignissimum facinus aggressus est, cœpitque supra humana ire. Iamque in eo erat, ut abdicatis iis, quæ nos imbelles animæ miramur, DEO se penitus in Religionē emanciparet, cum à DEO Optimo ad stipendia potius accipienda, quām promerenda evocatus, relicto magno sui desiderio, variolis suffocatus, è vita abiit. Ingolstadii,
Anno mortalis DEI hominis. 1619.

STANL

VIGESIMVM

170

STANISLAVS BRV-
DZINSKI, Polonus.

Sodalis Collegii Calissiensis, & Po-
snaniensis.

Jllustri ac peruetusta in Regno Polo-
niæ, Paterna quidem Brudziniorum ,
Materna verò Russociorum, utraq; Sena-
toria ortus ex Familia Stanislaus, anno
salutis nostræ 1601. tenerioris cursum
ætatis, non domi tantum, sed in Aula
etiam Regia exegit: ubi Familiares non-
nisi probatissimos admittens, prauaque
exempla deuitans, innocentia vitæ, mo-
rumqne integratatem retinuit. Studio-
rum causa Posnaniam, ac deinde Calissi-
um missus, tam in ludo literario , quam
in coetu Marianó, omnibus suis commi-
litonibus fuit exemplar modestiæ, spe-
culum probitatis, lux & antesignanus di-
ligenziæ. Verrere solitus Oratorium
Marianum, dixisse aliquando fertur; Se
id non modo libenter facere, sed etiam
non aliud munus perpetuum in Sodalita-
te ambire. quam ejiciendi sordes è loco
Oratorio, Elucebat in eo ultra ætatem
fingu-

C A P V T

172
ingularis morum maturitas, & animi
semper in qualicunque offensa placidissi-
mi mansuetudo, quā & aliorum impetus
retardabat, & omnibus summe amabilis
erat. Quintaante morbum supremum
die, in pernigilio SS. omnium, praemisso
prius diligenti examine, conscientiam
generali totius vita confessione expiauit,
ita puram ac innocentem, ut post ejus
obitum, testatus sit sacri fori iudex, se
nullam in Stanislao noxiam mortalem re-
periisse. Morbo deinde breui post cor-
reptus, inter atroces calculi, aliosq; plu-
res cruciatus, ita quietus vultu ac mente
decubuit, nullum ut ei impatiens ani-
mi indicium, nulla vox eruperit. nisi il-
la, qua a suo Pædagogo frequenter vrgē-
bat, ut pro se Eleemosynam pauperibus
erogaret. Crescente in dies absq; spe
sanitatis morbo, tria confessione inno-
xiā adorans potius, quam emundans a-
nimam, hospitem ad se in viatici specie
DEVVM hominem, tanto ardore ac re-
uerentia suscepit, ut vix etiam spirans,
demissis tamen in terram genibus, absque
ullo fulcro per horæ ferme dimidium,
cum sit prætolatus, ac præsentem con-

tinua-

tinuatis per horam integrum veneratus obsequiis. Tum ad Matrem eius Virginem conuersus, consueta Sodalitati forma, se ipsum eidem in seruum perpetuum, etiam in supremo vita sua termino desouit. Et sanè expertus est singulari Matris Misericordia operm, in periculo illo agone, bonus filius, cum proximus morti, saepius famulis respondenti ingeminaret, Qui ego ista merui, Virgo Beatissima? Non ego hic dignus sum. Virgo Beatissima. Ora pro me piissima Mater. Pridie mortis a quodam quæsitus, quidnam cogitaret? conuersis ad Christi Crucifixi imaginem oculis, respondit: DEVUM meum cogito: DEVUM meum cogito. Tum iterum interrogatus, an mortem DEO ita volente libenter obiret? placidissime dixit. Libenter mortem de manu DEI accipio. Erga sui quoque nominis tutelarem B. Stanislaum Kostkam religiosius, saepè imaginem eius osculatus dicebat: B. Stanislae, tuum Stanislaum non desere. Atque ita post unius mensis infirmitatem, sacro perunctus oleo, applicata etiam a Sacerdote sibi præsente, plenaria Indul-

gentia

174 CAPUT

gentia, & SS. nomine JESU invocato,
defixis in objectam sibi sacram in aginem
oculis, nobile Polonarum Seda itatum
fidus, corpore & spiritu, in terris ardere,
& lucere desit, Anno etatis sue 14. Ita
testantur annales Sodalitatis Califfiensis.

Plures Athletas, illustria vel huius coe-
tus Vestri Posnaniensis, sub Titulo sine
labe Conceptæ Virginis Matris, decora,
in Palæstram hanc deducerem, Sodales
Mariæ. Ex vestro enim Albo ab an-
no 1602. prodiere ad purpuram tres Ro-
mani Imperij Principes, ad Antistitutum
in Regio nostro Insulas 19. ad Palatino-
rum laticlavia 40. totidemque ad subsel-
lia Castellanorum, ad Abbatiale pedium
8. ad Cathedralium Ecclesiarum Canoni-
catus 30. ad diversas Religiosorum fa-
milias ducenti propè, præter alios, quo-
rum statum ac dignitates injuria tempo-
rum in Album non retulit. Verum co-
ronidis instar sit coronatus in Iapenia
Victor.

ALBERTVS MECINSKI.
Sodalis Lublinensis & Posna-
nieensis.

Ingens

Ingenis enim verò in Palæstra hac vestra
virtutis nomen, cuius Albo inscribi
postulauit Anno 1614. dum extremum
Iustraturus solum ac solem, ex Polonia
abiret. De quo hac Kristim. Illustris-
simis Rosinis oriundus ille, prima statim
etate virtutibus vernare cœpit in Sodali-
tate Lublinensi, ac præsertim amore in
magnam DEI MATREM, quam uni-
cum suarum necessitatum Asylum appel-
labat. Ultra consueta sodalibus pietatis
opera, solenne illi erat, simulata somni
quiete, lectoque tacite relictō, horas re-
rum cœlestium meditationi tribuere, ac
moderatorum vigilantiam sanctè fallere.
Hinc vultum eiusdem perpetuus virtu-
tis comes colorabat verecundia, totum
verò corpus modesta compositio. Inter
sermones promerebat sèpè astus illos vo-
corum, quos altero nonnisi in orbe lim-
phis restinguendos, accenderant illustres
Martyrum Iaponensium triumphi, in cœ-
tu sodalitatis celebrati. Deliberabat jā
de proposito vitæ, cum subito mendicu-
li in platea vocem accipit, illud Davidi-
cum occidentis, *Nolite confidere in Prin-
cipibus in filiis hominum, ip̄o quibus nom-
es̄ falsos*

C A P V T

176

est salus. Quo velut cœstro percitus, Societatis JESU nomen dare in animum induxit sed enim mentem hanc varia eripiebant illi lenocinia mundi, furores Orci, per zdes, quas inhabitabat, toties obstrepentes, imò & matris, quæ alap impressa, constantiam adolescentis expugnare volebat, ad primum de pio vitæ proposito nuntium. Verum omnia hæc loricatus seipso, ille virili superauit animo. Ergo Romam tandem à morte parentis aduolat ad Tyrocinium Societatis JESU, ubi laxatis pietatis in cœlorum Reginam habenis, inter paucos eximius apparuit. Nouis iisque peraugustis exornare eam titulis, iconem illius ad zdes D. MARIAE Majoris, eminùs de genu venerari, Festa Mariana, oœtiduana corporis afflictione præuenire ac subsequi, in emaceratos frequentibus jejuniis artus fœuire, omnibus virtutibus excollere, capacissimam omnium mentem, primæ tum Mæcinii erant curæ. Ergo tanto virtutum pabulo auctæ, veteres Iaponici martyrij flammæ, in apertum erupere incendium. Impetrata magno votorum ambitu à Præposito Societatis Generali

herali Iaponica Missio, enauigatu longissima maria, tolerati spud Hollandos du-
rissimi carceres, immensi labores viarum exantlati, tandem adita votorum apex Ia-
ponia, ipsumque Nangazachium, termi-
nalis limes vitæ ac laborum. Centies ibi
& amplius, magna undæ copia, in os supi-
pinatum, atque viscera, Heroi Europæo
ingesta, iterumque admotis tabulis me-
dullitus expressa. Septem deinde die-
bus, omnibus vitæ præsidiis destitutum,
imò omnibus enectum Iaponicæ crudeli-
tatis poenis, furca ac fouea, aquis putidis
stagnans præfocabat, donec tandem victo-
rem spiritum exprimeret expromeretque
cælo. Sic Mæcinus è vitæ naufragio,
æstheticis fortunatas insulas attigit, cœ-
lumque in undis, relucens per suam

imaginem, re ipsa beatus com-
prehensor obtinuit, ma-
gnus Heros Palestraæ
Marianæ.

Ad M. D. G. H.

Q Vx narrantur in
hoc libello de vita
& virtutibus quorundam
B. Virginis Sodalium,
& Miracula, Prophetias
Reuelationes, aliaq; hu-
iusmodi sapiunt: huma-
na duntaxat authoritate
non autem Divina Ca-
tholicæ Romanæ Eccle-
siæ, & Apostolicæ Sedis
nituntur, atque ita fides
sit penes authoros, juxta
Decretum Urbani VIII.

2. Iunij u 1634.

45) (f) (5)

SYLLABVS CAPITUM

- Caput 1. Proponuntur quædam
Principia practica, sancte viuen-
di. pag. 1.
- aput 2. Remedia ad fugienda &
extirpanda vitias 19.
- aput 3. Praxis exercitij matu: 27.
- adut 4. Examen Vespertinum 30.
- aput 5. Observanda circa quam-
unque actionem ut perfecte
fiat. 32.
- aput 6. Orationes ciatalatoria per
diem usurpandæ. 34.
- aput 7. Praxes visitandi SS. Sa-
cramentum. 40.
- Caput 8. Modus audiendi Sacrū. 44.
- Caput 9. Praxis recitandi Coronā
- B. Virginis. 47.
- Caput 10. Varie Corona per hebdo-
medam dicenda. 54.

- Caput 11. Observanda circa Confessionem. 55.
Caput 12. Praxis sacrae cōmuni: 64.
Caput 13. Actus virtutum Theologicarum & moralium remissione. 70.
Caput 14. Praxis laudādi Deum. 71.
Caput 15. De modo colendi Christum, & festa eius celebrandi. 72.
Caput 16. Breves Meditationes de Passione Christi. 85.
Caput 17. Modi colendi B. Virginem præsertim in festis ipsius. (103.)
Caput 18. Praxis colendi Sanctos Patronos. 115.
Caput 19. Modus Sancte moriendi. (117.)
Caput 20. Exemplis quorundam illustrium sodalium, 125.
Concluditur ars, Sancte vivendi & moriendi.

5.
4.
lo.
is.
10.
71.
ri.
en.
72.
de
85.
rgi.
ius.
03.)
ctos
15.
ndis.
17.)
n il.
25.
ii

Biblioteka Jagiellońska

stdr0018796

